

BARCELONA:
PER EDICIÓ
DUES PESSETES
CADA MES

La Veu de Catalunya

10 cts.

PENINSULA:
750 Ptas. Trimestre
UNIO POSTAL:
16 Ptas. Trimestre

Any XXXII. - Núm. 8.207 - Dijous, 13 de juliol de 1922

Edició del matí

Oficines i impremta: Escudellers, 10 bis. - Telèfon 184 A

Antoni Saltiveri Vidal

ha mort a la matinada d'ahir
en son «Casal Catalunya», d'Horta
(A. D. S.)

La seva inconsolable muller Na Isabel Cruells, germans
polítics N'Eusebi Cruells i Na Elisabet Forth (absents),
i família tota, preguen als amics i coneguts del finat que el
tinguin present en llurs oracions.

documents i roba, sense que se sàpiga qui hagi pogut ésser l'autor de la sotstracció.

truccions al Museu de Catalunya, del Parc, la Junta de Ciències Naturals, acordà, en la seva darrera sessió, tancar temporalment el sudit Museu en ço que és exhibit al públic, continuant els treballs de recol·lecció i investigació com fins ara.

L'Exposició de Treballs Escolars, executats aquest curs pels alumnes de l'Escola Nacional Graduada de nois del Districte I, situada al carrer de Balboa, lletra L, restarà oberta al públic demà i demà passat, de nou o dotze del matí, i de quatre a set de la tarda, i el diumenge, de nou a una.

Gran Enciclopèdia de Química Industrial

(Química de Muspratt)

L'obra més important que s'ha escrit al món relativa a la química aplicada

Demani's en Llibreria i Centres de Subscripcions

FRANCESC SEIX, editor
Sant Agustí, 17 (Gràcia)
BARCELONA

A darrera hora d'ahir eren conduïts pel Paral·lel uns vedells cap a l'escorador. De sobte, un d'ells es va desmandar i va posar-se a córrer empaïtant a tothom qui trobava i fent anar de tomballons diversos transeünts.

Dues dones van rebre lesions d'alguna consideració i van haver d'ésser curades al dispensari de Santa Madrona.

Els conductors del ramat pogueren, amb grans esforços, capturar l'entremaliat animal i fer-li fer botdat.

OPORTUNITAT

Si compreu el corte de vestit a la
TÈXIL CATALANA

us sortirà quasi de **FRANC**

La casa **OBSEQUIA** a tot comprador amb un altre corte molt bo o fa el 15 per 100 de **DESCOMPT**

Plaça de l'Angel, 1
Tapineria, 2 i 4
Granvia Layetana, 20

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4
BARCELONA

Direcció telegràfica:

MARSANSBANK

Apartat de Correus núm. 1.

Telèfons números... 4530 A.
4531 A.
4532 A.

SUCURSAL A MADRID

Avinguda del Conde de Peñalver, núm. 18

va dir, per haver-lo agredit a bastonades dos germans, que també són barbers, al carrer de Sant Ramon, cantonada al de Sant Pau.

JOIES VILANOVA Unió, 6

Un guàrdia de seguretat detingué tres individus al carrer de l'Om, als quals els foren ocupats dos cistells de premses que, segons declararen, els havien sotret d'un hort de prop del riu Llobregat.

- Grans rebaixes

de l'1 al 15 del corrent, en jocs d'olles, pots, etc., i bateries completes en alumini.

Neveres i geladores

Llorens Germans, Rbla. Flors, 30

Una francesa denuncià que, estant comprant al mercat de Sant Josep, li va ésser presa una cartera de pell, en la qual portava 200 francs en bitllets, diverses monedes de plata espanyola, el passaport i altres documents.

OPORTUNITAT

Si compreu el corte de vestit a la

TÈXIL CATALANA

us sortirà quasi de **FRANC**

La casa **OBSEQUIA** a tot comprador amb un altre corte molt bo o fa el 15 per 100 de **DESCOMPT**

Plaça de l'Angel, 1
Tapineria, 2 i 4
Granvia Layetana, 28

Ha estat detingut un individu, acusat per un empleat del magatzem de productes químics i farmacèutics del carrer de la Diputació, 25, de que utilitzant dos «vales» de farmàcia falsificats, se n'havia emportat 30 grams de clorur de cocaina.

El detingut declarà que havia adquirit tal substància per a curar-se una malaltia que patia, i que l'import l'havia pagat quan va cobrar la mesada.

- Lavabos pedestals, Waters, Escalfadors, Banyeres, des de 165 pessetes. Depositaris exclusius de la casa Tayfours (d'Anglaterra), Llacoma Germans, Passeig de Sant Joan, 44.

Al baixador del Passeig de Gràcia li fou robada la maleta a don Josep Maria Pi i Sunyer, la qual contenia

- Gran Hotel Rigat - Camprodon

La Germandat de funcionaris d'administració local de Catalunya, celebrà el dia 19 del corrent la seva Junta general ordinària, figurant en l'ordre del dia assumptes de capital importància.

Organitzada per la mateixa associació se celebrà el dia 20 d'aquest mes una assemblea de funcionaris pertanyents a totes les associacions de Catalunya, per tractar principalment de la constitució de la Federació de Funcionaris de Catalunya. Les sessions de l'assemblea, així com les del la Germandat, se celebraran a la Diputació de Barcelona, galantment cedida pel seu il·lustre president.

Màquines per a serrar
i pulir fustes

Menna Claramunt

Exposició i venda:
Carrer de Mallorca, 279

A les obres del Metropolità, secció de la Plaça de Trilla, l'obrer Felip Martí, de 65 anys, aragonès, va tenir la desgràcia de caure de molta alçada, quedant sense sentits.

Conduït al dispensari del carrer de Salmeron, morí als pocs moments.

La Junta Directiva de la Societat de Estudis Econòmics, ha quedat constituïda en la forma següent:

President, don Cristòfol Massó; vice-president, don Joan Mon Pascual; secretari, don Andreu Bausili; vice-secretari, don Enric Febrer; tresorer, don César Ibarrola; vice-tresorer, don Rafael Arenas; bibliotecari, don Ramir Delgado i don Manuel Sierra.

Secció de Política Econòmica. — Don Aurell Ras, president; don Lluís Valeri, secretari.

Secció Social. — Don Josep M. Boix, president; don Francesc Montalvo, secretari.

Secció de Dret Comercial. — Don Josep M. Oñar, president; don Manuel Casals, secretari.

Secció de Banca. — Don Joan Saurina, president; don Francesc Colindres, secretari.

-Sangrà Pelayo, 11 Aixetes T. 1478 A. porcellana

Essent necessari procedir a la realització de diverses reformes i cons-

Vida religiosa

Avui, Sants Anacleto, papa, i Eugeni, bisbe, i Santa Mírope, màrtir. — Demà, Sant Bonaventura, cardenal; Just, soldat; i Adela, vídua.

La missa d'avui: Sant Anacleto, papa i màrtir, color vermell. — La de demà: Sant Bonaventura, color blanc.

Cort de Maria: Avui, Nostra Dona de la Victòria, a Sant Francesc de Paula. — Demà, Nostra dona dels Dolors, a Sant Cugat.

Adoració nocturna: Avui, Torn del Sagrat Cor de Jesús. — Demà, Torn del Beat Salvador d'Horta (a la parroquia de Santa Maria de Jesús, Gràcia).

Vetlla en sufragi de les Animes del Purgatori: Avui, Torn de Maria Auxiliadora, a la seva capella, Escorial, 155, Gràcia. — Demà, Torn de Sant Rafael Arcàngel, a la mateixa capella.

— Església de la Mare de Déu de l'Ajuda. — Demà, festa del doctor se

Sabó "La Oca"

Fabricant: J. ALERMA-MATERO
qualitat superior

LOCALS

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona. — Dia 12 de juliol de 1922.

Hores d'observació: A les set, a les tretze i a les divuit.

Baròmetre a 0° i al nivell de la mar: 765'4, 765'5, 763'8.

Termòmetre sec: 19'2, 23'7, 22'1.

Termòmetre humit: 16'2, 19'3, 19'1.

Humitat (centèsimes de saturació): 72, 83, 74.

Direcció del vent: N., SSE., SO.

Velocitat del vent en metres per segon: 5, 1, 2.

Estat del cel: Tapat, Nuvols.

Classes de núvols: N.St., K., C.K., N.St.

Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 24'0; mínima, 18'1; mínima prop del sol, 15'9.

Oscil·lació termomètrica: 5'9.

Temperatura mitja: 21'1.

Precipitació acnosa, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, 2'6 mm.

Recorregut del vent en igual període, 160 km.

Observacions particulars: No-cap.

El director, E. Alcobé.

La Caixa d'Estalvis ha ingressat durant la passada setmana 1.087.171 pessetes, procedents de 6.052 impositcions, essent 448 el nombre de nous impositors.

Shan pagat per 1.546 reintegres 616.863'85 pessetes, i per a la compra de valors per compte de 14 impositors, 30.032'55 pessetes.

Total, 1.560 reintegres i 646.896'40 pessetes.

Avui, dijous, a la nit, tindrà lloc al Metropolità Hotel, de l'avinguda del Tibidabo, el dinar que un aplec de periodistes dediquen al seu company l'ex-regidor d'aquest Ajuntament don Xavier Gambús.

— Es interessant visitar els nous models en mobles de medulla, fabrica Casseig de Gràcia, número 115.

Cristalleries J. Llorens, R. Flors, 30

Al dispensari de Santa Madrona fou curat a la matinada, Jordi Ordoñez, de 29 anys, mecànic, el qual tenia una ferida d'alguna importància al front.

Aquest subjecte, que havia begut amb excés, volgué pujar a un tramvia en marxa que passava pel Paral·lel, i va rodar per terra.

Va quedar en el calaix del quarteret municipal, fins que l'alcoholisme s'esvai.

— Fosfo-Glico-Rola-Lectinat cura l'insipetència. B. Domenech, Ronda Sant Pau, 71.

Hotel Ritz

Es el lloc més ideal de Barcelona
per a dinar i sopar bé

Totes les nits ball'al

Jardí d'Estiu

10 pessetes cobert

A darrera hora de la nit va presentar-se al dispensari del carrer de Barba, Valenti Mas Balart, de 53 anys, barber, el qual tenia contusions al cap i als braços, produïdes, segons

LICOR MONTSERRAT DE CASTELL DEL MAS

raïo Sant Bonaventura, se celebra l'Ofici solemne a les dues, que serà cantat per la Schola Cantorum de Sant Just i Pastor, predicant el reverend P. Salvador de Solsona, caputxi.

Després de l'Ofici es farà la solemne benedicció d'una nova campana destinada al Santuari de l'Ajuda, la qual portarà els noms de Maria de l'Ajuda, Montserrat i Bonaventura. Seran padrins en tan assenyalat acte l'arquitecte d'aquesta ciutat, En Bonaventura Bassagoda, condecorat per la Seu Apostòlica amb la creu de Sant Gregori, i la seva distingida esposa Na Elvira Musté de Bassagoda.

—Església de les Escoles Pies de Sant Antoni Abat.—Triduum al Beat Pompili Maria, de les Escoles Pies. Els dies 13, 14 i 15, a la missa de les vuit, es practicaràn devots exercicis a honor d'aquest insigne sacerdot del piados Institut.

El 15, festa del Beat Pompili Maria, hi haurà a les nou missa solemne, i després s'exposarà a l'adoració i es donarà a besar la reliquia del qui fou benemèrit pedagóg i zelós apòstol d'Itàlia.

Obituari

FUNERALS

En Cebrià Brú i Bosch. Mort a Sarrià el 4 del corrent. Avui, a les deu, funerals a la Tinència de la Trinitat de Sabadell.

En Jaume Brusi i Pratdesada. Mort el 19 de maig últim, a l'edat de 44 anys. Avui, a les deu, funerals a l'església de la Casa de Caritat.

N'Adolf Artero i Rosada. Mort el 8 de l'actual, a l'edat de 62 anys. Avui, a les deu, funerals a la parroquia de Santa Maria del Mar.

ANIVERSARIS

Na Teresa Costa i Borrell, vídua d'En Josep Oller i Planells. Mort el dia 15 de juliol de 1921. Avui, dijous, misses a les parroquies de Sant Francesc de Paula i Sant Pere de les Puellas, Mercè, esglésies de la Casa de Caritat, Mare de Déu del Sagrat Cor (carrer de Rosselló) i Pompeia, i a la parroquia de Santa Coloma de Centelles.

En Josep Maria Calderó i Aulet i la seva muller Na Maria de l'Assumpció Pons i Esquena. Moriren el 23 de juny de 1920 i el 18 de juliol de 1921, respectivament. Demà, divendres, sufragis a la parroquia de Riudellots de la Selva, i el dia 19, a dos quarts de deu, misses a la parroquia del Carme de Girona.

N'Agustí Coma i Casals. Mort el 12 de juliol de 1921, a l'edat de 77 anys. Avui, a les deu a les dotze, mis-

ses a la capella del Sagrament de la Catedral.

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIO

Na Teresa Picas i Terensi, vídua d'En Martí Socas. Ha mort a l'edat de 94 anys.

Na Teresa Coll i Baiges, vídua en primeres noces d'En Francesc Barús i en segones d'En Joaquim Blanca. Enterrada ahir a la tarda al Cementiri Nou.

La nena Dolors Cisteró Gavalda. Ha mort a l'edat de 18 mesos. Enterrada la tarda d'ahir al Cementiri Nou.

N'Antoni Saltiveri i Vidal. No s'ha avisat l'hora de l'enterrament, celona).

Jocs Florals de Sans

PREMIS

I Flor natural. Poesia de tema lliure.

II Premi del Casino de Sans. Poesia de tema lliure.

III Premi de l'Orfeó de Sans. Poesia glossant una cançó popular catalana.

IV Premi del Centre Catòlic de Sans. Poesia moral.

V Premi del Círcol de Sans. Poesia de tema lliure.

VI Premi de la Joventut de Les Corts. Poesia de tema lliure.

VII Premi de la Joventut Nacionalista del districte VII. Poesia d'esperit patriòtic.

VIII Premi de la Lliga Regionalista de la Creu Coberta. Poesia de tema lliure.

IX Premi del Casino Regionalista de la Bordeta. Poesia que enalteixi l'escola catalana.

X Premi de l'Ateneu Democràtic del districte VII. Poesia de tema lliure.

XI Premi de l'Orfeó Renaixement. Poesia pròpia per ésser posada en música de sardana.

XII Premi de la Unió Esportiva de Sans. Poesia que respongui al tema de «Pàtria i Esport».

XIII Premi de la Penya Aspit. Poesia de tema lliure.

XIV Premi de Na Eugènia Casanova, vídua de Farnés. Poesia que canti «l'amor al pròxim i l'amor al treball».

XV Premi del rector de la parroquia. Poesia d'assumptes religiosos o moral.

XVI Premi de l'Ajuntament. Poesia de tema lliure.

XVII Premi de la Mancomunitat de Catalunya. Poesia de tema lliure.

XVIII Premi d'En Joan Vallès i Pujals. Poesia de tema lliure.

XIX Premi del marquès d'Alfella, alcalde de Barcelona.

XX Premi del comte de Santa Maria de Sans. Poesia de tema lliure.

XXI Premi d'En Bonaventura M.

Plaça, tinent d'alcalde del districte VII. Poesia de tema lliure.

XXII Premi d'En Pelai Vidal de Llobatera, diputat pel districte. Poesia de tema lliure.

XXIII Premi d'En Josep Tomàs i Boix, regidor pel districte. Poesia de tema lliure.

XXIV Premi d'En Josep Gabarró, regidor pel districte. Poesia de tema lliure.

XXV Premi d'En Salvador Anglada, regidor pel districte.

XXVI Premi de N'Enric Anglada, regidor pel districte. Poesia de tema lliure.

XXVII Premi d'En Jacint Laporta. Prosa literària.

Les composicions, originals, i inèdites, s'hauran d'enviar en la forma de costum al president del Casino de Sans per tot el dia primer d'agost vinent.

Jurat qualificador: Guillem A. Tell i Lafont, mestre en Gal Saber, president; Ventura Gassol; Xavier Gambús; Joaquim Aymé Rabell; Joan Porta i Estany, secretari.

Dels afores

Sant Andreu

L'Ateneu de Sant Lluís Gonçaga de Sant Andreu de Palomar va commemorar amb solemnes festes el segon aniversari de l'Entronització del Sagrat Cor de Jesús en el seu estatge social.

A les vuit del matí, a l'església parroquial, hi hagué solemne missa de Comunió general amb plàtica preparatòria pel reverend Alabau, acostant-se a la Sagrada Taula més de 600 persones.

A les sis de la tarda, al soló-teatre de l'Ateneu, superbament adornat, tingué lloc la selecta vetllada artística d'homenaje al Cor Delfic de Jesús.

Occuparen la presidència el reverend conciliari de l'Ateneu, i el Consell directiu, en ple, de l'entitat; el tinent d'alcalde del districte, En Xavier Tusell, el regidor senyor Cararach, mossèn Ricard Aragó, Ivon l'Escop, el fill dels barons de Sivatte, el cap de la guàrdia urbana del districte, don Pere Lloret; representacions de diverses societats, etc.

La vetllada fou solemníssima. Va començar-se amb una memòria de la festa que fou llegida pel secretari de la Junta, En Bru Romen. Seguiren recitals literaris i lírics, aquests darrers a càrrec d'un quintet.

Mossèn Aragó féu un parlament eloqüentíssim, florit d'imatges poètiques i de veritats evangèliques.

Després, enmig d'una ovació, es va aixecar a parlar el tinent d'alcalde senyor Tusell. Va elogiar l'acte que s'estava celebrant i la catalanitat dels Lluïsos de Sant Andreu.

Va explicar la campanya que està realitzant la majoria de l'Ajuntament de Barcelona i va acabar demanant a l'Ateneu que treballi per a establir el triomf definitiu de la bandera catalana i la Creu.

El parlament del senyor Tusell fou interromput diverses vegades pels aplaudiments i, en acabar, va esclatar una ovació.

Després va efectuar-se el solemne acte de la renovació de l'Entronització.

Les personalitats convidades foren obsequiades amb un lunch.

En anar-se'n les autoritats es van repetir les manifestacions d'entusiasme, essent el senyor Tusell victoriat i aplaudit fins que l'automòbil en què anava va perdre's de vista.

Jous són al «mane thecel phares» de les nostres grans estrelles del ring.

Depeades fou declarat vencedor de Vega al tercer assalt, per inferioritat manifesta d'aquest.

En Sancho va vèncer per punts a Llidó. Llidó va demostrar ésser un pugil de fort i apreciable estil, perquè amb tot i ésser vençut per Sancho, que és la revelació de la temporada, davant d'altres farà colossals combats.

Roger fou declarat vencedor d'Elxarch per abando, al primer assalt, abando sol justificat per la sèrie de «crochets» que va rebre a Nestómac.

Albert, després d'un colossal combat de Masferrer, fou declarat vencedor per punts d'aquest.

Els catalans a Lourdes

UNA AL·LOCUCIO DE L'ABAT DE MONTSERRAT

L'abat de Montserrat, P. Marcet, ha publicat la següent al·locució:

«Montserrat i Lourdes són dos noms que la pietat mariana ha fet cèlebres a tot el món, i que es troben enllaçats amb relacions íntimes, alguna de les quals ha precedit de molts segles a les meravelloses aparicions de la Verge Santíssima a la benaurada Bernardeta.

Allí, a l'antiga església parroquial hi era establerta la nostra antiquíssima Confraria de Montserrat, del gremi de picapedrers d'aquella vila, els quals, venent els perills i dificultats que llur passatge oferia a les cims pirenenques, venien cada any en devota pelegrinació a venerar la nostra Madona en sa Muntanya de Montserrat.

Ni rastre potser en quedaria d'aquella devoció montserratina a Lourdes, si l'actual degà Mr. Forcade, en edificar la nova església, no l'hagués recordat amb la inscripció que s'hi llegeix en una de les capelles.

Mes la Moreneta no hi té altar encara, ni la seva sagrada imatge hi és venerada...

Veu's aquí, doncs, devots catalans, que nosaltres desitgem vivament que allí s'hi veneri la nostra Moreneta, renovant l'antiga tradició de Lourdes; i per això, amb el beneplàcit de l'esmentat senyor Degà, hi volem portar ja imatge i l'altar.

El proper setembre, ajudant Déu, anirem amb el II Romiatge Català de Tardor a la ciutat de Lourdes, per a beneir i regalar a aquella parroquia una formosa imatge de la nostra Regina; i en un altre romiatge, si en aquest no és possible, s'hi col·locarà l'altar, en el qual, acompanyant la Madona, hi haurà d'haver el patró d'Espanya i antic comptador de la Confraria montserratina de Lourdes, Sant Jaume, i el nostre gloriós Sant Jordi.

Així, en el temps avenir, els catalans que anem a la ciutat de les aparicions, podrem fer efectiva la nostra devoció, postrant-nos als peus de la gloriosa Moreneta, la qual, com des de la seva Santa Muntanya escolta les nostres pregarries, escoltarà també els precs de tots els romiatges catalans des de son altar de la parroquia de Lourdes.

A tots els qui sentiu el vostre cor lligat per l'amor de la celestial Moreneta i que desitgen la difusió cada dia creixent del seu culte i devoció, us convidem a acompanyar-nos a Lourdes en aquelles diades, per tal de fer pública manifestació del nostre amor montserratí i de la nostra pregonia pietat catalana.

I a tots aquells que els vostres quefers u obligacions us retinguin a Catalunya en la data del Romiatge de Tardor, us preguem la gràcia de caritat de l'òbol que faci ben col·lectiva l'ofrena que en hom de Catalunya anem a fer a la parroquia de Lourdes.

Antoni M. Marcet, Abat de Montserrat.

Cultura

ESCOLA D'ESTIU

La Federació de Mestres Oficials de Catalunya ha formulat el pla de lliçons pràctiques i conferències per a la pròxima Escola d'Estiu. Hi figuren distingides personalitats de les Escoles Normals, Inspecció i Administració docent, com els senyors Santaló, Soler i Forç, Roca i prestigiosos mestres com els senyors Barceló i Matas, donya Antonia Llop, Bosch i Cusi, Navés, Cabós, Guardias, Casares, Simon, Alabart. Entre el magisteri ha despertat molt d'interès la col·laboració sistematitzada dels mestres, pel mitjà de l'ur Federació, a l'obra de perfeccionament que representa l'Escola d'Estiu del Consell de Pedagogia, i s'espera d'aquests esforços els més grans resultats per a la nostra ensenyança.

La Universitat

Pel Rectorat han estat expedits els següents títols de batxiller:

Institut de Barcelona: Donya Rosa Ribé Gual, donya Josepa Alvarez Giral, don Joan Baptista Bonill Deu, don Josep Pérez Malla, don Faust Vicent i Roman, don Pere Pladellors i Mir, don Joan Mascaro Roura i don Arnald d'Izard.

Figueres: Don Lluís Padró Abril i donya Emília Forcadès Cervelló. Lleida: Don Sebastià Arbones Arbones, don Eugeni Porqueras Gellonch i don Pasqual Solé Sempols.

—La Federació de Mestres Nacionals de Catalunya ha fallat el concurs de beques de l'Escola d'Estiu:

Província de Barcelona: Don Josep Casoliva i Bosch, de Castellar de N'Huch, i don Pere Boadas i Turbany, de Lavern (Subirats).

Província de Girona: Donya Angelina Figuera i Raménul, de Vulpellach, i don Joan Mir i Arderiu, d'Avinyonet de Puigventós.

Província de Lleida: Donya Ester Borrell i Estalélla, de Sant Joan de Vinçafrescol (Pobla de Segur), i don Antoni Miserachs i Coca, de Granja d'Escarp.

Província de Tarragona: Donya Clotilde Abelló i Llorens, d'Argentera, i don Joaquim Marcoval i Forné, de Vilanova d'Escornalbou.

—El rector ha telegrafiat al ministre donant-li compte de la inauguració de les noves escoles de Vilovi d'Onyar (Girona), Abresa (Barcelona), Can Farré (Tarragona) i Paldejà (Bar-

Els esports

REGATES

La tercera prova de la Regata Copa «Primavera», per a balandres de la fórmula internacional i la tercera i última prova de la Copa de S. M. la Reina donya Victòria Eugènia, reservada als yachts de la sèrie Hispànica, patronejats per senyoretas, que porta organitzades el Reial Club Marítim de Barcelona, tindrà lloc el pròxim diumenge, a dos quarts d'onze del matí i a les cinc de la tarda, respectivament.

BOXA

Nombrosa concurrència va assistir a les eliminatòries que del torneig del pes lleuger se celebraren el Parc el dijous, a la nit, a l'aire lliure.

Esporivament va quedar demostrat que cap abim s'interposa entre la clència dels nostres pseudo campions i la dels modestos principiants; els combats que aquests lluraren el di-

Necrològica

Ha mort, al seu «Casal Catalunya», d'Horta, nostre amic, el conseqüent nacionalista Antoni Saltiveri Vidal.

En sa joventut, En Saltiveri, havia estat fundador i mantenedor de diverses societats recreatives, d'essència barcelonina, i havia escrit diverses obres teatrals còmiques i dramàtiques, sent-se populars algunes d'elles, com són: «Un mort resuscitat», «L'últim anglès», «La família Pícarol», «L'exemple», «Tres que en fan quatre», etc., etc.

Acompanyem en el dol la seva bona muller, germans i família tota, i preguem a Déu per l'ànima del nostre bon amic.

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrames i conferències de LA VEU)

ARRIBADA DEL REI

Madrid, 12, 2 tarda.
A les onze del matí, en el tren exprés de Sant Sebastià, ha arribat a Madrid el rei, al qual acompanyava el marqués de Viana.

A esperar el monarca han acudit a l'estació el Govern, el capità general, l'alcalde, el director de seguretat i totes les altres autoritats civils i militars.

El rei ha conversat alguns moments amb el president del Consell i els ministres d'Estat i de la Governació.

MANIFESTACIONS DEL PRESIDENT

Han parlat els periodistes amb el senyor Sánchez Guerra, el qual no subia el temps que romandria el rei a Madrid.

A un quart de dotze s'ha traslladat el cap del Govern al Palau per a despatxar amb el rei.

Ha durat el despatx uns tres quarts d'hora, i a la sortida s'ha limitat el senyor Sánchez Guerra a dir que havia donat compte al rei de l'arribada del general Berenguer, de les notícies del Marroc i del curs dels debats parlamentaris.

— Vindrà el general Berenguer al Palau? — li han preguntat els periodistes.

— Segurament — ha contestat el senyor Sánchez Guerra — Però no sé quan farà la visita.

Per últim, coincidint amb les manifestacions del ministre de la Governació, ha negat que hagi estat cridat a Madrid el governador civil de Barcelona, senyor Martínez Anido.

Ha confirmat la notícia que el divendres parlarà al Senat el general Berenguer.

DE LA PRESIDENCIA

El subsecretari de la Presidència ha manifestat que després d'esperar al rei a l'estació, el cap del Govern ha anat al Palau per a despatxar.

Ha afegit que havia rebut un xec de 956 pessetes, enviat pels espanyols residents a Montevideo (Buenos Aires), destinat a la subscripció de la Creu Roja.

Preguntat el senyor Marfil si avui quedaria fet el nomenament d'Alt Comissari del Marroc, ha contestat que li semblava que no, puix el Govern no necessita resoldre l'assumpte amb tanta urgència.

DE GOVERNACIO

El ministre de la Governació, en rebre aquesta tarda als periodistes ha manifestat que segons els últims telegrames, el nombre definitiu dels morts en la catàstrofe de Paredes era el de 22.

Els ferits greus són 19 i els lleus i contusos nombrosíssims.

Vuit cadàvers no han estat identificats encara.

El ministre ha fet grans elogis de l'actuació del governador de Palència, que des dels primers moments realitza una tasca profitosa i eficaç per a auxiliar a les víctimes del terrible accident.

També va prestar eficaces auxilis el cap de la Creu Roja de Paredes doctor Loweque.

El comte de Mieres va establir un servei d'automòbils per al transport al cementiri dels cossos de les víctimes, que pertanyin a la família de l'administrador.

D'aquesta família cinc persones resultaren mortes.

La comtessa s'ha encarregat de protegir els dos supervivents.

Ha afegit el ministre que avui, en arribar el Rei de tornada de Sant Sebastià, s'apressà a demanar detalls de la catàstrofe ferroviària, interessant-se per les víctimes.

Sobre les causes de la catàstrofe el ministre de Foment s'encarregarà que les responsabilitats siguin depurades.

El senyor Piniés ha negat el suposat viatge del governador civil de Barcelona, senyor Martínez Anido, a Madrid.

Ha recordat, no obstant, que fa temps se li va concedir al senyor Martínez Anido un permís per a descansar alguns dies al camp.

Parlant de la discussió dels pressupostos ha dit el ministre que segurament aquesta tarda quedarien aprovats al Congrés.

En aquest cas, ja no se celebraran noves sessions als matins.

EL DEBAT DEL MARROC AL SENAT

Hi ha gran expectació per al divendres; expectació que es revela en totes les converses entre polítics, i que es manifesta pel nombre de paperetes de tribuna que s'han demanat.

Segons sembla, molts senadors pensen intervenir, i ja ho han anunciat els senyors Maestre (don Tomás), González Hontoria i Golcoachea.

LA VAGA D'ASTURIES

Oviedo. — Malgrat tot el que s'ha dit, en la reunió que ahir celebraren els representants patronals i obrers, amb els delegats del Govern, fou rebutjada la fórmula proposada pel ministre del Treball.

Les impressions sobre la solució del conflicte pendient continuen essent optimistes.

LA VENDA DE JOIES D'ART

Madrid, 12, 4'15 tarda.
Soria. — Un dels que es consideren propietaris de l'ermita de Sant Boi ha enviat a la premsa local una nota defensativa.

Diu que lamenta l'ocorregut, potser per incomprensió de la valua artística de les pintures, que foren ofertes a l'Estat anteriorment.

Resulta inexacte, segons afirmen el governador i el director del Museu Numúnti, que el dit senyor ignorés que l'ermita fos monument nacional, puix allí ho sap fins el més ignorant, i així ho recordaren les esmentades autoritats.

Reunida ahir la comissió de monuments acordà donar un vot de gràcies al capità de la guàrdia civil de Burgo de Osma, don Felip Pascual, i demanar al Govern la immediata restauració de l'ermita.

El comprador dels quadros, Lleó Levi, ha estat posat en llibertat pel jutge de Almazan.

DE LA CATASTROFE FERROVIARIA

Palència. — S'insisteix que la causa de la catàstrofe ha estat la inexplicable imprudència del maquinista del correu, el qual devia estar embriagat.

A la cantina de l'estació de Palència estigué bevent uns gots de vi.

Havia d'aturar-se a l'estació de Grijota i no va fer-ho, llançant pel contrari el comboi a una velocitat de 84 quilòmetres per hora.

Passà com un llampec per les estacions de Villavieja i Beceril, sense aturar-se tampoc.

La parella de la guàrdia civil que anava d'escorta havia notat la anormalitat de la marxa. Vist que no s'aturava el correu com sempre a les estacions de parades, disparà els fusells per les finestres, no atenant el maquinista aquest senyal.

En un cotxe de segona del correu aparegué una dona horriblement destrocada. Al seu costat anava una senyoreta que demanava auxíli. Després de tres hores de treball es va poder treure la senyoreta, la qual estava greument ferida. S'anomena Clara García i viatjava amb la família del banquer asturià senyor Trellós.

En altre cotxe del correu anava Felip Herrero, que es va casar el diàlls amb un subdit alemany. Resulta greument ferida, i el seu espòs il·les.

La família d'un empleat del ministeri de la Governació, anomenat don Francesc López, que es dirigia a Gijón a estiuar, ha mort en la seva totalitat. La componien cinc dones, entre elles la serventa anomenada Concepció Ibáñez.

LA INTERPEL·LACIO DEL GENERAL BERENGUER

Madrid, 12, 6'15 tarda.
Després de les quatre de la tarda han arribat al Senat el president del Consell i el general Berenguer, en l'automòbil del senyor Sánchez Guerra, traslladant-se ràpidament al despatx del president de la Cambra, senyor Sánchez de Toca, celebrant una extensa conferència que ha terminat a un quart de sis.

Ha dit a la sortida el senyor Sánchez Guerra que l'objecte de la conferència amb el president del Senat obria exclusivament a concretar la forma com reglamentàriament intervindrà el divendres al Senat el general Berenguer.

Preguntat l'ex-Alt Comissari sobre els termes generals del seu discurs, ha dit que el nervi de la seva intervenció serà la lectura de documents

oficials per a tractar de demostrar davant del país que sempre ajustà els seus actes a les indicacions dels Governos que el mantingueren en el seu càrrec d'Alt Comissari.

— Ja sé — deia el general Berenguer — que això produirà una monotonia i potser el desencant dels que esperen la meua intervenció; però jo no tinc més remei que conduir-me amb la lleialtat a que sempre ajusté els meus actes.

L'ORDENACIO FERROVIARIA

Demà es rependrà al Congrés la discussió del projecte de llei d'Ordenació ferroviària.

DE TETUAN

Tetuán. — Comencen d'arribar a la plaça les columnes que van pendre part en les últimes operacions, comandades pel coronel Saliquet i el tinent coronel Orgaz, cap de la mehal·la sherifiana.

Per a mantenir la seguretat al camp s'han organitzat columnes volants que acudirán on llur presència s'estimi necessària.

Es tenen bases a Buharras, Xauen, Zoco el Jemis, Tafarut i Gomara.

El prestigiós velleit musulmà Sidi Selahuit ha rebut una carta de la Reina Cristina, agraint-li l'estimació demostrada sempre per Espanya i trametint-li l'enhorabona per haver estat rescatat.

EL TRACTAT DE COMERCIO ENTRE NORUEGA I ESPANYA

Cristiania, 12. — La Legació noruega a Madrid anuncia que el Govern espanyol, després d'un detingut examen, declara que amb prou sentiment seu no pot prolongar més l'acord comercial provisional hispano-norueg.

Les negociacions continuaran i es creu que s'arribarà a un prompte i satisfactori resultat. — Havas.

SENAT

Madrid, 12, 5'15 tarda.

A tres quarts de quatre comença la sessió, president el senyor Sánchez de Toca.

Al banc blau, el ministre de la Guerra.

Precis i preguntes.

El senyor GIL CASARES dirigeix un prec a la Mesa encaminat a protestar de la forma en què es porten els pressupostos, que fa impossible tota tasca fiscalitzadora de la Cambra, sobretot pel que es refereix al ministeri d'Instrucció Pública, el qual ha vingut redactat fins amb faltes d'ortografia. Demana que es donin facilitats perquè aquest pressupost pugui ésser examinat.

El PRESIDENT manifesta que tindria raó el senyor Gil Casares si estiguéssim en temps normal, però cal recordar-li la manca de temps.

Demés, encara no ha dictaminat la comissió i quan ho faci tindrà per al seu examen tot el temps que sigui necessari.

El senyor GIL CASARES. — El pressupost a què jo em refereixo és el manuscrit i el del ministeri d'Instrucció, que és precisament el que porta les faltes d'ortografia.

El senyor FABIE s'adhereix al prec del senyor Gil Casares i fa algunes consideracions sobre el que pensa fer-se amb les obres enviades al concurs per al llibre «La Pàtria».

El PRESIDENT ofereix traslladar el prec al ministre d'Instrucció.

Ordre del dia.

S'aprova l'acta.

S'aproven diversos dictàmens concedint crèdits extraordinaris i suplement de crèdit a diverses seccions dels pressupostos vigents de Finances, Governació, Marina, Instrucció i Foment, per un total de 28.837.648 pessetes.

El Senat passa a constituir-se en sessió secreta.

A les cinc es replen la sessió pública, presidint el general Marina.

El senyor VALERO HERVAS demana que pel Tribunal de Comptes s'envii a la Cambra una relació nominal dels funcionaris que, ultra el sou, reben una o més gratificacions, dada que considera indispensable per a quan es discuteixi l'article de la llei de pressupostos.

Posat a discussió el pressupost de Guerra, el senyor FRESNEDA consumeix el seu dret de veto.

Madrid, 12, 3'30 nit
Amb dades que lleix, demostra el senyor Fresneda que de l'any 1920 ençà, que es va parlar de la necessitat d'anar a l'amortització, han augmentat en més de 1.000 els caps i oficials de l'exèrcit, donant-se, demés, l'anomalia de què hi ha més capitans que subalterns, i dos caps per cada tinent.

Com que hi ha un sobrant de personal veritablement enorme, ha estat necessari crear una sèrie de destins, per a donar-los ocupació, els quals motiven un gran descontent. A infanteria hi ha 67 coronels, més que regiments, i a Cavalleria, Artilleria, Enginyers, etc., resulta la mateixa proporció. Això sense comptar amb els caps i oficials de l'escala de reserva.

Demés d'aquest xifre d'excés de personal, hi ha la mala organització dels serveis.

Analitza la reforma per la llei de 1918, i diu que conté veritables anomalies. Els nou col·legis d'ofens que hi ha per als diversos Cossos han gastat més el darrer any, que tots els Instituts de segon ensenyament.

Per a concentrar les nostres 16 divisions, en un cas d'agressió a la frontera francesa, necessitariem més d'un mes, suspent tot altre tràfic ferroviari.

Deduïx de tot això i d'altres causes que esmenta, que estem fent un enorme sacrifici sense cap finalitat. Tot això és causa de la manca total de pla i orientació.

Tracta de l'opinió militar, i diu que és millor un exèrcit sublevat, que un exèrcit d'opinió dividida.

El general MARINA. — Totes dues coses són dolentes.

El senyor FRESNEDA. — Però és pitjor un exèrcit sense opinió.

Termina dient que l'ideal d'aquest, com el de tots els altres pressupostos, seria l'assignació d'una quantitat global que no fos susceptible a posteriors augmentos, fixant-lo en 120 milions de pessetes.

Dedica un tribut d'admiració i elogi als generals, caps i oficials que han vessat llur sang a l'Àfrica, en defensa de la Pàtria.

El marqués de HOYOS li contesta per la Comissió.

Convé que hi ha alguns dels defectes apuntats, i diu que precisa una reorganització militar perfectament meditada, i lliure de tot perjudici polític.

Breument rectifica el senyor FRESNEDA.

El senyor LOPEZ PELEGRIN es congratula de què una interrupció se va fàcilment motivat les paraules de just elogi, dedicades a l'Exèrcit.

El senyor FRESNEDA fa constar que les paraules dedicades al Cos d'Enginyers, foren pronunciades amb anterioritat a la interrupció del senyor López Pelegrin.

El senyor GALARZA consumeix el segon torn en contra.

Comença manifestant que el pressupost de Guerra, inclòs amb les despeses del Marroc, sobrepassa la xifra de 780 milions de pessetes, i aquesta quantitat dedicada a aquest departament ministerial, és superior a la que pot suportar la potència econòmica d'Espanya.

Sobre l'organització de l'exèrcit, diu que és molt deficient, començant per la llei de reclutament. Es dona el cas que els soldats de quota que havien d'haver estat llicenciats als tres i cinc mesos de servei, porten més de vuit mesos a files, sense saber quan seran llicenciats.

El senyor TRIAS. — Demano la paraula.

El senyor GALARZA. — Doncs aquesta anomalia és necessària que termini, perquè de continuar, com es va a demanar als pares d'aquests soldats que facin efectiva la segona part de la quota?

Demana que els generals que estan en primera i segona reserva puguin exercir aquells destins que no tenen manament, i això que dic, per als generals ho faig extensiu als caps i oficials. També crec que podrien ésser aprofitats els serveis de molts caps i oficials que pertanyen al Cos d'Invalids.

S'ocupa de les bandes de música militars, i diu que són un centenar les que hi ha al nostre exèrcit. Calculant que el cost de cadascuna és de 100.000 pessetes anuals, resulta que en aquesta atenció dem...

lions de pessetes. En un país on es gasten vuit milions de pessetes per a Sanitat, em sembla molt emprar deu milions en música.

Entén que amb una banda per brigada n'hi hauria més que suficient.

S'ocupa de la situació dels retirats i llurs famílies, i demana per als esmentats determinats avantatges, i assenyalant l'anomalia que els retirats en l'any 5 cobrin molt menys de la meitat que els que s'han retirat l'any 1930.

El ministre de la GUERRA creu exagerats els judicis exposats a propòsit de la reorganització de l'exèrcit, si bé reconeix que no és perfecta la seva organització.

Respecte a què que ha dit sobre els soldats de quota, diu que el Govern s'aten a què que sobre aquest particular disposa la llei, puix no cal oblidar que ens trobem en temps de circumstàncies extraordinàries o de guerra.

Contesta altres extrems dels discursos anteriors, però ho fa amb veu tan baixa, que no se sent des de la tribuna.

El senyor GALARZA rectifica.

El senyor TRIAS parla per al·lusions.

Diu que han arribat a son poder nombroses queixes de pares de soldats de quota que havien d'haver estat llicenciats, i que encara continuen a l'exèrcit. Es dona el cas estrany que els soldats de quota del mateix contingent que estaven a la Península, han estat llicenciats, i en canvi continuen a files els que presten servei a l'Àfrica.

També es dona el cas estrany que hagin estat llicenciats els soldats que pagaren la quota de 1.000 pessetes, i en canvi no ho hagin estat els que pagaren les 2.000.

Pregunta a l'ensenyament al ministre, la raó del perquè no ha estat repatriat el regiment de Vergara que a primers d'agost fou portat a l'Àfrica, havent-se dit que la repatriació es faria per torn d'antiguitat.

El ministre de la GUERRA no contesta al primer prec per no tenir a la mà els articles de la llei que es venien aplicant als diversos casos dels soldats de quota. Referent al segon, la repatriació és fa per rigorós torn d'antiguitat.

Acaba el debat de totalitat, començant la discussió de l'articulat.

El marqués de LEI defensa un vot particular a l'article primer, que la Comissió no accepta. En virtut d'això demana votació nominal.

El president suspèn el debat per no haver-hi nombre suficient de senadors.

Continua la discussió del projecte de llei sobre redempció de forns, sots-forns, forns fragmentaris o rendes en eac, sises i dretures.

Se suspèn el debat per no haver-hi nombre suficient de senadors.

Es vota definitivament la concessió de crèdits extraordinaris aprovada en començar la sessió, i s'ajeca aquesta a les 7'50.

CONGRES

Madrid, 12, 4'15 tarda.
S'obre la sessió a les 3'30, sota la presidència del senyor Bugallal.

Al banc blau pren seient el ministre de Finances.

S'aprova l'acta de l'anterior. Sense prec ni preguntes s'entra a l'ordre del dia.

Continua la discussió de l'articulat de la llei de pressupostos.

El senyor VINCENTI consumeix el primer torn en contra l'article 43.

Aquest article autoritza al Govern per a redactar, en el terme de dos mesos, l'estatut definitiu per al règim del personal subaltern de l'Estat.

Demana el senyor Vincenti que s'ampli, concedint al magisteri inferior algunes millores.

El ministre de FINANCES li contesta en termes de generalitat.

Rectifiquen ambdós senyors.

El senyor PEREZ URRUTI consumeix el segon torn en contra, en substitució del senyor Nacher, qui es troba absent.

Madrid, 12, 5'15 tarda

El comte de COLOMBI li contesta i s'aproven els articles 4 i 44.

Se suspèn la discussió del 45 fins que vingui el ministre d'Estat.

L'article 46 s'aprova sense debat.

Després d'acceptar-se algunes ame-

nes i rebutjar-se'n d'altres, s'aproven els restants articles del dictamen.

Es llegeixen vots particulars i esmenes proposant articles addicionals. El senyor NOUGUES defensa un vot particular del senyor Prieto, proposant un article addicional encaminat a millorar la situació dels oficials de sala de les Audiències.

El senyor BERNARD diu que el que hauria de fer-se és autoritzar el ministre de Gràcia i Justícia perquè harmonitzés els seus amb les categories, puix en fer-se la llei de funcionaris de 1918 s'oblidà fer això amb els oficials de Sala de les Audiències, i per això es dona el cas que tinguin sous inferiors a llurs anàlegs de l'administració pública.

Es pren en consideració en la forma proposada per la Comissió i s'aprueba l'article així reformat.

El mateix succeeix amb un altre del senyor Martínez Campos per a reorganitzar el cos de Sanitat Militar.

El senyor VINCENTI defensa dos vots particulars, proposant, amb la firma del senyor Lladó, la redacció de dos articles addicionals en els quals s'autoritza el ministre d'Instrucció Pública per a fer l'escalafó del Magisteri Primari i per a arbitrar un crèdit destinat a la construcció d'edificis escolars en pobles de petit veïnat.

El senyor IRADIER li contesta en nom de la Comissió.

Rectifiquen tots dos i es rebutja el vot particular.

El ministre de FINANCES intervé per a exposar la dificultat que hi ha d'incorporar aquest vot particular a l'articulat, puix l'escalafó del Magisteri suposa un augment de despeses molt considerable.

Creu que hi ha un xic d'exageració en ço que es diu sobre l'abandó de l'ensenyament. Si bé encara hi ha molt per fer, és indubtable que tots els anys es millora molt la situació dels mestres i les escoles. Està clar que no anem amb la rapidesa que seria de desitjar, però no es pot caminar més de pressa, puix no hi hauria ni mestres ni material, si es creessin prèviament les escoles en nombre excessiu.

El senyor VINCENTI torna a rectificar, i per a la presa en consideració, del vot particular, es demana votació nominal.

S'hi procedeix, i queda rebutjat per 71 vots contra 40.

El senyor GASCÓN I MARIN, formula la seva protesta per la conducta que ve seguint la Comissió rebutjant coses que el ministre d'Instrucció Pública ha enviat per Reials ordres i que signifiquen molt menys que els crèdits necessaris per a altres coses que aquesta mateixa tarda s'han acceptat.

Que quedi, doncs, consignat que pel que afecta a Instrucció Pública, la Comissió observa un criteri de restricció del que té per a altres assumptes.

El senyor CASTELL li contesta dient que aquesta imputació és infundamentada, i manifestant que en el pressupost d'Instrucció Pública s'ha donat tot el que s'ha pogut.

Es rebutja un altre vot particular del senyor Montes Jovellar que es refereix a l'organització del professorat universitari.

El senyor MOLINA PADILLA defensa un altre vot particular del comte de Santa Engràcia, en el qual es demana la construcció d'escoles i habitacions per a mestres amb les aportacions dels municipis i entitats particulars, en metall i material i solars amb el 16 per 100 del recàrrec establert en la contribució d'immobles, conreus i ramaderies per al pagament de les atencions d'ensenyament primari, en la quantia que resulti sobrant després de reintegrat el Tresor de les obligacions incorporades al pressupost per a l'exercici econòmic de 1922.

El senyor CASTELL li contesta oposant-s'hi, i després de rectificar tots dos, és rebutjat el vot particular.

El senyor LEQUERICA defensa un altre vot particular en el qual es sol·licita que els alumnes de les Universitats paguin els drets de matrícula en metall.

També és rebutjat.

El senyor GASCÓN I MARIN aprofita l'ocasió per a d'altres de l'anòma situació que es troben les Universitats espanyoles que no saben quin és llur estat legal de relacions amb el poder públic, d'ençà del Decret de 1919 sobre autonomia universitària. No s'ha aprovat el projecte de llei sobre autonomia universitària, i ara la Cambra rebutja un mitjà d'ingressos perquè l'autonomia de les Universitats sigui eficaç. Com que això no pot continuar així, invita al Govern a que abans que es faci la matrícula vinent, dicti una disposició que concreti molt bé tot el concernent a les matrícules, perquè els clausures i els alumnes sapiguin a què atendre's.

Es rebutgen unes esmenes.

Ha vent arribat a la Cambra el ministre d'Estat, es posa a discussió l'article 45 del dictamen que abans ha quedat pendent d'aprovació.

Aquest article demana que s'autoritzi al Govern perquè pugui atorgar al Sindicat Nacional de Reconstrucció que com a participació al Sindicat Internacional de Reconstrucció es constitueixin els auxilis que jutgi necessaris en ordre a garantia d'interessos o bestretes de capital, així com també el tracte més favorable en relació amb el Banc d'Espanya, obtenint, en canvi, les degudes compensacions i avantatges per al Tresor i la indústria nacional.

El marquès de BUNIEL formula observacions i demana explicacions al Govern perquè el Parlament sapiga fins on es va a comprometre Espanya en aquesta aventura.

Considera l'assumpte de gran importància, i per això demana que es donin les raons polítiques que recomanen el nostre ingrés en aquest Sindicat Internacional de Reconstrucció.

El senyor WAIS diu que la Comissió no ha procedit amb lleugeresa en aquesta qüestió, i que ha redactat l'article després d'amples explicacions del ministre de Finances.

El senyor BARCIA exposa la seva conformitat amb una part del que ha manifestat el marquès de Buniel.

Es dol que de 1915 ençà el Parlament no hagi tractat cap qüestió de caràcter internacional que afecti a Espanya, llevat la Conferència de Washington.

Això significa menyspreu al Parlament, i sembla que la burocràcia del ministeri d'Estat és oposada a que aquestes assumptes siguin públicament tractats en el Parlament. Així es pot donar el cas que s'hagi format el Sindicat espanyol de reconstrucció, sense que se sapiga res més que les notícies publicades pels diaris, però ni la Comissió permanent d'Hisenda, ni la d'Estat, ni el Parlament, s'han assabentat de res.

Aquestes coses vénen a coneixement del Parlament quan ja no hi ha manera d'esmenar els mals.

Es queixa que el Senat, sense assabentar-se del que feia, hagi suprimit una partida del pressupost d'Estat que el ministre del dit departament proposa i el Congrés aprova per a restablir un centre d'estudis que té relació amb la nostra vida internacional.

El senyor VINCENTI. — Com ho està fent amb altres partides.

El senyor BARCIA prega al ministre que concreti bé, perquè el Parlament s'assabenti del que hi ha en aquesta matèria a què es refereix aquest article 45 que ens obliga a un compromís internacional.

No s'han d'adoptar resolucions que afecten a l'esdevenidor d'Espanya sense saber-ne res el Parlament.

El ministre d'Estat manifesta que en ell no hi ha resistències per a tractar d'aquest assumpte; puix ja contestà al president de la Comissió d'Estat, que aquesta setmana vindrà a depositar davant la Comissió sobre aquest i altres assumptes. A l'ensenyar, li feia el mateix requeriment al Senat, i ell acudí exposant tot el que se li preguntava.

A través de l'article 45, que es discuteix, diu que no es veu cap compromís internacional.

Explica com sorgí a Gènova la idea d'aquest Sindicat de reconstrucció, i diu que la invitació es va dirigir als particulars, que eren els que havien de contribuir amb llurs diners a l'empresa. En assabentar-se del termini peremptori, ell invità al ministre de Finances perquè explorés la voluntat de la banca privada, i aquesta va contestar que no tenia cap inconvenient a formar un sindicat nacional per a contribuir amb 500.000 lliures. El Govern va veure això amb simpatia, i el que té a veure amb aquest article al Parlament, i demanar garantia per a aquest capital.

El termini peremptori que va donar la Conferència de Gènova, ha estat ampliat, tenint en compte que la Conferència de La Haya pot adoptar acords que tinguin importància en relació amb aquesta matèria, i amb això hi ha hagut una rectificació, donada la rapidesa amb que es tramita a Gènova.

Insisteix en què no hi ha cap compromís internacional, puix el Govern espanyol no s'ha compromès amb el de cap més país en res. Es tracta d'una cosa de la banca privada, i ço que fa el Govern és només garantir un interès al capital espanyol.

Contestant al senyor Barcia, li diu que no li remordeix la consciència d'haver-se negat a què es desentrellés cap interpel·lació de caràcter internacional.

Creu que el Parlament ha d'assabentar-se d'aquestes qüestions, i fa

protestes d'un gran respecte al Parlament.

El marquès de BUNIEL, en rectificar, manifesta que el compromís, en cert sentit, existeix, ja que el Govern dona el seu aval al Sindicat Nacional. Demés, suposa que el Govern haurà acceptat la fórmula de Londres sobre el Sindicat internacional de reconstrucció, i en ella es parla de la garantia dels ministres, en una o en altra forma.

De conformitat amb uns Estatuts, que ensenya, assegura que ens hem lligat a un compromís, i això és el que el Govern ha de declarar. Ara es parla de 500.000 lliures; però si demà s'ha d'ampliar aquest capital, què farà el Govern?

Madrid, 12, 10'30 nit. El ministre d'Estat insisteix en què no hi ha cap compromís internacional, i que si cal ampliar el capital, això serà cosa de la banca privada que formi el Sindicat.

El marquès de BUNIEL demana noves explicacions sobre el que el Govern va a garantir, per a saber si seran només les 500.000 lliures esterlines o si serà una altra quantitat.

El ministre de FINANCES ratifica les manifestacions del seu company, el d'Estat, i afegeix que aquesta quantitat és la mínima per a poder tenir representació al Sindicat Internacional.

Diu que ell, com a negoci, féu la invitació a la banca privada, i li envia els models dels Estatuts, considerant un honor que s'invités a Espanya per a formar part d'aquest Sindicat Internacional.

Està conforme amb el ministre d'Estat, en què no hi ha cap compromís internacional, i en canvi ens convé molt ajudar a reconstituir la vida econòmica de molts pobles.

El marquès de BUNIEL torna a rectificar, i dedueix de les paraules del ministre de Finances, que només es van a garantir 500.000 lliures; però pregunta a què va a consistir l'aval de l'Estat. Serà per als interessos? Serà per a les bestretes de capital? Serà per a facilitats del Banc d'Espanya? Perquè no es diu clar.

El ministre de FINANCES. — Perquè encara no s'ha contractat.

Diu que la garantia serà sobre el capital que s'inverteixi.

Assigura que l'Estat no s'ha de comprometre, i que ha d'atorgar l'ajut a canvi d'altres avantatges.

El senyor BARCIA rectifica, i diu que el de menys e naquest assumpte, és la part de crematística; l'important és el caràcter internacional.

El ministre d'Estat manifesta que el debat s'aparta del seu objecte.

Afegeix que a les obres internacionals s'hi va de diverses maneres i ara acudim a una invitació que se'ns ha fet, i per a això el Govern apel·la a les garanties que aquest article determina.

El senyor PEREZ URRUTIA formula també algunes observacions a l'article.

(Es prorroga la sessió per menys de dues hores.)

El ministre d'Estat li contesta, i rectifiquen tots dos.

El senyor PRIETO intervé, i s'estranya que una nació com Espanya, destruïda, amb unes hordes i que tant necessitada es troba de protecció, vagi, amb el seu esforç econòmic, a ajudar a països estrangers.

El marquès de OLIVEROLA intervé per a combatre l'article, i diu que cada vegada que els Bancs espanyols, o a l'ensenyar els que dirigeixen el moviment capitalista d'Espanya, han de realitzar negocis i posar-se en relació amb l'estranger, demanen l'auxili de l'Estat.

El ministre de FINANCES diu una vegada més que aquesta autorització no enroïlla cap perill per al Tresor espanyol.

S'admet una esmena del senyor Ateza, proposant un article addicional.

El senyor NOUGUES en defensa una altra perquè s'autoritzi al Govern per a disposar dels crèdits necessaris amb destinació a la construcció d'edificis públics, puix amb el que es paga per lloguers, n'hi ha de sobres per a amortitzar aquests crèdits.

Es rebutja l'esmena.

Se n'accepten d'altres. S'aprova aquest article addicional, retrotraient tots els efectes d'aquesta llei al primer de juliol actual.

Amb això queda aprovat l'articulat de la llei de pressupostos.

El senyor VINCENTI formula la seva protesta més enèrgica per l'acord del Senat de no admetre cap iniciativa dels diputats.

El PRESIDENT li diu que en això hi ha d'haver un error, puix cap Cambra pot pendre aquest acord respecte de l'altra.

El senyor VINCENTI insisteix en la seva protesta.

S'aprova diversos dictàmens, en

Homenatge a En Miracle

Abrir a la tarda, al domicili del seu despach, fou celebrat un estuasiàtic i cordial homenatge al ferm nacionalista, diputat per Sant Feliu de Llobregat, N'Antoni Miracle.

L'homenatge li era retut per tots els alcaldes i representants d'entitats cabdals del districte, per la seva gestió fecunda en pro del districte, singularment per la magna obra de l'empedrat de la carretera de Barcelona a la travessia de Molins de Rei.

A les quatre de la tarda es van reunir els següents:

Diputats de la Mancomunitat senyor Jansana, Bassols i Massó Llorens; l'alcalde de Molins de Rei, senyor Modolell; i secretari senyor Puiggarí; president de la Cambra de Directors i Contramestres tèxtils senyor Perramon; alcalde de Sant Vicens dels Horts i secretari senyors Joan Costa i Sebastià Cardús; Narcís Rigol, del Centre Catòlic de Sant Vicens dels Horts; Farriol Navarro, alcalde de Sant Just; Gaspar Modolell, jutge municipal de Sant Just; alcalde de Sant Feliu de Llobregat senyor Figueras i el secretari N'Artur Gas; alcalde de Sant Feliu de Llobregat; regidors Jaume Sans i Antoni Oliveras; Ramon Camps, regidor de Sant Vicens dels Horts; N'Antoni Bonastre, alcalde de Sant Esteve Sesrovires; alcalde d'Hospitalet En Just, Oliveres; regidors Amadeu Carné i Josep Romagosa; alcalde de Cornellà Alfons Cuxart, i Pere Badia.

També hi havia el diputat de la Mancomunitat senyor N'Enric Rafols i En Carles Maristany, junt amb el secretari de l'organització del districte senyor Rodés, regidor, comptant explícites i efusives adhesions d'En Josep Batlle; alcalde de Gelida, i dels Ajuntaments d'Esparraguera i Sant Andreu de la Barca.

El diputat En Manuel Massó i Llorens va iniciar els parlaments, posant de relleu la personalitat de N'Antoni Miracle, que en els interessos de la catalanitat, de la cultura i de l'avenc espiritual del districte de Sant Feliu, tantes il·lustrades fetes i tantes victòries com lluites, i que pels interessos materials, molt atendibles també, s'ha preocupat així mateix, obtenint valuosíssimes millors. Diu que tota la població en massa, del districte li pot estar agraïda, i ben clar ho palesa la presència i adhesió de tots els Ajuntaments i alcaldes del districte a aquell acte edificant. Tot seguit fa ofrena a l'homenatge d'un pergamí esplèndid, contenint les firmes de tots els alcaldes del districte de Sant Feliu, i una magnífica pel·lícula d'or, amb incrustacions en esmal de tots els escuts dels pobles del districte i de les firmes dels alcaldes dels mateixos, els quals presents són molt lloats i admirats.

Seguidament féu ús de la paraula N'Antoni Jansana, abundant en els

conceptes expressats per En Massó i Llorens, i dient que no són els alcaldes, i per tant la població en general del districte de Sant Feliu, els qui han d'estar agraïts a En Miracle per la tasca realitzada, sinó també els representants de la Mancomunitat, i per tant Catalunya tota, que té en l'homenatge un dels seus predilectes campions.

Parla a continuació el jutge municipal de Sant Just, En Gaspar Modolell, i amb frases sentides, fervoroses i eloqüents, glossa la múltipla tasca del diputat per Sant Feliu i diu que l'homenatge d'aquest és com si fos homenatge de tots i de cadascun dels presents i adherits, i que tanta satisfacció senten aquests com sentir-la pugui el mateix homenatjat, que s'ha conquerit un lloc envejable en les lluites per la Pàtria.

En Carles Maristany va parlar després, i com a particular amic, diu, i admirador s'associa amb tota l'ànima a l'homenatge. Diu que no els ha de descobrir els mèrits i la personalitat de N'Antoni Miracle, que coneixem prou pels seus fets; però sí que vol ajuntar la seva veu als justíssims elogis que acaben d'ésser dits per referir unes paraules tan sensibles com profundes, dites en certa ocasió, en què hom li preguntà quin judici li mereixia una certa persona, i ell va respondre, com a màxim elogi: — Es gairebé un Antoni Miracle.

Finalment, el nostre il·lustre amic, l'homenatjat, amb mostres de visible emoció, féu un exquisit parlament, agraïnt aquella manifestació d'afecte, celebrant, diu, que el ric, el treballador, el catalaníssim districte de Sant Feliu, que tant m'honora representant, en totes aquelles ocasions que de coses de Catalunya es tracta, sigui com un sol home amb una sola ànima; que davant de Catalunya tots ens sentim uns i amb una mateixa aspiració. És aquest, diu, el motiu de més gran satisfacció que jo experimento en la representació del districte de Sant Feliu, i és per aquest esperit que jo accepto i agraeixo en el molt que es mereix l'homenatge que em feu; perquè no és l'homenatge d'uns quants, sinó la comunitat de tots, i és per aquest mateix sentit que jo l'ofreno a la Pàtria, que és la meua, la nostra, ben nostra Catalunya. Per aquesta Pàtria nostra, per la Catalunya de l'esperit i de l'ideal, i també per tot allò que pugui contribuir a l'avenc i progrés material del districte a la vostra disposició em teniu.

Tots els parlaments, en especial, el de l'homenatjat, foren escoltats amb devoció i cordialment aplaudits.

En finir la festa, en la qual feren acte de presència els senyors pares de N'Antoni Miracle, foren obsequiats els presents amb un exquisit lunch.

A ell i als seus fem vivint també el nostre testimoni d'homenatge.

tre ells alguns de concessió de crèdits.

Es voten definitivament diversos dictàmens, entre ells el relatiu a l'articulat de la llei de pressupostos.

S'alceca la sessió a la deu de la nit.

El Tribunal per a Nois

A la sala de sessions del Tribunal per a Nois, fou donada possessió a N'Antoni Martínez Domingo del càrrec de president suplent del dit Tribunal. El secretari judicial don Josep d'Alemanys, que ho és també del Tribunal per a Nois, llegí la R. O. del ministre de Gràcia i Justícia per la qual, a proposta del Consell Superior de Protecció a la Infància, ha estat nomenat el senyor Martínez Domingo per a tal càrrec. El president del Tribunal per a Nois d'aquesta ciutat, don Ramon Albó, féu constar el treball realitzat pel senyor Carrasco, acordant-se un vot de gràcies per al dit senyor; assenyala els mereixements i reconegut amor als nens del nou president, desitjant-li una llarga i positiva efectivitat en el càrrec.

El president de l'Audiència Territorial, don Francesc Alvarez Vega, i el governador civil, don Severia Martínez Andio, president de la Junta de Protecció a la Infància, que presidint l'acte, assenyalaren el gran encert de la dita elecció, felicitant efusivament al nomenat i al Tribunal. Contestà el senyor Martínez Domingo oferint quant és i pot al treball dels

Tribunals per a nois, per als quals, digué, es necessitava una justícia inspirada en l'amor. Quan mor un nen —afegei— no se sap el que es perd; però quan se salva moralment, no pot beshumanejar-se el que s'obté.

Assistiren a la sessió els vocals efectius don Jauthe Tratal i don Joan Garriga Massó i els suplents donya Angela Vallès, professora, i el doctor don Agustí Farrisols, metge, qui per primera vegada actuava en el Tribunal.

Després celebrà aquest sessió ordinària, despatxant-se diversos expedients, essent escoltats amb la deguda atenció les explicacions que referent a cada un dels petits enjudiciats donà el director del Departament d'Observació, don Lluís Folch i Torres, prenent nota de dades pràctiques recollides sobre la delinqüència de menors per don Pere Mestres, del Patronat de Menors presos i abandonats.

Finalment va acordar-se felicitar els organitzadors del Reformatori de València, i donant-los les gràcies per la invitació dirigida al Tribunal per a concórrer a la inauguració.

Ingrés al Cos de Mossos d'Esquadra

Els aspirants que tenen sol·licitat l'ingrés al Cos de Mossos d'Esquadra se serviran presentar-se a la Comandància del Cos (Palau de la Generalitat), el dia 19 del corrent, a les deu en punt.

Cròniques d'actualitat

De com resultà que don Amós Salvador s'havia venut a la Lliga Regionalista.

Jo sospitava que a la Lliga Regionalista hi havia gent hàbil en tota mena d'estratagemes polítics, però avui, en llegir a LA VEU DE CATALUNYA el text de l'article de don Amós Salvador publicat a «El Imparcial», no valgué poder reprimir aqueta exclamació xardoresca i sincera.

— Caram, home! No tant! —
En efecte, allò era molt de maquina-
vellisme per una sola entitat.

I també era molt de cinisme per un sol ex-ministre, encara que en xard n'hi ha que donen quatre a acabar a cinc al més exherit, per bé que el més xard en aquest cas potser no sigui el senyor Salvador, cavaller tot coqueria, malgrat el vetust, al qual la política segueix semblant una d'acort: apertosa, molt del seu gust per allò de l'acció i el compàs que els vells verds diuen dels músics vells.

No ho dic per res, sinó perquè essent escriptor maliciós, se'm va acudir — i Déu em perdoni la temeritat del pensament, tenint en compte la pública confessió del pecat! — que la Lliga, veient perillar la seva colossal manifestació, va tenir la bella pensada d'encarregar a don Amós, amb tota reserva, la redacció d'un article que al·legés tots els catalans i els enardís més que el records del Corpus de Sang i que el cant d'«Els Segadors».

Aquest mitjà de propaganda, que de tan subtil solament al diable, l'astúcia del qual admirem igualment morbis i cristians (en alguna cosa havien d'estar d'acord, per bé que alguns erudits expliquen aquesta conformitat dient que uns i altres han pres de la religió de Zoroastre la figura de Satanàs), se li podia acudir, hauria produït terribles efectes polítics sense la nicieia de l'Il·lustrat de la Rioja, el qual, sigui pels anys, que no passen vanament, ni per les mateixes piràmides d'Egipte, que, tot i tenir solament uns quants anys més que don Amós, ja comencen d'esmorzar-se i tornar-se carapassides, sigui perquè aquell dia la muga progressista no li bufés la ploma il·lustrada i sagastina, el cas és que produí un esguerro literari que d'una hora lluny sent a la prosa espartàica, timent que en ennaven-
gar-me en aquells dilatats i fúrbigs paràgrafs d'eloqüència riojana, veia sorgir davant meu, no un enorme pebró, sinó la figura del general alliberador, infu-
«manchego», mig «riojano», vencedor insigne de la tremebunda batalla de Luchana, que no es va donar mai (igual que la no menys famosa de Villalar) i amb aquella prosa, aque-
lla fantasia, i el considerar que l'en-
verinament de don Amós podia ésser una brometa de Carnaval de l'any 41, em va venir tan gran passió de riure, que poques vegades he passat una estona més divertida.

I com que em sembla que el mateix els passara als catalans, bon nap n'haurà atrencat la Lliga amb la seva habilitat i ha d'obligar al pallus redactor d'«El Imparcial» que li torni els diners.

II

Don Amós Salvador no ha estat un ministre ni pitjor ni millor que els altres que ens han governat, tant de la host liberal com de la conservadora, ja que cap d'ells sobresurt tant dels altres perquè pagui el tret d'entretener-se a amidar els travessos de dit que els passa. Com a escriptor, el pocs entre En Gasset i Cervantes, bon xic més a la vora del primer que del segon, per bé que m'abstindré de formular un judici definitiu fins que es publiquin les obres completes dels dos, les quals no han sortit a llum per descurt dels editors o potser per arteroses manobres de l'enveja, però tard o d'hora sortiran a córrer món, i solament aleshores podrem dir amb fonament si el «Quijote» o les «Novelas Ejemplares» les superen poc o molt o almenys les igualen. Tot podria ser i fins resultar-ne més del compte i tot, ja que aquestes modernes literatures han estat ministres més d'una vegada i Cervantes no pogué passar mai de modest oficial d'Hisenda, de manera que, examinant la tasca dels uns i dels altres, mitjançant l'aplicació de la llei de les categories que regeix per graduar oficialment la capacitat de cada espanyol, seria un pecat greu el suposar que un empleat tan mínim es posés de costat amb

magnats que han servit l'Estat des de llocs elevadíssims.

Vegis, si no, el que ha dit fa pocs dies En Sánchez Guerra, parlant de l'anunciada conferència en la qual Anglaterra, França i Espanya han de resoldre el plet tangerí.

Si hi assisteixen els ambaixadors de les altres potències hi aniran els nostres de París i Londres. Si hi van els caps de Govern, hi anirà jo.

De la qual cosa, mesquí de mi, he tret que allò que dona el talent i la competència en qualsevol ram de la ciència humana és la categoria, la jerarquia administrativa. El president del Consell sap més que els ministres, els ministres saben més que els ambaixadors i sots-secretaris, i aquests més que els senadors i els diputats, i així successivament; per tant, doncs, la prosa de don Miquel de Cervantes, oficial cinquè o sisè d'Hisenda, de cap manera podria compararse amb la del que avui seria el seu il·lustre i digníssim cap don Amós Salvador, ex-ministre del ram, i si l'autor del «Quijote» se les volgués heure amb ell o gosés posar alguna objecció a la prosa una mica tèrbola del senyor Maura, per desafortunament tornaria a la presó d'Argamasilla sense que en pogués sortir mai més.

III

Mesuri el lector, si és que li plau, els graus del meu atreviment i els perills a què m'exposo posant-me (ehora que amb molt de respecte) a fer de crític de tan excel·sos personatges, essent la meua categoria igual a zero i la meua ciència oficial de la mateixa graduació, malgrat la qual cosa, tiro al tret per l'article de don Amós Salvador, com si fos a cal sogre, i preno algunes notes lleugerament malevolos.

Tot just començada la lectura, topo amb la frase que segueix:

«Cuando vamos a ser buenos espa-
ñoles? Nunca...»

Aquí, almenys, hi ha franquesa, valgué pensar. Val més això que res. Però poso els ulls a la prosa del Profeta liberal i veig que segueix en aquests termes: «...con más propiedad podrá emplearse la palabra mas-
carada...»

Una altra gran veritat, penso; perquè don Amós, disfressat de patriota, fa riure fins les pedres.

Per no, els disfressats són els ca-
lalanistes!

I després afegeix, caritatiu i set-
ciencies:

«No los vamos a matar los libera-
les porque piensen así...»

Em sembla que arriben a les me-
ves oïdes ecos d'una cançó popu-
lar madrilenya dels remots temps que
aquest senyor Salvador d'Espanya,
tot just començava a ser una home
repositat.

«No nos mates, no nos mates,
dejamos vivir en paz...»

No! Don Amós no vol matar els ca-
lalanistes. S'accontenta amb fundar
un tribunal de la Inquisició contra
els hereges del patriotisme, nova re-
ligió de la qual es proclama Pon-
tífex Màxim.

El seu credo és aquest:

«No hi ha més Espanya que la
meua i jo sóc el seu Profeta». Des-
prés declara la guerra santa als he-
retges antipatriotes, als quals cal
aniquilar, pendre'ls els indecenss
símbols (o idols), i, finalment, per
versos i relapses, escapar-los.

Què els volen fer que no sigui això
a una gent que fins poça rètols en
català a les botigues?

El Profeta de l'estepa, arborat d'i-
ra santa, acaba proposant aquesta
pena atroc:

«Que se remitan al Tribunal de
Cuentas del Reino las cuentas de la
Mancomunidad para que allí sean
examinadas» (i probablement crema-
des per vitandes i confumaces).

De moment va afegir-me tanta
crueltat, però després valgué conside-
rar que, com que l'esmentat tribunal
està enfeinat revisant els comptes de
l'any 98 del segle passat, a la infame
comptabilitat catalana encara li que-
den trenta anys de vida impune per
anar fent.

Bon xic més tranquil, gràcies a
aquesta reflexió, em decideixo, lector
amic, a formular aquesta innocent
pregunta:

— Essent don Amós Salvador un
dels més conspicus espanyols de les
oligarquies madrilenyes, comprens
perquè tot el que empenem sempre

acaba desastrosament, tant a la pen-
ínsula com al Marroc?

Però no: No ens ho prenguem així.
Potser la meua sospita és certa. Don
Amós s'ha venut a la Lliga per tir-
rar una bomba incendiària, però ha
tingut la malastrugança de no ha-
ver sabut fabricar l'artefacte.

GONÇAL DE REPARAZ.

Municipi

FINS EL DIA 17
CEDULES PERSONALS

L'Alcaldia crida l'atenció dels ciu-
tadans que no hagin obtingut encara
llur cèdula personal, que el dia 8
del corrent havia acabat el període
voluntari, però que, havent estat im-
possible a les oficines atendre als
contribuents que acudien durant els
últims dies — malgrat l'augment de
personal i d'hores de servei — orde-
na (i així ho feu públic) que es
continú despatxant cèdules, sense
recarrec, fins el dia 17 de l'actual.

Després de publicar l'anunci, ha
disminuït considerablement l'afluència
de públic en les oficines, essent
encara molts els ciutadans que no
han obtingut llur cèdula personal i
que incorreran irremissiblement en
recarrec si no obtenen llur cèdula
fins el dia 17 inclús.

L'Alcaldia publica aquesta última
advertència, moguda pel desig d'evi-
tar als contribuents les molesties i
perjudicis del procediment executiu,
que no podrà ser suspès ni modificat,
després de les facilitats donades du-
rant el període voluntari.

LES PATENTS DELS AUTO-TAXIS

A proposta de la ponència de Trac-
ció urbana i tenint en compte el dis-
posat en l'acord de 22 de juny 1921,
amb relació a la caducitat de patents
d'auto-taxi, l'Alcaldia fa públic que
seran retirades, si no queda subsa-
nada dintre de 15 dies a comptar de
la publicació d'aquest acord, la causa
que reglamentàriament determina la
caducitat, les patents traspassades
sense permís de l'Ajuntament i sense
el pagament dels drets de traspass;
les no utilitzades durant més de tres
mesos; i les que estiguin al desco-
bert en el pagament de la quota de
l'arbitri.

A l'objecte d'assegurar l'eficàcia d'a-
questa disposició, l'Alcaldia ha cir-
culat les oportunes ordres per a l'ins-
pecció del servei.

ANTOLOGIA DE POETES

CATALANS

Ha visitat l'Alcaldia el conegut es-
criptor don Alfons Maseras, fent-li
donació d'una obra titulada «Antho-
logie des poètes catalans contemporains
depuis 1834», de la qual és autor A.
Scheneberger, i que conté extractes
d'obres de 51 autors catalans.

El marquès d'Alfons agraï l'obse-
qui.

VISITES

Han complimentat a l'Alcalde l'ar-
xiduc Leopold Salvador, d'Àustria, i
el senador del regne senyor Ferrer i
Vidal.

DIPUTAT ITALIA

El diputat italià Rodolf Seroa ha
visitat les obres de l'Exposició de Bar-
celona, fent grans elogis de la bel-
lesa dels jardins i de la vista pa-
noràmica de la ciutat.

La campanya del Marroc

PADRINES DE GUERRA

Els soldats Josep Larruga Calvo, de
la Comandància d'Enginyers de Ceuta,
de la Companyia de Telègrafs;
Gonzal Montes Tormo, de la Coman-
dància d'Enginyers de Ceuta, de la
companyia provisional; Angel Garcia
Garrido, de la Comandància d'Engi-
nyers de Ceuta, de la companyia
provisional; i Adolf Gil Coscujuela,
de la Comandància d'Enginyers de
Ceuta, de la companyia provisional,
demaden padrines de guerra.

Sardanes

PER A AVUI

Nit, a les deu. — Organitzada pel
Foment de la Sardana de Barcelona
se celebrarà una audició de sardanes
a la plaça de Sepúlveda. L'audició és
a càrrec de la notable cobla «La Prin-
cipal Barcelonina».

D'altra generació

Un català oblidat: N'Antoni Ribot i Fontserè

Fa poc temps, que dels vells i en-
runables cementiris de la Patriarcal
i Sant Martí, de Madrid, es traslla-
daren a la Necròpolis les despulles
d'un grup d'escriptors que tingueren
llur fama a mitjan segle passat. En
llur majoria eren de terres castella-
nes, i un fou reclamat per la seva
ciutat nadiua per a donar-li etern re-
pos: era el poeta Josp Selgas, en-
cis de les nostres àvies, i les seves
despulles foren rebudes respectuosa-
ment a Múrcia.

Tots pertanyien a la Reial Acadè-
mia Espanyola, i eren don Joan Gon-
zález «Cabo Reluz», don Antoni Ma-
ria Segovia, don Antoni Ribot i Font-
serè, don Vicens Caravantes, don An-
toni Flórez, don Gaietà Albert de la
Barrera, don Joan de Déu Mora i el
meistre calligraf Josep Francesc d'I-
turzaeta. Les despulles queden al co-
lumbari on foren traslladades les d'E-
varist San Miguel, el poeta Quintana
i el novel·lista Ortega i Frias. El se-
nyor Maura, president de l'Acadèmia,
el Nunci, el bisbe de Madrid, i dele-
gats d'autoritats i corporacions, ultra-
entitats culturals, acompanyaven les
despulles.

Un d'ells era català — i justifica
que en parlem — N'Antoni Ribot i
Fontserè, nascut a Vich, l'any 1813.
Fou els seus estudis a Barcelona, al
Seminari Conciliar, i a les aules de
Llotja fou deixeble del famós Vile-
la, cursant, ultra física, botànica i
agricultura. A l'Acadèmia de Cièn-
cies i Arts estudià les matemàtiques,
i, per fi, acabà la carrera de Medici-
na al Col·legi de la nostra ciutat.

Ens revela tot això que En Ribot
i Fontserè era ja home de superior
cultura; que es llança als estudis li-
teraris, i té sentit la seva veu en
la premsa. No fou un sobrevingut,
ni d'aquells que els atzars de la vida
obliguen a fer de jornalers de la
ploma. Cregué tasca de civisme la
seva, i a influència dels temps, ve-
ritable romàntic, feu palesa declara-
ció de fe de les seves conviccions,
dels seus ensenyis i de les seves es-
perances.

Ens plau, no fer una rehabilitació
innecessària, sinó evocar un record.
Encara està per a fer la història dels
homes, en el seu aspecte individual,
que foren els precursors de l'esclat
de cultura que tots gaudim. Els hem
estudiats en bloc, assenyalant el con-
junt de l'obra realitzada, emetem con-
ceptes, però el desconexament rau
en el fons. Davem gratitud a escrip-
tors del segle XVIII i XIX, i com si
la materialitat dels progressos ens
fes oblidar els que foren artesans d'a-
quell treball, ni compremem les con-
dicions de les èpoques en què visque-
ren, ni tenim el sentiment de grati-
tud que una generació contrau amb
les predecessores.

Per això parlem d'En Ribot i Font-
serè — com potser en altra ocasió
parlarem d'altres. — No ha tingut Ca-
talunya per ell el record degut, i sols
a títol d'acadèmic se l'ha recordat.
Fem memòria de la vida d'un que
no fou descartat, que sí visqué i
morí a Madrid, no deixà d'estar llar-
gues temporades a la seva terra na-
dina, fructificant la seva tasca en pro-
fit de tots.

En el primari periodisme que suc-
ceí a la mort de Ferran VII, redactà
en la nostra ciutat en els periòdics
aleshores famosos «El Vapor», «El pro-
pagador de la llibertat», l'humorístic
«El Japó i el mico» i «El Constitucio-
nal». Era el temps de la febrada pro-
gressista, com l'any 40 hi hagué la
democràtica i més tard la República,
inspirades totes aquelles agitacions en
un sentiment català, revelat en les
Junttes, bullangues, pronunciaments
i que se segellaven en sang en bar-
ricades on es lluitava contra la força
pública.

En Ribot, ferm progressista, era
un exaltat a la seva joventut. Les
reformes i innovacions que com a
literat defensava eren parions amb
les seves idees polítiques, i així no
sorpren que amb la lluita contra els
moderats manqués a la legalitat i
amb altres «caps calents» se l'enviés
a l'Havana, on, pres, se'l desterrà a
la mal anomenada illa de Pinos.

No era la deportació càstig segur
per ell, i així fugí en una goleta ame-
ricana dirigint-se als Estats Units, on
passà angustiosa vida, i després de
recórrer diversos països, arribà a
l'Havre en 1839, tornant al cap de
dos anys a Barcelona.

Potser tenia més fama de literat
que de polític. Abans del seu exili
havia publicat l'«Emancipación lite-
raria», influïda per la lectura de Vic-
tor Hugo i Lamartine, en la qual com-
baté a Moratin. Era aquest llibre una
preceptiva literària, escrita en vers,
en forma d'epístoles, flor entusiasta
de joventut, amb propòsits demoli-
dors dels aleshores dits mestres clàs-
sics, encara que respectuós amb el
clàssicisme. Esperit rebel, escollia com
a mestres autors de la seva gene-
ració, creient-los ànima del romanti-
cisme, i entre ells, com a llevat de
la sang, no oblidà mai a Milà i Fon-
tanals, representant geniu del que po-
driem dir-ne romànticisme català.

En el seu esperit independent, ve-
ritable «declassé» entre la turba-
multa dels escriptors del seu temps,
es definí com una personalitat supe-
rior. Al teatre representà les seves
obres: «Los hijos de Laodonte» y
la ruina de Tarquino», evocació de
llibertat; «Don Sancho, el Independ-
diente», de la factura de les obres del
duo de Rivas, i «Guillermo Tell o la
independencia de Suiza», tragèdia en
cinc actes, de la qual digué el «Dia-
rio de Barcelona», en la seva estro-
na, l'any 1836: «Y que otro espec-
táculo más digno podría ofrecerse al
público de Barcelona, de la inmor-
tal Barcelona, que contando dentro
de sus muros tantos Guillemos como
ciudadanos, osaba de dar a toda Es-
paña el alto ejemplo del patriotismo
más sublime, pronunciando el solem-
ne juramento de sepultarse más bien
bajo sus ruinas, que doblar la rodilla
ante los corifeos de la tiranía?»

Erem en els dies del xardor «tra-
gala», dels bèl·lics entusiasmes per
l'himne de Riego, de «las esperan-
zas en la inocente niña que rige el
trono de San Fernando», salvaguar-
dia de la llibertat espanyola, ame-
naçada al Nord i a la muntanya ca-
talana pels voluntaris de Carlos V.
La ciutat de les bullangues correspo-
nia a la tònica general.

Potser la darrera expansió de Ri-
bot a Barcelona fou motivada pel
desengany experimentat per la po-
lítica d'Epartero, el seu ídol. El seu
«Romancero del Conde-duque», allusió
als seus títols, és una forta sátira
i una espècie de plany pels mals que
del centralisme vénen, quan diu:

«Haced, pues, cuidado, duque,
ved que en Madrid hay felones,
y las zorras de la España
tienen cubil en la corte.»

Després la seva dissort el va por-
tar al centre d'Espanya. Amb Vi-
llagas i el valencianista Bernat Bal-
doví escriví «La Cotorra», periòdic
satíric, i anà a raure a mans dels
editors que l'exploparen. Així traduí
«La Jerusalem libertada», de Tasso, re-
dactà llibres de circumstàncies sobre
els fets polítics, escriví novelles per
entregues, traduí llibres de ciència,
feu algunes comèdies i edità un li-
bre de poesies i donà a conèixer
obres de Victor Hugo per a la casa
Gasper i Roig.

Honrat, no sabé traure partit de
la política; poc menys que oblidat,
desarrelat allí, havent influït en la
generació literària barcelonina, que
en ressuscitar la història donà peu
a la poesia, d'on provingué el des-
vellament i renaixença dels carà-
cters peculiars de la nostra terra, no
se li féu justícia i confós amb arri-
vistes es féu vell, essent un incomp-
rès. Morí en 1871, mereixent dels
diaris molt breu notícia.

Ara que es torna a confondre en
aquell oblit, i que sols als cinquanta
anys el seu nom ha aparegut cir-
cumstancialment, en un sol i una
nota telegràfica de les Agències, bar-
rejada en fets que no deixen rastre,
ens ha plagut en aquestes ratlles re-
cordar l'escriptor. Es el menys que
podem fer: tenir memòria dels ho-
mes que foren un temperament i un
valor.

I-BO I SINGLA.

AUTORITZEU LES NOTES DE LE.
QUALS ENS PREGUEN LA PUBLICA-
CIO. AMB UN SEGELL O UNA FI-
MA QUE ENS SIGUI CONEGUDA

EL CORREU DEL MON

(Col·laboracions i reportatges de LA VEU)

DE LA ITALIA Del Perú DE L'ORIENT

Orvieto

Orvieto, Umbria, juny.

Ara és el temps que a l'Itàlia llicencien els soldats, i tots els trens són plens de taronges, de garrafes de cervesa, de maletes abonyegades, de cançons i de brutícia. Deixar a la matinada un d'aquests trens carregats d'estretors i de llibres, baixar a Orvieto, pujar amb un petit funicular a la ciutat i perdre's pels seus carrers obscurs, plens de palaus imponents i moris, empedrats d'amples il·lotes, caminar a la ventura sota l'ull opac del gran rellotge de la torre de la ciutat deserta i muda, irreal, és com abandonar aquest món. Aquesta sensació dura amb l'entrada del dia. El trànsit de la nit al matí, perceptible en el més reculat poblet rural, és imperceptible a Orvieto. El silenci és igualment profund, igualment dens, igualment desesperant. Els carrers són deserts, les cases mig tancades, les finestres hermèticament closes. Els falçots rondant els palaus, entrant i sortint pels finestrals de les esglésies, passant arran de les il·lotes de la plaça, acaben de fer creure que la vida ha desertat d'Orvieto. Fins a darrers hora de la tarda no s'acaba aquesta sensació. Llavors surten unes senyores ensombreades, una dotzena de joves ben pentinats, es passegen pels porxos, passa un cotxe amb dos cavalls portant un senyor de jaquet i de monocla. S'obren les botigues, juguen les criatures pels carrers cèntrics i llavors sembla que s'exempli el pit de la ciutat.

En cap moment, però, dona Orvieto una sensació de vida sana i normal. La ciutat està magníficament situada sobre un puig que té forma de piràmide escarpada, però a dins l'aire té alguna cosa, se sent un oïement, una estor, una cosa al pit. Sembla que hi ha molts malalts i que les malalties en aquell moment han de fer el tomb. O sembla que s'acosta algun perill i que ha arribat l'hora d'encomanar-se a Déu. Aquesta sensació d'oïement a dalt d'una muntanya, que se sent, dona a Orvieto una aire infinitament trist. Tristesa més fonda que la que es pot trobar en qualsevol ciutat castellana perquè aquí cap detall romp la tristesa, ni un test de clavells, ni una mata d'alfabrega, ni un mocador violat. La pedra dels palaus, de les esglésies, de les cases, és d'un color de suc de pipa. Les portes, són pintades de fosc. L'herba creix a les junteres de les pedres dels carrers. No hi ha un arbre que pengi de les parets d'un hort, per a endolir el misteri d'una rebuconada. No hi ha l'alegria d'un blanc, d'un blau o d'un rosa, la mel d'un groc. Tot és sever, imponent i escolàstic.

Totes aquestes sensacions que em dona la pedra d'Orvieto deuen tenir un fonament en la història. No seria però just vincular aquest silenci mortal i neguitós que un hom sent a Orvieto amb l'edat mitja, perquè deu ésser de tots els temps. Un palau gòtic, aquí, produeix la mateixa angúnia que un palau barroc. Fins i tot aquestes darreres ens fan més nòia que els altres. I és que Orvieto, potser, menys impressió per ser construída segons el neguit medieval que per la seva supervivència en l'edat moderna. El silenci d'Orvieto més sembla un silenci imposat per una decadència irreparable que un silenci volgut i provocat. Més que el dolor d'haver viscut, el dolor de viure encara.

A la capella de la dreta de l'altar major, — entrant per la porta principal — del Duomo d'Orvieto — la façana del qual ha estat restaurada de una manera vil·lissima — hi ha el gran fresc de Lluc Signorelli (Lluc de Cortona, segons el Vasari). L'obra, conegudíssima, és la principal d'aquest pintor. Tres anys i alguns mesos hi foren esmerçats. Diuen els llibres que el pintor pogué treballar en aquesta obra en plena llibertat d'assumpció i d'interpretació. La resurrecció de la carn, l'infern, la vinguda de l'anticrist i la glòria hi són interpretades. Es cataloga com vulgari la pintura del Renaixement, sempre quedara

Signorelli — al costat del Perugino — com l'immediat precursor de Rafael. Signorelli és un classicista. Emmotilla la vida dintre d'una composició i el batec de la sang dins de l'arc d'un múscul. Posa per sobre l'interès local, l'interès general. Treballa amb la màxima sobrietat de mitjans. Els pintors diuen que els frescos del Duomo d'Orvieto són fets amb tres colors: blanc, terres i negre pels contorns. Amb això Signorelli produeix qualitats insospitades, avui inexplicables, misterioses. Aquesta sobrietat colorística que els pintors troben en Signorelli, juga amb la sobrietat en la composició, la qual ja fou subratllada per Miguelàngel.

Es curia de constatar com els dos pintors que anuncien Rafael treballaven a mig camí, entre Florència i Roma. El Vasari, a Perugia; Signorelli, a Orvieto. Signorelli, sobretot, és un pintor de frontera. El seu poble nadiu, Cortona, — que té tota una civilització etrusca a dins de les seves muralles — és a les darreries de la Toscana, tocant a la Umbria. I com que les regions a l'Itàlia no tenen una base artificial, s'estéveu que a Cortona hi ha tota la dolcesa de la Toscana i la punta de la duresa de la Umbria. Orvieto és encara un punt d'intersecció més dolc, perquè al costat de la Umbria i la Toscana, hi trobem el Lacio — és dir, totes les suggestions de Roma. Roma dona a l'obra de Lluc de Cortona un sentit arquitectural modelic, el sentit universalista. La Toscana hi aboca la seva gran gràcia aèria, la fina dolcesa florentina — gens morbida. La Umbria hi porta el seu sentit una mica violent de la forma. Aquests elements han produït un Signorelli, però podien haver produït un Rafael.

El Signorelli és molt difícil de veure i de copsar. Havem constatat que gairebé tothom el troba fred, acadèmic. Havem hagut de passar per la dolor de llegir que les deformacions de les figures d'aquest pintor — que són fetes amb una gràcia que imposa i amb una ambició de xocar la vida humana que fa rodar el cap — són simples preocupacions anatòmiques. Altres coses haurem de sentir encara. Un fet em sembla evident: cada dia hi ha menys persones que s'emocienin davant de les «Estances», de Rafael, i davant dels frescos de Signorelli d'Orvieto.

Des del punt de mira del gust, estem en ple caracterisme. I els pintors del Renaixement que han remotament produït tota la reconstrucció del post-impressionisme són el Pietro de la Francesca i el Masaccio — especialment plagiats per Picasso — i el Pau Ocell. L'art d'Orvieto, és un comentari vulgar, banal, de qualitat inferior, d'aquests tres grans pintors característics, intensistes, malaltissos.

Estem, doncs, en ple instint, que és com estar en plena decadència. El Signorelli ha entrat en una fase de secundarietat i enfosquiment, però el Signorelli té raó.

Josep PLA

Avis:

A tots els nostres subscriptors i amics advertim que LA VEU DE CATALUNYA agraeix cordialment les indicacions que li puguin ésser fetes i les col·laboracions espontànies. No podem, però, ni retornar els originals ni mantenir correspondència sobre les suggestions dels nostres amics i lectors, encara que vinguin inclosos a les cartes els segells per a les respostes.

Tots ells comprendran que llur propi interès ens obliga a no esmerçar el temps sinó en el servei del públic i que ens fóra materialment impossible sostenir correspondència amb cada subscriptor sobre apreciacions circumstancials de política o de conducta.

Això no vol dir, però, que no agraïm totes les indicacions que ens puguin ésser fetes amb esperit patriòtic i que no aprofitem, reconeguts, les suggestions que siguin útils o factibles.

(Anotacions financeres)

Sembla que el projecte de l'emprèstid dels 50 milions de dòl·lars ha fracassat, i segons el nostre criteri sincer i desinteressat, el Perú ha guanyat molt de no fer-se l'emprèstid, puix les condicions eren massa oneroses i pesades, i en general no entusiasma massa als homes versats en les finances del país.

Hi ha la creença que un emprèstid, més tard, serà col·locat, però, en condicions millors, i la situació econòmica del Govern, no pot perllongar-se, sense heurs recurosos, d'una manera o altra.

La Municipalitat de Lima ha començat a discutir el nou contracte amb les Empreses Elèctriques Associades, que tenen el monopoli exclusiu dels tramvies, i tot l'anex a les forces elèctriques i a la il·luminació pública.

El servei elèctric de Lima són els més cars i els més dolents de tot el món. Els materials són vells, deficientes, antics, inútils.

El tramvia de Lima ofereixen un espectacle únic, amb la gent penjant pels pujadors, per les plataformes, i fins per les finestres laterals, la qual cosa demostra que el nombre de tramvies és insuficient, sobretot a les hores de concurrència sortida del treball.

Ara es tracta d'emprar un capital d'un milió de lliures esterlines, per al recanvi de tot el material, suplir els cables aeris dels tramvies, transformar la força elèctrica, i canviar els corrents de la il·luminació pública.

Totes aquestes millores són inafornables i necessàries, però, l'emprèstid demana una sèrie de beneficis i concessions per al monopoli, que seran en perjudici greu del públic, que haurà de pagar tots els serveis de les empreses elèctriques, a preus inconcebibles.

Com tots els negocis d'aquesta naturalesa, hi ha qui defensa els propòsits de les dites empreses, i qui hi ha qui els combat, però, en el fons de la qüestió, es debaten interessos, amb miras al benefici propi.

De totes maneres, fem vots perquè de les fortes discussions d'ara se'n treguin beneficis per al públic, i d'una vegada que es millorin tots els serveis elèctrics de la ciutat, que prou que convenen.

El Banc de Reserva ha seguit rebent subscripcions de les accions de la sèrie B, que són per al públic, i a l'ensem s'ha fet carrec de l'actiu i passiu de la Junta de Vigilancia.

Fins ara, no obstant d'estar nomenat el Directori, no s'ha fixat el dia per a la seva instal·lació, ni es coneix exactament el nombre d'accions col·locades.

Es diu que el gerent serà un expert financerista anglès, i que la instal·lació depèn de l'arribada de l'esmentat senyor.

Hom creu que les finances del Perú s'hauran d'arranjat d'aquí a poques setmanes, perquè la situació del Fisco és greu, precària, a l'extrem de deure's als servidors de l'Estat algunes mesades.

El Perú és un país ric i de grans recursos, que li permeten fortes combinacions financeres, per a ressorgir del mal estat pecuniari que actualment pateix.

Falta que algunes de les qüestions a resoldre es portin a cap per a tenir diners en abundor.

Si el diner ve, com s'espera, hi ha una pila de projectes d'obres importantíssimes a realitzar, que bé podríem afirmar, sense por d'equivocar-nos, que vindrà per al Perú una nova era de prosperitat i negocis, com mai s'hagi vist.

Lluís FABREGA I AMAT

Lima (Perú), maig 1922.

Grècia

Les persecucions antigregues dels partidaris de Kemal, continuen amb tota vigòria. És inútil que els governs turcs tractin de desmentir-les, de tirar-hi terra a sobre, o de desautoritzar-les. Per a afirmar llur existència n'hi ha prou amb llegir el que diuen persones dignes de tot crèdit, com el Patriarca grec de Constantinoble. En l'últim comunicat que d'ell coneixem, diu així:

Qualques despachos d'Angora diuen que el prevere grec Eutimi, el qual ha estat nomenat, pel govern d'Angora, cap religiós dels turco-ortodoxes, com hom nomena a Angora els ortodoxes que es troben sota la dominació de Mustafa Kemal, desmentint, en un sèrie d'articles que ell publica en els diaris locals, les atrocitats turques, les quals absorbeixen avui l'atenció de l'opinió pública de tot el món.

D'altra banda, hom comunica des d'Angora que el Metropolita de Cèsarea, Meleci, havent celebrat la seva primera missa a Cèsarea, ha pregat per la salut de Mustafa Kemal i per la victòria dels exèrcits turcs, havent telegrafiat de seguida a l'Assemblea d'Angora remerciant-la per la cura paternal que té dels cristians de l'Àsia Menor.

Ara bé: nosaltres considerem del nostre deure cridar sobre aquests comunicats l'atenció dels cercles polítics i diplomàtics d'Europa i d'Amèrica i del món civilitzat en general, i de protestar contra aquesta nova temptativa del Govern d'Angora a induir en un error l'opinió pública.

Cal remarcar particularment la manera amb què tals comunicacions són fetes per preveres cristians, que tenen motiu, no per a remerciar i benedir, sinó al contrari, per avorir i maldir el sudit govern. Ben cert, el prevere Eutimi, la firma del qual porten els esmentats articles, tenia un germà i tres proxims parents, que foren penjats a la plaça d'Amassia l'any passat. Encara més, el qual s'anomena Metropolita de Cèsarea Meleci, del qual parlen els diaris turcs, no és altre que el bisbe de Patara, Meleci, el qual, essent bisbe adjunt d'Adalia, fou arrossegat pels dirigents d'Angora, i durant tres anys, de presó en presó, fins el moment que aquests l'han nomenat Metropolita de Cèsarea. Com, per altra part, aquest fou el cas del bisbe de Sevastia, Gervasi, el qual ha estat nomenat Metropolita d'Angora, després d'haver-se vist, en mantes avinenteses, assotat, trepitjat, i amb la barba pel famós ball de Kerassunda, Osman-Agha. Els nomenaments d'aquests dos prelats en el lloc dels metropolitans de propietat, Nicolau de Cèsarea i Gervasi d'Angora, que es troben actualment a Constantinoble, en qualitat de membres del Sant Sinode del Patriarcat Ecumènic, proven fins a quin punt els drets de l'Església a Turquia són menyspreats pel govern d'Angora i fins a quin extrem es bafa, aquest, de la fe cristiana i la menysprea.

Es, doncs, de ben fàcil comprendre la poca importància i valor de tots aquests articles, de totes aquestes negatives d'atrocitats, de tots els seus remerciaments, fins admetent-los com autèntics dels dits Prelats, que actuen sota la pressió del terror. Llurs testimonis serien, al contrari, conjoents si l'espasa de Damocles, que és suspesa sobre llur testa, en fos allunyada.

En aquesta avinentesa havem de remembrar que tots els metropolitans i els bisbes de les diòcesis que es troben sota la dominació del Mustafa Kemal, són exiliats, i alguns fins condemnats a mort pels «Tribunals de la Independència». Tan sols hi ha avui, a l'Estat d'Angora, el Metropolita de Konia, Procopi, que fa dos anys fou exilat a Erzerum, i ho fou últimament a Sivas; el Metropolita de Rodopolis (Matska), Ciril, que suava fou deixat isolat en la seva residència; i els bisbes titulars de Sevastia, Gervasi, i de Patara, Meleci. Aquests quatre Prelats han estat perseguits, implacablement, i el fet que hom no parli sinó de Meleci,

significa que els altres tres ja no existeixen, o cal suposar que l'hora no és arribada de servir-se de llurs declaracions forçades?

A aquestes dades hom en pot afegir encara d'altres de més greus i significatives. Tota la premsa grega es fa ressò que després de la devastació dels pobles de Galliani (villet de Trebizonda), els mobles de llurs habitants han estat transportats als dipòsits del govern i venuts als turcs.

Joan Dioxopuloz, originari del poble de Livadia, ex-funcionari de justícia a Djelvik, ha estat afusellat.

L'Estat Major del cos d'exèrcit d'aquesta circumscripció i dos batallons han estat instal·lats a Liversa. Seu del Metropolita de Rodopolis. Encara més, un tribunal militar extraordinari ha estat organitzat amb el fi de legitimar els crims de les autoritats turques envers els cristians.

La devastació s'estén ja a les diòcesis de Trebizonda, i és imminent per als pobles d'aquesta diòcesi Zefiri, Connu, Karra, Entima, etc., que pertanyen al mateix caza administratiu de Matska. Altres dos batallons es troben en aquests pobles on ha estat prohibida la sembra i interrompuda la comunicació amb Djelvik i Trebizonda. Un prevere desconegut ha estat afusellat en aquests llocs.

Tots els nois de més de deu anys, de les diòcesis de Rodopolis (Matska) i dels esmentats pobles de Trebizonda han estat presos i exiliats al Kurdistan. Un musulmà d'aquests llocs, arribat a Constantinoble, explica emocionat que ha vist llargues files d'aquests nois maritrs que eren menats cap a l'exili amb els plans de llurs mares.

La situació dels cristians de les diòcesis de Cèsarea i de Konia és extraordinàriament greu. Els habitants del país que s'estén d'Ak-Chehir a Ereghli han estat perseguits de debò. Aquesta circumscripció encloïa onze comunitats cristianes ben florents. La població masculina de més de quinze anys ha estat exilada i espargida per mantes viles turques en els villets de Bitlis, Harput, Diarbekir, Sivas i Angora. Hom ha pogut constatar que la meitat d'aquests exiliats, i principalment els nois, han mort. La mateixa sort és imminent per als altres, sinó arriba a temps un socors imprevisit. Un gros nombre d'aquests desgraciats ha mort a conseqüència d'infeccions que hom dels eren antífiques, i que, en realitat, eren verinoses. Aquest procediment ha causat ja la mort a Nicolau Jordandis, originari de Sylle, i als seus quatre fills.

Les més belles cases dels cristians expulsats i les escoles de tots aquests llocs han estat ocupades per les autoritats turques i transformades en dipòsits, casernes, hospitals i refugis per a immigrants surs.

Ha estat prohibit a les dones cristianes comunicar-se amb els pobles del voltant.

Per manca de clergues, els oficis divins són interromputs i els enteraments són fets per les dones, les quals reciten solament el «Pare Nostre». Per a befar-se de la fe cristiana, les autoritats turques han nomenat clergues a diverses dones (com a Sylle i Catarina Samlaglu), les quals protien els hàbits sacerdotals. Igualment hom ha nomenat diverses dones muhars i membres del consell dels ancians.

Pere M. BORDOY-TORRENTS

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé transmetre articles o notes suplicades, la necessitat absoluta (sense la qual no ens és possible fer el menor cas) d'avaluar degudament els originals amb un segell a una firma i data.

NOTICIES DE L'ESTRANGER

La doble inquietud

Les informacions de l'estranger tenen aquests dies un to fosc. El doble perill de Rússia i d'Alemanya s'accentua novament. Mentre la situació política i financera de l'Estat alemany es fa altra vegada difícilíssima, a La Haia fracassa el nou esforç per a resoldre el problema de les relacions entre Europa i la República dels Soviets.

De moment, el perill més inquietador és el d'Alemanya. L'assassinat de Walter Rathenau ha remogut el pòsit de passions de l'Alemanya vençuda. L'edifici republicà del Reich, que no ha estat mai gaire sòlid, trontolla. I l'economia alemanya, que duu el formidable esvoranc de la guerra, rep un cop més amb la recent depressió del marc.

Aquest darrer fet és el que més alarma els pobles aliats i neutrals. Una bona part de la premsa francesa reedita la seva teoria, més o menys fonamentada, segons la qual la baixa de la divisa monetària alemanya és una doble deslleial manobra dels alemanys mateixos. «La crisi germànica» — escriu Saint-Brice a «Le Journal», de París — és únicament un afer interior. Per tal de no pagar, s'han menjat el capital per tots els extrems: els rics han tramès els diners a l'estranger, els pobres s'han llançat a l'assalt del pressupost. Els qualques milers de milions que Alemanya ha pagat de tres anys ençà només han tingut un paper del tot secundari en l'enfonsada. Les reparacions solament han servit d'estímul. Els alemanys de mala fe han volgut arruïnar-se, i han quedat agafats en el propi parany. El resultat sobrepassa totes les esperances. Avui ja és massa tard per a deturar la ruïna.

Gustave Hervé sense atribuir únicament als alemanys la culpa de la ruïna, es mostra també pessimista. «Qui no porti una bona als ulls — escriu a «La Victoire» — ha de veure que si hom no impedeix la davallada del marc i la seva caiguda a zero, vindrà la revolució social a Alemanya, és a dir, al més gran país industrial del món.»

El remei d'aquest mal, a jutj d'Hervé, el tenen els nord-americans. Però tem que aquests triguin tant a adonar-se de la necessitat d'intervenir econòmicament a Europa com trigaren a adonar-se de la necessitat d'intervenir-hi militarment.

A. ROVIRA I VIRGILI

L'afer de les Reparacions

París, 12. — En el Quai d'Orsay s'ha celebrat la conferència entre els senyors Poincaré, Delasteyrie i Reithal amb el senyor Dubois, el qual, junt amb els seus confreres de la Comissió de Reparacions, havia examinat ja la situació després de les declaracions dels emissaris del Reich fetes el dia 10 de l'actual.

Probablement el Reich avisarà oficialment a la Comissió que farà el llurament del dia 15 del corrent, reduïda a 37 milions de marcs or, però dirà que aquest pagament, encara que reduït, es farà amb grans dificultats que influiran molt sobre l'esdevenir de la situació financera, ja fortament compromesa, i demanarà l'exoneració d'altres pagaments en 1922, la suspensió dels pagaments en espècies per a 1923 i la disminució de les prestacions de naturalesa.

La majoria de la Comissió de Reparacions s'inclina a favor de la concessió d'una moratòria preconcitada formalment pel delegat anglès, mentre que Dubois s'hi oposa, al·legant que la prosperitat econòmica d'Alemanya contradiu la seva pretesa decadència financera.

El senyor Dubois ha aconseguit que s'ajorni la decisió de la Comissió de Reparacions fins que el Comitè de garanties doni l'informe relatiu a la situació financera del Reich, informe que és esperat per a primers de la setmana entrant.

En la reunió celebrada ahir pel Gabinet britànic no es prengué cap decisió sobre la situació actual.

En la nota oficiosa facilitada d'aquesta reunió es declara que la qüestió de l'enfonsament dels canvis requereix l'acció internacional i la solidaritat financera internacional. Això s'havia de preveure quan es feien les negociacions de pau, i allavors França cometé aquesta falta de previsió. La depreciació del marc ha d'entranyar la reducció del deute alemany, que produirà seriosos obstacles per part de França, puix Alemanya no feu res per a contenir la depressió de la seva moneda.

L'anunci procedent de Londres que presenta a França disposada a perdonar part del deute alemany i a concedir una moratòria de tres anys és prematur.

Ni la dilació ni l'emprèstit internacional poden decidir-se sense la prèvia opinió de la Comissió de Reparacions sobre les mesures que hagin d'adoptar-se.

De Londres anuncien que s'insistirà que vagi aviat allí el senyor Poincaré per assistir a les deliberacions preliminars, seguides d'una reunió del Consell Suprem, amb participació de

Bèlgica i Itàlia, però el Govern francès no ha admès encara la proposta. — Havas.

Branting i Poincaré

Estocolm, 12. — El leader socialista Branting ha fet al periòdic «Social-Demokraten» unes declaracions protestant de la campanya que es fa a Alemanya contra M. Poincaré. Aquest polític és mal jutjat per una part de l'opinió obrera, com ha quedat demostrat recentment en el debat de la Cambra francesa en el qual Poincaré refusà victoriosament tots els arguments dels que volien presentar-lo com un perturbador de la pau. Branting afegeix que en 1912 i 1914 Poincaré, d'acord amb els directores de França, feu tota la labor pacífica que permetien les circumstàncies.

Poincaré encarna el veritable punt de vista francès d'avui. França reduï el cervell militar, i sense les inquietuts que el veïnatge d'Alemanya li causa, aniria molt més enllà en la via del desarmament. — Havas.

L'exèrcit polonès

Varsòvia, 12. — El general Ramats, cap d'estat major de Letònia, que ha vingut per a complir una missió militar, ha declarat al periòdic «Riskurjer» que estava admirat de l'estat d'instrucció de l'exèrcit polonès i dels esplèndids resultats aconseguits pels instructors francesos. L'homogeneïtat d'aquest exèrcit, instruït per tres nacions, Alemanya, Àustria i Rússia, és quelcom digne de tots els elogis. — Havas.

La guerra civil a Irlanda

París, 12. — Despatxos de Belfast que publica «La Matin» diuen que les forces republicanes que operen al comtat de Donegal s'han apoderat de dotze noies. — Havas.

Londres, 12. — El «Daily Telegraph» diu que les forces irregulars sembla que han proclamat la República a Cork.

Els irregulars que operen a Wexford evacuen aquesta ciutat en adonar-se de la proximitat de les tropes governamentals. — Havas.

Prússia per la República

Berlín, 12. — La Cambra de Prússia ha adoptat la moció dels socialistes demanant que siguin immediatament retirats els bustos i retrats de l'ex-família reial de les escoles i edificis públics. Votaren en contra els diputats del Centre i de la dreta. — Havas.

Berlín, 12. — La Cambra prussiana ha aprovat per 27 vots contra 9 les lleis d'amnistia i de defensa de la República. — Havas.

Els deutes entre els aliats

París, 12. — «Le Petit Journal» diu que Lloyd George té la intenció de enviar a Washington una missió encarregada de manifestar al Govern americà que Anglaterra té el propòsit de pagar els seus deutes de guerra, i a l'efecte emetrà un emprèstit interior destinat a aquest objecte.

El Govern britànic proposarà al Parlament la renúncia dels crèdits d'Anglaterra sobre França, permetent així la renúncia paral·lela dels Estats Units al deute francès. — Havas.

Nova York, 12. — Ha arribat la missió francesa, presidida per Pannenier, encarregada de conversar amb la Comissió americana dels deutes dels aliats. — Havas.

L'emprèstit alemany

París, 12. — Segons «Le Petit Parisien», Lloyd George té el propòsit de convocar una nova reunió de banquers per a estudiar la possibilitat de contractar l'emprèstit internacional a favor d'Alemanya. — Havas.

El diputat mexicà Tejada mort per una noia

París, 12. — Li comuniquen a «Le Matin» des de Mèxic que la nena Maria del Pilar Moreno, venjant l'assassinat del seu pare, ha matat el diputat Tejada Llorca. — Havas.

El general Lerrond condecorat

Varsòvia, 12. — El Govern ha conferit al general Lerrond la gran creu de l'ordre de l'Àliga Blanca. — Havas.

Els drets polítics dels estrangers a l'Argentina

Buenos Aires, 12. — L'Associació Argentina per a la Lliga de les Nacions ha demanat al Govern que trameti a Ginebra una delegació per a tractar del projecte Garay, que reconeix els drets polítics dels estrangers. — Havas.

Poincaré i el bei de Tunis

París, 12. — M. Poincaré ha tramès un comunicat a Sidi Mohamed Ben El Habib expressant-li la seva profunda tristesa per la mort del seu pare, el qual s'havia fet creditor de la simpatia del poble francès.

En el dit comunicat desitja a Sidi Mohamed un feliç regnat perquè s'augmentin els indissolubles laços entre ambdós països, assegurant-li da en l'obra de l'esdevenidor. — Havas.

El mariscal Ludendorff

Londres, 12. — Al «Daily Express» li comuniquen de Berlín que durant unes investigacions de la policia fou detingut el mariscal Ludendorff, el qual fou posat en llibertat més tard. — Havas.

Lloyd George i Poincaré

Londres, 12. — De font autoritzada es desment que Lloyd George hagi insistit prop de Poincaré perquè vingues a Londres el més aviat possible per a discutir la situació creada per la crisi del marc. — Havas.

El govern anglès a la Cambra dels Comuns

Londres, 12. — La Cambra dels Comuns ha rebutjat per 210 vots contra 69 una moció de censura al Govern relativa a la qüestió de la Mesopotàmia i Palestina. — Havas.

L'actitud dels bolxevistes a La Haia

La Haia, 12. — Durant la sessió d'aquest matí el delegat rus Litvinof, davant la Comissió de Béns privats, mantingué i accentuà la seva intransigència respecte a la restitució de les propietats privades o a donar compensacions.

El president de la Comissió Sir Lloyd Greame, interpretant el pensament de totes les delegacions, ha declarat que era inútil continuar la discussió. Els delegats russos llavors han declarat que refugien tota responsabilitat sobre la ruptura, la qual havia de caure sobre els delegats de les potències. — Havas.

La Haia, 12. — Després d'haver declarat la Conferència sobre el la comunicació als russos revestiria la forma d'unes condicions mínimes o si se li donaria el caràcter de qüestionari, la Comissió de béns privats es va decidir per un text mixt anàleg als memoràndums emplenats en la Conferència de Ginebra.

Es preveu que els russos demanaran un terme per a contestar.

El delegat Kraessin, interrogat, ha declarat que si els soviets no obtenien crèdits no podran parlar ni d'indemnitzacions i rebutjaran absolutament la restitució de béns privats. Si els crèdits són negats, es proposen negociar directament amb els capitalistes. — Havas.

La delegació rifenya a Londres

Londres, 12. — Avui han arribat a aquesta capital dos delegats de les tribus del Rif, portadors de cartes dirigides al Govern britànic i al president del Islam (?).

En aquestes cartes Abd-el-Krim demana la reposició de la independència del Rif sota la forma d'una república federativa de les tribus.

Ofereix la pau a Espanya sota les condicions següents:

1.ª Una actuació dels espanyols al Rif, exceptuant les regions de l'interior.

2.ª Alhucemes i el Penyal continuaran en poder d'Espanya.

3.ª Restitució dels presoners moros

4.ª Pagament de 4.000.000 de pesetes com a rescat dels oficials i soldats espanyols presoners.

5.ª Comerç i indústria oberts a totes les nacions.

6.ª Igualtat de tractament en política, costums i respecte a la religió.

7.ª Tractats de comerç en tots els països.

8.ª Els rifenys no acceptaran mai la implantació del protectorat espanyol. — Havas.

La qüestió del culte a França

Roma, 12. — Als cicles diplomàtics francesos es diu que la qüestió del culte ha entrat en una fase decisiva. La majoria dels bisbes francesos es mostra favorable al projecte de llei redactat d'acord amb el ministeri de Negocis estrangers i el Vaticà. Aquest projecte haurà d'ésser sotmès a la comissió d'assumptes eclesiàstics, per part de la qual no és probable que sigui presentada cap objecció seriosa. D'aquesta manera la qüestió podrà quedar resolta dintre d'uns tres mesos, i seguidament es faria l'examen de la qüestió de les congregacions religioses. — Havas.

El tractat de comerç franco-espanyol

París, 12. — El «Diari Oficial» d'avui, ultra el text íntegre del tractat comercial franco-espanyol, publica un decret rebatxant 2'05 el coeficient sobre els vins espanyols. — Havas.

Declaracions de Poincaré

París, 12. — El «Daily Mail» arribat avui, posa en boca del senyor Poincaré determinades declaracions relatives a la qüestió de les reparacions, essent així que el president del Consell francès no ha concedit cap intervind a cap periodista britànic ni francès.

Demés, les frases que se li atribueixen a aquestes pretingudes declaracions, no tradueixen exactament el veritable pensament del primer ministre francès, el qual les ha desautoritzat dient que ja manifestà en ambdues Cambres el seu pensament sobre l'assumpte, pensament que no ha canviat gens. — Havas.

La Societat de Nacions

Ginebra, 12. — El Secretariat de la Societat de Nacions ha rebut, perquè siguin registrats, alguns tractats d'acords internacionals, entre ells un referent al tractat entre Alemanya i Dinamarca, sobre l'arranjament de la qüestió sorgida amb motiu de la transferència a Dinamarca, de la sobirania dels territoris del Schleswig del Nord.

Hi ha demés un altre tractat, concertat a Washington entre el Japó i la Xina, sobre l'arranjament de la qüestió relacionada amb el Xangtung.

També ha estat remès l'acord entre Alemanya i Polònia sobre l'Alta Silèsia. — Havas.

La defensa de la República

Berlín, 12. — A la sessió celebrada ahir al Reichstag, el populista bavariès, Emminger, va criticar el projecte de llei de defensa de la República, declarant que l'estat de sítio hauria bastat per fer cara a la situació.

El canceller li va contestar demanant l'aprovació del dit projecte de llei, com més aviat millor.

També va sol·licitar la col·laboració de tots els partits i inclòs de tots els Estats bavaresos, en aquesta obra de lliberació d'Alemanya, que s'ha d'escometre, va dir, d'una manera despiatada i resolta. — Havas.

A la Cambra anglesa

Londres, 12. — El representant del Govern, contestant a les diverses preguntes que havien estat formulades, ha dit, entre altres coses, el següent:

A l'any 1913 va quedar convingut entre Espanya, França i la Gran Bretanya que Tànger seria internacionalitzat.

La guerra va interrompre les negociacions entaulades per a fixar la manera de portar a cap aquesta internacionalització, però es confia en reprendre-les de manera que s'aconsegueixin resultats satisfactoris per a totes les potències interessades.

El Govern britànic ha protestat terminantment davant del Govern francès contra el projecte de subhasta de les obres del port de Tànger.

El Govern anglès confia que aquesta i altres qüestions pendents quedaran resoltes a la conferència que ha de celebrar-se dintre d'algunes setmanes. — Havas.

Londres, 12. — El ministre d'Hisenda, contestant una pregunta, ha declarat que no es tracta de què el senyor Poincaré vingui a Londres per a tractar amb el Govern britànic de la qüestió de les reparacions.

El Govern britànic, ha afegit, s'ocupa constantment de la dita qüestió, però en ella és el criteri de la Comissió de Reparacions el que segueix imperant. — Havas.

El Parlament del Sud d'Irlanda

Dublín, 12. — Ha estat ajornat indefinidament l'obrimient del Parlament del Sud d'Irlanda, el qual s'havia de celebrar el dia 15 del corrent. — Havas.

La Conferència de la Haia

La Haia, 12. — Han quedat definitivament terminades les converses amb els russos referents als béns privats.

La discussió haguda sobre la qüestió dels deutes, no ha aclarat la situació i és de creure que aquesta qüestió serà la mateixa que la dels béns privats.

Referent als crèdits se celebrarà una última reunió el divendres pròxim. — Havas.

Recullida d'armes

Berlín, 12. — La totalitat de les armes i de les municions procedents de la requisada portada a cap a Magdeburg puja a 1.200 carabines, 30 ametralladores lleugeres i 20 ametralladores pesades. — Havas.

Militars alemanys detinguts

Berlín, 12. — Han estat detinguts un capità alemany i un ex-tinent coronel, al domicili dels quals foren trobades diverses caixes, contenint municions i peces d'uniforme militars. — Havas.

Dresde, 12. — Han estat detinguts molts oficials que pertanyien a l'associació denominada «Consul», i que estan complicats en un complot relatiu a l'assassinat de Rathenau.

Ultra aquestes detencions, la policia practica d'altres, puix té la pista d'alguns còmplices més. — Havas.

Els francesos al Marroc

Mequinez, 12. — Les forces del general Poeymirau han ocupat la posició de Tafersasset a l'Alt Muliya, després de dispersar l'artilleria i aeroplans a importants contingents rebels, procedents de les vessants del Gran Atlas. — Havas.

Campionat mundial de tennis

Wimbledon, 12. — Campionat mundial de Tennis. Final de la prova doble, per a senyores. La senyoreta Lenglen, francesa, i Mis Ryan, anglesa, vençen a la senyora Stocks i a la senyora Nacianee. — Havas.

Explosió d'un dipòsit de material de guerra

Berlín, 12. — Aquest matí s'ha produït una explosió a Zweedorf, prop de Schanheide, sobre el Elba, en un dipòsit de la Societat del material de guerra.

A conseqüència de l'esmentada explosió, resultaren deu morts i nombrosos ferits. — Havas.

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALA D'AVISOS I NOTICIES

Dijous, 13 de juliol de 1922

Els telèfons de Barcelona

LA Ciutat de Barcelona, que pateix les deficiències entrebancadores d'un servei de telèfons absolutament inadequat a les exigències imprescindibles de la seva vida mercantil i social, ha vist amb simpatia i agrament que En Lluís Duran i Ventosa hagi aprofitat l'avinentosa de discutir-se el projecte de llei de pressupostos al Senat per a cridar l'atenció de la Cambra i del Govern envers aquesta intolerable situació.

El servei de Telèfons a Barcelona venia essent deficientíssim, car la Companyia explotadora del servei, tenint en compte que era a les acaballes de la concessió, no feia sinó les reparacions i reposicions de material absolutament ineludibles, sense ni intentar tan sols l'aplicació de cap mena de millores en la instal·lació i el funcionament. Aquesta conducta de la Companyia explotadora era molt humana i molt natural, encara que ja no ho fos tant l'actitud passiva de l'Estat i dels organismes de l'Estat, que no havien de vetllar pels interessos dels accionistes, sinó que tenien l'obligació estricta de defensar l'interès públic.

Quan caducà la concessió, tothom esperava que el servei de Telèfons de Barcelona fos traspassat a la Mancomunitat de Catalunya, a la qual havien estat concedides l'any 1914 totes les comunicacions telefòniques de la nostra terra no explotades per companyies particulars. Afirmava la general creença el fet notori d'haver estat creada per la Mancomunitat una xarxa telefònica estesa a totes les contrades catalanes, xarxa oberta i mantinguda amb un èxit evident, tant des del punt de mira tècnic i administratiu com des del punt de mira de l'interès públic i l'eficàcia pràctica.

L'Estat, però, massa feble per a vèncer un petit moti de funcionaris seus, no solament no lliurà els Telèfons de Barcelona a la Mancomunitat de Catalunya, sinó que se n'incantà, és a dir, deixà que se n'incantés el *Cuerpo de Telégrafos*. I ha passat mig any i el servei de Telèfons de Barcelona, en lloc de millorar, ha anat empitjorant, fins a l'extrem actual que tothom proclama ja insuportable.

Ha estat, doncs, oportuníssima la intervenció del nostre illustre amic, el senador nacionalista En Lluís Duran i Ventosa.

Si l'Estat vol encarregar-se del servei telefònic de Barcelona, disputant-lo a la Mancomunitat, ha d'organitzar-lo bé. No fer-ho així, no organitzar eficaçment el servei telefònic de Barcelona, ni deixar que altres organismes més competents l'organitzin, fóra absolutament intolerable.

A Barcelona tothom coneix l'estat actual del servei telefònic, i se'n plany. Tothom veu que aviat les línies no podran funcionar, i en protesta.

En aquestes circumstàncies hauria calgut que, en ésser presentats a les Corts els pressupostos de Governació, s'hagués dotat el servei telefònic de Barcelona del material suficient. A aquests pressupostos, però, hi ha consignada per a totes les terres d'Espanya la xifra de 1.600.000 pessetes per a MATERIAL, mentre que per a INDEMNITZACIONS al PERSONAL del CUERPO DE TELEGRAFOS se'n demanen 3.000.000.

Estem cansats de dir que el nostre plet, com tots els plets nacionalistes, no és un plet de bon govern, sinó de govern propi. Però és un fet que la incapacitat de l'Estat espanyol constitueix la millor propaganda dels nostres ideals nacionalistes, com notava molt assenyadament En Lluís Duran i Ventosa al Senat.

Car, sense que nosaltres fem res, per la sola incapacitat de l'Estat centralista, tothom veu que aquest Estat no solament no és el nostre Estat nacional, és a dir, que nosaltres no gaudim un govern propi, sinó que aquest Estat no compleix els seus deures essencials, és a dir, que patim un mal govern.

Generalitat

LES ADHESIONS A LES CAMPANYES DELS TELEFONS

S'han rebut últimament les dels Ajuntaments d'Esparraguera, Llinàs, Cabrera d'Igualada, Martorell, Piera i Borges Blanques.

PER LA LLENGUA CATALANA

L'Ajuntament de Valls ha comunicat a la Mancomunitat l'acord adoptat per aquella corporació municipal prestant dels conceptes emesos pel president del Consell de Ministres en el treball ofert al Rei al Foment del Treball Nacional, relatiu a la llengua catalana, i expressant el ferm desig que la llengua catalana sigui declarada l'única i exclusiva llengua oficial en tot el que afecti a Catalunya, al qual efecte d'aquí endavant complint acords anteriors, en totes les instàncies, dictàmens i documents d'aquell Municipi, s'usarà única i exclusivament la llengua catalana en quant no ho privi expressament la legislació vigent o ho aconsellin circumstàncies especials.

Una comissió de Bellver (SEU D'URGELL)

Acompanyada dels diputats de la Mancomunitat senyors Fornesa i Serafi Casanovas i de l'ex-conseller don Josep M. España, ha visitat al President de la Mancomunitat una comissió del poble de Bellver per a parlar-li d'una carretera que afecta a aquell Municipi.

COMPLIMENTANT EL PRESIDENT

Han complimentat al senyor Puig i Cadafalch el bisbe d'aquesta diòcesi, l'alcalde de la ciutat i el governador civil.

VISITES

Han visitat el senyor Puig i Cadafalch al seu despatx de la Presidència de la Mancomunitat:

El doctor don Baltasar Pijoan i don Pere Reig.

El superior dels Germans de Sant Joan de Déu del Manicomi de Sant Boi del Llobregat.

El regidor don Martí Matons.

El senyor Aguiló.

L'arquitecte don Ramon M. Riudor Capella.

L'enginyer senyor Rahola.

El secretari de l'Escola del Treball, don Pau Vila.

Don Santiago Vinardell.

El secretari de l'E. C. don Ramon d'Alós.

El director del Museu don Joaquim Folch i Torres.

La senyoreta Farrán, directora de l'Escola Menagère, de retorn del viatge d'estudi per França, Alemanya i Bèlgica.

Don Góngal de Reparaz.

LA MORT DE L'EX-DIPUTAT DON RICARD SAMPERE

El senyor Puig i Cadafalch ha enviat a la família de l'ex-diputat de la Mancomunitat per Sabadell, don Ricard Sàmpere, el condol per la mort d'aquest, havent delegat la seva representació per a l'acte de l'enterrament en el diputat don Ramon Picart.

COMISSIO PROVINCIAL

La Comissió Provincial ha despatxat els següents assumptes:

Informe en la sol·licitud formulada per l'Alcalde d'aquesta ciutat, interessant que es requereixi d'inhibició al Juntat de primera instància del districte del Nord perquè ha de conèixer en la demanda formulada per don Tomas Martín Alayo, contra l'acord de l'Ajuntament de 9 de maig de 1917, pel qual es declara caducat el permís concedit a l'esmentat senyor, per a ocupar divuit llocs de venda al Mercat dels Encants.

Exemció de subhasta sol·licitada per l'Ajuntament d'aquesta ciutat, per a adquirir dues màquines potabilitzadores tèrmiques.

Exemció de subhasta sol·licitada per l'Ajuntament de Prat de Llobregat, per a realitzar les obres d'empedrat del carrer de Pi i Margall.

Exemció de subhasta sol·licitada per l'Ajuntament d'aquesta ciutat per a Exemció de subhasta sol·licitada per ous, aviram i caga.

Es a París el diputat senyor Guanyabens.

El Cardenal Gasquet a Barcelona

Amb el vapor italià «Vittorio Emanuele», ahir, a la tarda, va arribar a la nostra ciutat, de pas, cap al Brasil, el Cardenal Gasquet.

Aquest príncep de l'Església és de nacionalitat anglesa i pertany a la il·lustre Orde Benedictina. Té publicades diverses obres de caràcter històric i de gran valua científica, referents gairebé totes al culte litúrgic i al monaquisme anglès, i com de molts anys ençà, al present escriu sovint, àdhuc articles d'actualitat en revistes i altres publicacions periòdiques.

Després d'haver estat abal i president d'una Congregació anglesa, fou cridat per Pius X per a presidir, a Roma, la Comissió benedictina que revisa el text llatí de la Bíblia Vulgata, tasca de gran transcendència científica i religiosa, que donarà el text definitiu de la versió de la Bíblia, que ha adoptat fa segles l'Església Catòlica. Actualment és, demés, bibliotecari i arxiver de les gran col·leccions vaticanes, veient-se'l diàriament, treballant en aquells incomparables fogars d'alta cultura.

Aprofitant avarament el temps, com a bon anglès, en les compades hores que estigué a Barcelona, visità algunes autoritats i els principals monuments que acostumen a ensenyar als forasters il·lustres. Admirà la nostra Catedral Basílica, les obres del temple de la Sagrada Família, el Palau de la Generalitat i el del nostre Municipi. A la Sagrada Família fou acompanyat del genial autor de l'obra. A la Generalitat hi havia reunit el Consell de la Mancomunitat, que fou suspesa nus moments per tal de saludar l'hoste eminentíssim, entretenint-se en conversa interessantíssima amb el president, senyor Puig i Cadafalch, el qual el va informar del que representa a Catalunya i a Espanya la Mancomunitat de la nostra

La «U. M. N.» contra Catalunya

SEGUEIXEN els diputats de la *Unión Monàrquica Nacional* aprofitant la discussió de l'articulat de la llei de pressupostos al Congrés per a demostrar llur hostilitat en contra dels ideals i els interessos de Catalunya. En aquest sentit, la intervenció del senyor marquès d'Olèrdola, amb motiu de discutir-se l'article relacionat amb els camins veïnals, ha estat verament típica.

L'ex-jove, ex-alcalde, ex-nacionalista, ex-republicà ha volgut fer veure que defensava els interessos dels Ajuntaments contra suposades ingerències de la Mancomunitat de Catalunya. Molt assenyadament li barrà el pas l'ex-ministre nacionalista En Joan Ventosa i Calvell, remarcant tota la injustícia i tota l'extemporaneïtat de la seva actitud.

Però encara hi ha més: el mateix senyor marquès d'Olèrdola, qui ara semblava voler defensar els interessos dels Ajuntaments creient que així molestava o entrebancava la Mancomunitat de Catalunya, fa molts pocs dies, en iniciar-se precisament la discussió de l'articulat de la llei de pressupostos, actuava contra els interessos d'aquests Ajuntaments, en intentar evitar que fossin descarregats de certes obligacions per l'Estat. És a dir, al senyor marquès d'Olèrdola, com a tots els altres representants parlamentaris de la *Unión Monàrquica Nacional*, no li interessaven realment els Ajuntaments. L'únic que els interessa és combatre la Lliga. I com que ens fan el màxim honor d'identificar la Lliga amb Catalunya, han de combatre sempre tot el que esdevé beneficiós per a Catalunya, en ordre a l'esperit o en ordre a l'interès. I un dia s'oposen que sigui resolta la situació del Banc de Barcelona i fan tot el possible per a impedir-ne la solució legal. I un altre jorn actuen contra els interessos dels Ajuntaments, o malparlen de la Mancomunitat, o bescanten la llengua pàtria o neguen la personalitat nacional.

En l'afer dels camins veïnals han volgut fer veure que defensaven els interessos dels Ajuntaments, dels mateixos Ajuntaments els interessos dels quals atacaven dies enrera en intentar impedir que l'Estat els descarregués d'obligacions injustes. És la mateixa actitud que serven en la qüestió de l'autonomia municipal. Ells se'n declaren partidaris, baldament procurin obtenir sempre que poden, alcaldes de R. O. en contra de la voluntat d'aquests mateixos Ajuntaments l'autonomia dels quals diuen que volen defensar.

Es clar que aquesta tàctica—diguem-ne tàctica—no pot reeixir. Ja ho deia l'immortal Lincoln: «Podreu enganyar una part del poble, sempre; podreu enganyar tot el poble, durant un període de temps; no podreu enganyar tot el poble, sempre.»

terra, i especialment la seva obra de cultura. Va seguir les esplèndides sales de l'Institut d'Estudis Catalans, acompanyat del doctor Jordi Rubió i Ramon d'Alós, i després, a l'Ajuntament, el va rebre l'alcalde, senyor marquès d'Allella. Parlava indistintament en anglès, en francès o en italià, segons amb qui es dirigia.

A darrera hora, abans de tornar al vapor, que havia de sortir del nostre port a mitja nit, pujà al cim del Tibidabo, on no es cansava d'admirar la immensa il·luminositat que la nostra Barcelona oferia als seus ulls encisats de l'esplèndida visió. Tant el cardenal, com el seu intel·ligentíssim secretari, s'informaren amb amor de les nostres coses i expressaren la seva sincera satisfacció per tot el que havien vist i comprès.

Li féu sempre els honors de guia i d'acompanyant el reverendíssim pare Abat del Montserrat, i formaren una escollida escorta el canonge Cardó i el doctor Mas de Xeixart i altres sacerdots i també eeglers admiradors dels nostres PP. Benedictins.

Polítiques

EN ROMANONES ALS DEL DISTRICTE X

A la festa que el Círcol Lliberal Democràtic Català del districte X celebrà amb motiu d'hissar al local la bandera de Catalunya, l'ex-president del Consell de ministres senyor comte de Romanones s'hi adreï amb la següent lletra endreçada al president de l'entitat:

«Me anuncia V. en su grata del 30 pddo. la feliz iniciativa que ha tenido, ese Círculo de celebrar solemnemente el día 9 la que podríamos llamar fiesta de amor, por su espiritualidad e idealismo eminentemente simpáticos.

Lo que ese acto tan sencillo en sí yo quien lo difina, ya que en el pensamiento y en el corazón de todos está. Por ello, me adhiero a esa fiesta de amor, haciendo fervientes votos porque a esta laudable iniciativa acompañe i siga una gestión tan aceriada como provechosa en bien de esa hermosa y laboriosa Región y de nuestra querida España.

Le saluda afectuosamente su buen amigo q. e. s. m., Conde de Romanones.»

«LA VANGUARDIA», LERROUXISTA O DE LA «U. M. N.»?

Parlant d'un miting contra la Lliga que preparen a Sant Boi de Llobregat els senyors marquès d'Olèrdola i Joan Josep Rocha i Garcia, diu «La Vanguardia»:

«Las entidades que concurren con bandera a la fiesta de solidaridad contra la Lliga, que tendrá efecto en ésta, el próximo domingo, se servirán hacerlo en hora hábil para que pueda ser colocada en la presidencia.

El entoldado se emplaza en la era de la casa señorial conocida por casa Castellet.

Los concurrentes tendrán acceso por la puerta principal de la calle de Viladecans, y los autos y demás vehículos por la calle de la Paja, con parada en los cobertizos y esplanada contiguas a la casa.

La comisión organizadora de los actos, atendiendo que los partidos que integran la coalición son, no ya distintos, sino contrarios, invita a todos a abstenerse de manifestaciones que puedan debilitar el frente único, base del éxito, en el distrito provincial, contra los falsos redentores de Cataluña.

La venta de tickets para el banquete, fine con el día de mañana, jueves.

No sabem, doncs, si «La Vanguardia», que encara es diu «independentista», s'ha fet lerrouxista i segueix al cap de la minoria radical a l'Ajuntament senyor Rocha, o roman addicta a la «U. M. N.» i obeeix les ordres de l'albista marquès d'Olèrdola.

ELS REGIONALISTES ARAGONESOS

Avui, a les deu del vespre, es reuniran al domicili de la Joventut Aragonesa (Fernando, 30, principal) els socis de la dita entitat per a continuar la tasca de formació de la Federació de Joventuts Aragoneses, corporació que tendeix a unir els diversos aragonesos que, combregant en un mateix ideal, viuen a Aragó o en altres ciutats d'Espanya i a Amèrica. La Joventut Aragonesa de Barcelona fa una crida a tots els que se sentin vinculats en el moviment perquè assisteixin a la dita reunió, essent o no membres d'alguna societat aragonesa.

L'ACTUALITAT SOCIAL

El treball domèstic complementari a Catalunya

Els que viuen en nuclis de població important, amb facilitats de locomoció i amb llocs confortables per a treballar i dedicar-se a les expansions naturals, com els que estan acostumats a fruit d'un temps quasi invariablement bo, propici per a les distraccions i els treballs a l'aire lliure, s'obliden massa sovint de la condició dels habitants dels pobles rústics de muntanya, quan el mal temps paralitza la vida agrícola.

Es veu que la major part de Catalunya frueix dels dies clars i alegres propis de les terres que banya el Mediterrani. També és cert que l'esforç dels nostres homes ha portat fins a les terres muntanyoses, d'hiverns hostils, mitjans per a guanyar pa sota cobert, en explotacions industrials diverses. Però resten molts regons on les famílies es venen obligades a passar llargues temporades de vida recollida i plena de limitacions econòmiques, enviant sovint una part dels seus membres a llocs més hospitalaris per a la recerca dels elements necessaris per al manteniment de la casa, durant l'època de les dificultats. Una part del problema tendeix a resoldre's per la creació de nous mitjans de comunicació, que permetran el desenvolupament de la indústria en molts llocs allunyats. Per altra part, la industrialització de l'agricultura i de la ramaderia, l'impuls vigorós de la qual es nota per tot Catalunya amb més o menys intensitat, donarà lloc a la formació de molts petits nuclis de riquesa on fins ara s'havia fet una vida migrada. Cal reconèixer els mèrits de la Mancomunitat en la tasca empresa en ordre al foment de totes aquestes bones coses. Però això no és pas tot. Quedaran molts pobles orfes dels beneficis de l'extensió geogràfica de la indústria moderna, i que, per les seves condicions naturals, no podran treure de la terra i del bestiar tot el rendiment que demana una vida mitjanament plena. Penseu en la gent d'aquelles comarques fredes i plujoses que, obligada a suspendre o a restringir temporalment els treballs dels camps, passa les hores mortes a la vora del foc, o el que és pitjor, a la taverna. El bestiar, tancat a la cort, poc més de cap i dóna, mentre no s'acabi el menjar. Les dones sempre solen trobar feina més o menys remuneradora (generalment ho és molt poc); però els homes, què faran? En la major part de les cases de pagès queden solament mostres mal conservades de les eines que usaven els nostres avis per a fer màncies i cledes, accessoris del carro, o de l'arada i mil coses que es necessitaven tot l'any en el treball del camp o a casa.

Abans, la casa catalana, a l'hivern, era un veritable taller; homes i dones, joves i vells, cadascú feia el que demanaven de preferència les seves aptituds, per a contribuir a la satisfacció de les necessitats familiars pròpies d'una vida econòmica quasi independent. Tot ha desaparegut sota el domini de la gran indústria i la invasió general de la gent especialitzada. Aquestes fan amb economia i perfecció allò que en altre temps es feia tard i malament; actualment són ja insubstituïbles. Però hi ha moltes coses que la indústria en grós deixarà fer i que per no exigir gran especialització, poden servir per a ocupar el lloc d'aquelles antigues obres domèstiques. A les cases de muntanya, sobretot, hi ha moltes hores perdudes, de fàcil, que podrien aprofitar-se en bé de la salut i de l'economia. Tal volta arribaríem a crear una indústria única, amb els elements propis

de la nostra terra, que, ben segur, se'ns ofereixen amb gran prodigalitat.

Pensem en aquelles joguines que hem vist en els aparadors d'algunes ciutats suïsses, fabricades al fons del petit «chalet» cobert de neu, entre les rialles dels infants i els contes dels vells. Recordem que alguns pobles de Prússia, exclusivament rurals, han agafat tan de ple el treball domèstic complementari, i els ha produït tants beneficis, que molts dels seus habitants l'han adoptat com a ocupació exclusiva de tot l'any, abandonant completament el treball de la terra.

A Bretanya, on el problema es presenta d'una manera semblant a la de Catalunya, aquest hivern passat els representants de les principals entitats regionalistes, culturals i econòmiques, van tenir una sèrie de reunions per a tractar la qüestió de l'aprenentatge i de la restauració del treball complementari a la llar. Sembla que n'ha sortit un programa d'acció de grans esperances per a la vida de la petita indústria de família a què conviden les tardes plujoses i les vesprades llargues de l'hivern. A Rennes, cor de Bretanya, obert a totes les adquisicions de la vida moderna, però servador del tresor rebut dels seus passats, ha tingut lloc, el mes d'abril darrer, l'Exposició bretona de les arts aplicades. Aquestes exposicions no són dedicades exclusivament als professionals especialitzats, sinó que, adreçant-se al públic en general, ofereixen una infinitat de suggeriments als visitants, de molt profit per a despertar gustos i orientar la gent jove vers determinades ocupacions. Des d'aquest punt de mira, l'exposició bretona d'arts aplicades, contribuirà segurament a la implantació de la petita indústria domèstica.

Què farem a Catalunya? Quines comarques estan més necessitades de la indústria complementaria de temporada? Quines indústries podrien desenvolupar-se més fàcilment? Per una part, penso que disposem d'energia elèctrica a quasi tots els regons de la terra catalana, la qual cosa dona facilitats per a establir les indústries que necessiten el concurs de la força mecànica. Per altra banda tinc present que el nostre poble, fins al de les contrades més rústiques, posseeix habilitats manuals remarcables i un sentit artístic que el capacita per a creacions de mèrit. Tots els que coneixen les cases de pagès, sobre tot aquelles més apartades que han estat obligades molt de temps a fer una vida semi-independent, hauran tingut ocasió d'observar en els objectes fabricats pels passats de la casa, dintre de la barbaire pròpia de la falta d'especialització i de professionalisme, un cert gust i una destresa notables.

Fem, doncs, quelcom per a fomentar la petita indústria complementaria, de la que tant de bé en treu l'economia i l'elevació moral del nostre poble. La participació que jo podria pendre en una obra d'aquesta mena és tant modesta, que em tinc de limitar aquí a cridar l'atenció d'aquelles persones i entitats que d'una manera més o menys directa tenen encomanades qüestions d'aquesta mena: Consell de Pedagogia i Acció Social Agrària de la Mancomunitat, cambres industrials i agrícoles, sindicats, professionals de les arts industrials, etc. Pel que a mi em toca, procuraré donar en una altra ocasió les indicacions que crec podran ésser d'alguna utilitat per a fer obra pràctica.

Josep MALLART

COMISSIO MIXTA DEL TREBALL EN EL COMERÇ

Sota la presidència del president accidental don Josep Cabré, i d'acord amb la convocatòria inserida al «Boletín Oficial», es va celebrar en l'esmentada Corporació oficial, l'acte de la presentació de candidatures per a l'elecció de vocals patrons i de dependents, i llurs respectius suplents dels Comitès Paritaris, i, que reglamentàriament han d'ésser renovats, biennalment per meitat.

Les Cambres Oficials de Comerç i Navegació i d'Indústria, conjuntament

i prèviament posades d'acord amb les Associacions patronals representants dels grups, presentaren una sola candidatura per a tots els càrrecs de vocals efectius i suplents que en concepte de patrons havien de formar part dels Comitès Paritaris, en representació de totes les esmentades entitats.

El mateix esdevingué amb els empleats i dependents, puix, en nom i representació de l'Associació de la Dependència Mercantil, Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, Unió Professional

de Dependents i Empleats del Comerç, Associació de Viatjants del Comerç i de la Indústria, Associació d'Agents d'Assurances, Associació Professional d'Empleats d'Assurances, Sindicat d'Empleats de Banca i Borsa, Centre de Viatjants i Representants del Comerç i de la Indústria, Centre i Unió Mútua de Cobradors i Mossos i Associació de Dependents d'Agents de Duanes, és va presentar una sola candidatura, integrada per elements de totes elles, per a la totalitat dels llocs que corresponien als dependents en els esmentats Comitès Paritaris.

El senyor president, atenent a què els vocals i suplents de les candidatures proposades eren exactament iguals al nombre dels que havien d'eleger-se, d'acord amb el previngut en el Reial decret de constitució de la Comissió Mixta i en la llei electoral, proclamà com a elegits als proposats, declarant, en conseqüència, innecessària la celebració de les eleccions convocades per al pròxim diumenge, dia 16 de l'actual.

Han quedat elegits per a formar part dels Comitès Paritaris, els següents senyors:

Grup primer (Banca), vocals patrons efectius: don Francesc Gambús i Rusca, don Josep Maria Tallada Paulí, don Artur Espanyol de Luciano, don August Valls i Vicens i don Ramon Garriga i Coll.

Vocals patrons suplents: don Josep Jover Casas, don Eduard Recasens Mercadé, don Lluís Vives Seguí, don Antoni Francesch Maset, don Artur Mas Calmet i don Ignasi Soler Damiàns.

Vocals efectius dependents: don Lluís G. Cierco, don Jaume Sales, don Isidre Saboya, don Julià Planas i don Josep Masó.

Vocals dependents suplents: don Josep A. Satorra, don Josep Maria Arigas Amat, don Joan Bonet Martínez, don Claudi Parcerisas i don Ramon Marqués.

Grup segon (Assurances), vocals patrons efectius: don Lluís Norberto Hernandez, don Conrad Siegfried Wust, don Lluís Gispert Vila i don Frederic Ferrer Romaguera.

Vocals patrons suplents: don Manuel Fernandez, don Salvi Masoliver, don Simó Pérez, don Lluís Ros Ferrandó, don Josep Xirau, don Manuel Garcia d'Ocón, don Pere Solanas i don Víctor Carreras.

Vocals dependents efectius: don Antoni Torrado Margenadas, don David Garcia Garcia, don Ferran Montserrat Farigola i don Lluís Corominas Rubies.

Vocals dependents suplents: don Joan Castellet Massagué, don Artur Alsina Suárez, don Silveri Solbes Blasco, don Francesc de P. Ponci Solerivencs i don Lluís Ferrer Fornaguera.

Grup tercer (Transport), vocals patrons efectius: don Lluís San José Cano, don Enric B. de Quirós, don Enric Freixas, don Pere Fayos i don Manuel Condeminas.

Vocals patrons suplents: don Enric Suñer Ribas, don Domènec Banió, don Angel Bono, don Joan Molist i don Salvador Domènech.

Vocals dependents efectius: don Emili Palau Serradell, don Antoni Lloret Fumans, don Ferran Suau Nogué, don Lluís Aller Feu i don Joan Alsina Estival.

Vocals dependents suplents: don Ignasi Vicente Brau, don Artur Riera Morrell, don Joan Marsa Miguel, don Josep Carrió González i don Lluís Buissens Casablanca.

Grup quart (Venda a l'Engròs), vocals patrons efectius: don Francesc Martí Bech, don Lluís Almé Ayala, don R. Miquel i Planas, don Emili Sabata, don Lluís Guarro, don Andreu Cerdà i don Pere Tejero Gasau.

Vocals patrons suplents: don Josep Ros Güell, don Francesc Alavedra Santamaría, don Josep Borràs, don Eudald Sabatés, don Esteve Gispert, don Josep Morera i don Ramon Martí Dou.

Vocals dependents efectius: don Josep Salles, don Francesc Cercós Torres, don Joaquim Codina Forgas, don Jaume Cardús Reig, don Laureà Arquer Pujol, don Romà Pérez Orillès i don Manuel Casulleras Ferrés.

Vocals dependents suplents: don Josep Montserrat Riancho, don Fermí Calas Negra, don Josep Puig Serra, don Antoni Obach Pol, don Tomàs Cuchi Recasens, don Francesc Fronas Ventura i don Pere Gorga Arigas.

Grup cinquè (Venda al Detall),

vocals patrons efectius: don Joaquim Roig, don Josep Vailhonrat, don Herenegild Marsal, don Antoni Arciniegua Cinto, don Josep Brau Baldu i don P. Pascual Zurita.

Vocals patrons suplents: don Pere Puig, don Joan Munné, don Pere Casolíba, don Rafael Jaén Jaén, don Carles Vendrell, don Dalmat Amat Malé, don Francesc Argelaguet Navau i don Ramon Mas Vilaró.

Vocals dependents efectius: don Josep Vilaplana, don Enric Bo Franch, don Agapit Girón Mur, don Rafael Maria de Soto i don Francesc Forasté Vila.

Vocals dependents suplents: don Eugeni Franquès Paulet, don Francesc Vives Munt, don Emili Casanovas Nogué, don Miquel Peralta i don Ramon Balcells Guardiola.

Grup sisè (Alimentació), vocals patrons efectius: don C. Seuba Carbonell, don Joan March Mirí, don Isidre Calués i don Pau Tusquellas Sans.

Vocals patrons suplents: don Vicens Gaguà, don Filibert Maezo, don Cristòfol Capellades i don Joan Carol Mas.

Vocals dependents efectius: don Baltasar Hernández Garcia, don Amanci Domínguez Beltran, don Josep Torn.

Vocals dependents suplents: don Albert i don Joaquim Casallachs Quer, Bartomeu Martorell Pujol, don Josep Morató Valls, don Primitiu Gilabert Saus i don Isidre Mas Roger.

ELS FOTOGRAFS

S'ha reunit a la delegació del treball del Govern civil la comissió mixta de fotògrafs per a examinar les demandes formulades per la dependència.

LA COMISSIO MIXTA DEL TREBALL EN EL COMERÇ DE BARCELONA

Interessa a la pat social de Barcelona, subraïllar un fet importantíssim esdevingut a la sessió pública celebrada el darrer diumenge, a la sala de sessions de la Comissió Mixta del Treball en el Comerç d'aquesta ciutat.

La Junta Administrativa de la Comissió Mixta, delegada per a realitzar l'indispensable a la celebració de les eleccions per a la renovació biennal de la meitat dels vocals dels Comitès Paritaris, es va constituir el passat diumenge, en reunió pública, amb l'objecte de rebre les candidatures de les Cambres Oficials, Associacions de Dependents i Grups de Patrons i de Dependents, que equivalgueren al 10 per 100 del respectiu Cens, així com també les propostes d'interventors i suplents per a les mases electorals.

En quatre hores, termini assenyalat a l'efecte, no foren remeses sinó dues propostes: una sola per part dels dependents, i l'altra per part dels patrons.

La candidatura dels patrons havia estat acordada en Assemblea, de totes les entitats patronals de Barcelona, convocades per les Cambres Oficials de Comerç i Navegació i d'Indústria. La de la dependència mercantil, era fruit d'una convenció de totes les Associacions de dependents.

Aquest resultat tan falaguer va permetre l'aplicació de l'article 29 de la llei electoral, ja que les dues candidatures reunien les condicions legals, i els candidats eren igual en nombre als vocals que respectivament s'havien d'eleger.

I es féu la proclamació sense que per ningú es formulés la més petita protesta.

El fet és en veritat satisfactori. Ha d'omplir de legítim orgull als homes de «seny» i de bona voluntat — patrons i dependents — persones, moltes d'elles, d'alta representació en llurs respectius estaments, que, fidels a una noble tradició d'aquesta terra, i amb llur altruisme i llur desinterès, mai prou ponderat, ja que a la Comissió Mixta no hi ha dietes ni emoluments de cap mena, ni tant sols per als càrrecs directius de la Corporació, desenvolupen una actuació constant, col·laborant en aquesta obra de pau i compliment, amb això, l'elevada missió d'encarriar jurídica, i amb un gran sentit de la realitat, les discordançes socials.

EL RETIR OBRER OBLIGATORI

Han celebrat sessió, a l'Ateneu Enciclopèdic Popular, les entitats que constitueixen el Comitè Pro Retirs Obrers, sota la presidència de don Pere Gorga i Arigas, el qual assa-

benta les reunions de l'aprovació, al Congrés i al Senat, del recarrec sobre herències que permetrà el cobrament immediat a aquells obrers que tinguin completa l'edat assenyalada a la llei de retirs.

Els reunits s'assabentaren, amb veritable complaença, d'aquesta important millora social, a la qual manifestà, el president, que havien contribuït la Comissió Pro Vells i l'Institut Nacional de Previsió, a quals organismes aquest Comitè ha manifestat el seu agraïment més sincer.

A continuació, el Comitè acordà celebrar el tercer acte de propaganda, a la Cooperativa «La Fraternitat», designant-se els senyors Escofet i Palomas perquè, en unió de la presidència, realitzin els treballs que més pertinents estimin per a llur bon èxit, i, finalment, modificar, en part, el programa mínim a favor dels treballadors vells, en la forma que a continuació s'expressa, per a conèixerment dels simpatitzants d'aquesta humanitària obra:

Primera. — Que havent aprovat les Corts el recarrec sobre les herències des de cinquè grau i estrangers, de què fa referència l'article 36 dels reglaments del retir obrer, tots els treballadors que hagin complet l'edat reglamentària comencin a cobrar la pensió fixada a l'article 12 de la llei de retirs, a partir del dia 24 de juliol de l'any 1922.

Segona. — Que l'obrer contribueixi a augmentar el fons del retir amb una pesseta mensual obligatòria.

Tercera. — Que la pensió mínima que rebí l'obrer, en concepte de retir, sigui de mil pessetes mensuals.

Quarta. — Que tinguin dret a cobrar pensió, en cas de vellesa, tots aquells obrers que cobrin sous inferiors a 6.000 pessetes anuals.

Cinquena. — Que el límit d'edat per a la percepció del retir sigui fixada en els 60 anys, i, en els 55, en totes aquelles professions anorreadores.

Sisena. — Que en el Consell de Patronat de l'Institut Nacional de Previsió i els Patronats de Previsió Social siguin ampliats, fins a cinc, els representants, el mateix patrons que obrers, elegits entre les entitats reunides en Assemblea convocada a l'efecte.

Associació Catalana de la Premsa

EL FESTIVAL D'AVUI EN EL TURÓ PARK

Per al festival que se celebra aquesta nit al Turó Park, a benefici de la Germandat de l'Associació Catalana de la Premsa, han ofert donatius i objectes les entitats particulars i comercials següents: Alcalde de Barcelona; president de la Mancomunitat; president de la Diputació; Circol del Liceu; Circol Esportiu; Circol de Caçadors; Societat Colombòfila; Aero Club de Catalunya; Associació d'Artistes Lirics i Dramàtics; Federació Patronal; Els Tramvies de Barcelona, S. A.; Companyia General d'Autobusos; comte de Lavern; marqués de Cabanes; Joan Pich; Ferran Mercé; Joaquim Cabot; Empresa de l'obra «Baixant de la Font del Gat»; Magatzems «El Siglo»; Perfums Gut; J. Cardús; Llibreria Rosals; N. Coll Sollet; Pàges i Rocafor; Llibreria Baga; Editorial Catalana; Muller Germans; Casellas i Moncanut Germans; Perfums Myrurgia; Llibreria Subirana; Esteve Riera; Ploma Watermann; Galeries Layetanes; Editorial Poliglota; Ploma Montblanch; Comas i Companyia, S. C.; Novetats Segura; Llibreria Puig i Alfonso; Bastida; Societat Franco-Hispano-Oriental; Martí i Rossi; Ebenisteria Giralt; Mercader; Valent; Esteve i Companyia; Falsans Catala; Guillem Llibre; Nancy, Renart; Forà de Sant Jaume; Joguines Miria; Jorba i Companyia; Seix i Barral; Reig; Sunyer; Eduard Schilling i C. S. en C.; Llorens Germans; Montaner i Simon; Carles Sanllehy; Calisay i Lluís Torres Fàrrer.

Els objectes figuraran tots en el sorteig que s'efectuarà durant la celebració del festival.

Per a l'entrada al Turó seran vàlids els carnets de les associacions de periodistes.

DARRERES INFORMACIONS

BARCELONA

La Junta general de la Joventut Nacionalista

Ahí, a la nit, es va reunir, sota la presidència del senyor Cambó, la Junta general de la Joventut Nacionalista de la Lliga. La concurrència era nombrosa.

El senyor Cambó, en nom de la Comissió d'Acció Política, va explicar la forma com havia quedat la Joventut, per dimissió de la seva Directiva, i va explicar el que havia estat l'esmentada secció i la tasca que podia fer en l'esdevenidor. Fou aplaudit.

Seguidament, per aclamació, foren elegits els següents senyors per a constituir la Directiva:

Lluís Puig de la Bellacasa, Josep Maria Trias de Bes, Eduard Aunós, Miquel A. Fargas, Josep Maria Blanc, Eugeni Giral d'Arquer, Josep Maria Gich, Joan Vidal i Salvó, Josep Maria Ginesta, Josep Codolà i Armand Carabén.

Propaganda oral.

S'acomiadà dels reunits el senyor Cambó i ocupà la presidència el senyor Puig de la Bellacasa, el qual tracà també una perspectiva del que cal immediatament realitzar.

S'acordà formar comissions per a treballar, creant-se les següents:

Propaganda oral.

Propaganda escrita.

Relació amb les Joventuts de Barcelona.

Relació amb les Joventuts foranes per a defensar els interessos justos que es vegin perseguits.

I la de «Per l'ensenyament català», l'acte va acabar en mig d'entusiasme, reunint-se tot seguit la nova Junta Directiva.

Un ferit

Ahí, a les nou del vespre, Francesc Macià, de 32 anys, casat, que viu relogat al primer pis, primera porta del número 103 del carrer de la Diputació, va agredir amb una arma de foc a l'estadant del pis, Pere Condoua Torredilla, de 18 anys, causant-li una ferida greu a l'abdomen.

Sembla que l'agressió és deguda a baralles entre estadants i relogat.

L'agressor va desaparèixer i el ferit, després d'auxiliar al dispensari de la Universitat, va ésser traslladat al Clínic.

PENINSULA

EL FUTUR ALT COMISSARI

Madrid, 13, 12:30 matinalada. Després del despatx que ha tingut aquest matí el president del Consell amb el Rei, es pot considerar oficialment admesa pel Govern, la dimissió del general Berenguer.

Si bé demà no serà firmat encara el nomenament del substitut, els corrents s'inclinen pel general de divisió, senyor Barrera, ex-comandant de Larraix i actual sots-secretari del ministeri de la Guerra.

LES TASQUES PARLAMENTARIES

Amb l'aprovació dels pressupostos al Congrés, han acabat les sessions matinals.

Demà es posarà a discussió el projecte d'ordenació ferroviària, proposant el senyor Gasset, en nom de la concentració liberal, combatre el dit projecte per mitjà de la defensa d'un vot particular.

Ningú creu en l'aprovació del dictamen, i el primer de desconfiar és el senyor Ortúño, president de la Comissió, per haver adquirit el convenciment que la discussió serà molt laboriosa, i les Corts es tancaran la vinent setmana.

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROC

La nota facilitada aquesta nit al ministeri de la Guerra, diu així:

«El general encarregat del despatx de l'exèrcit d'Àfrica, comunica a aquest ministeri que no hi ha novetat en tots els territoris de la zona.»

EL DEBAT DEL SENAT

El general Aguilera, senador i president del Consell Suprem de Guerra i Marina, ha anat avui a l'Alta Cambra, després de llarga absència d'ella, absència que ha explicat pel molt treball que sobre d'ell pesava i pel desig que no se li preguntés sobre l'expedient del general Picasso.

«He vingut — ha afegit — per a

enterar-me de l'hora que el general Berenguer farà la seva pregunta el divendres.

— Intervindrà vostè en el debat? — Segurament no. Perquè, com president del Consell Suprem, res tinc que dir, i com senador no podria fer més que afirmar o negar el que es digués.

El general Weyler, deia en un grup format als passadissos del Senat, que la responsabilitat no era dels generals, sinó dels Governos.

MANIFESTACIONS DEL GENERAL BERENGUER

El general Berenguer ha fet unes extenses declaracions, que publica l'«Heraldo».

Comença dient que el cop de mont Abaran el tallà en Silvestre ràpidament i energicament.

Li produí gran sorpresa, quan es trobava a Yebala, un telegrama del ministre de la Guerra preguntant què passava a Melilla.

Jo vaig contestar que me n'assabentaria, i vaig telegrafiar al comandant general de Melilla, i vaig començar, no per ell, sinó per distints conductes, a rebre notícies de l'imprevist alocament de les capelles.

En vista d'això, les nostres tropes hagueren d'anar-se replençant de posició en posició, que per això són les posicions, en comptes de retrocedir en massa, sense ordre ni concert i sense obeir a una direcció fixa.

Afegeix que tenia confiança amb en Silvestre, i que no ha d'oblidar-se que les Comandancies generals del Marroc eren gairebé autònomes, quelcom semblant a les Capitànies generals de la Península.

Creu que per la desfeta d'Annual només pot tenir responsabilitat moral, com al govern, i com a tots els que encaregats d'una gran empresa experimenten una contrarietat imprevisible.

A Melilla hi havia 22.000 homes, i jo estava al cor de Yebala. No puc tenir, doncs, responsabilitat material de la desfeta. Això seria absurd.

Des'onc el contingut de l'expedient Picasso, en el qual cap càrrec — diu — resultava contra mi.

El que passa és que el Consell Suprem de Guerra i Marina ha col·locat posicions en l'expedient, procedint d'una única cosa que havia de fer-se és na manera equivocada.

que el Govern m'hagués rellevat i sotmès a sumaria i que aquesta passés al Consell Suprem als efectes conseqüents.

Nega que hagi rebut notificació oficial ni requeriment per a declarar, però si desistís de fer-ho seria ell qui demanaria al Senat que concedís l'oportunitat d'opinió.

No tornaré al Marroc, perquè sense una vindicació completa no tindria autoritat en els soldats.

Recorda que ha dimisit cinc vegades, sense que la dimissió li fos admesa.

Creu que es pot anar a Alhucemas sense dificultats, però preparant prèviament els elements necessaris.

Com sigui que li observés el periodista que al Marroc hi ha 110.000 homes, contestà:

— Advertíu-vos que 110.000 homes no són 110.000 soldats. Forces de topada només en tenim de 13.000 a 14.000, les banderes del Terç i els regulars en general.

Els caps i oficials són per igual gallards i experts, tant els de línia com els de cossos especials; però els soldats, no.

El mateix passa a França, amb la diferència que nosaltres tenim de 13.000 a 14.000 tropes de topada i França en disposa de 80.000, i no obstant llura combats en què sofreix 800 i 900 baixes, sense que s'escandalitzi ni alarmi l'opinió francesa.

Sempre que França utilitza les fornosaltres; les baixes són més sensibles de línia i passa el mateix que a les i més nombroses i costa més treballs l'aconseguir els objectius.

Per això dic que amb la convenient preparació no hi hauria el més petit inconvenient en anar a Alhucemas per a imposar un fort càstig als Beni-Urriguels, però cap govern s'ha mostrat partidari d'aquesta expedició.

S'han fet alguns preparatius, i res més; i el Govern actual, ni tan sols preparatius. Aquesta és la realitat.

Jo no m'hi vaig oposar. Sempre he estat a disposició dels Governos per a portar a cap l'empresa.

Era al Poder executiu al qui corresponia aquella iniciativa única i exclusiva.

Repeteix que mai ha abandonat la acció política, i que no es poden repatriar en massa les tropes perquè seria suïcida remetre les posicions a l'enemic.

L'acció política ha d'ésser secundada per l'acció militar com a condició «sine qua non».

Renunciar a aquesta és renunciar a aquella.

El fort pot protegir; el dèbil necessita que el protegeixin.

Està clar que ara podrien repatriar-se quinze mil homes, però la mesura seria perillosa i de mal efecte entre els propis indígenes, pròxims a sotmetre's, i no ha de realitzar-se, ja que a Espanya, un milió i mig o tot el mes dos milions, en aquestes circumstàncies, quan gallardament i patriòticament, ha gastat tant, no és quantitat que la pugui treure d'apuros ni molt menys.

Afegeix que la situació d'Annual ha millorat notablement, que s'han ocupat noves zones i que estem el començament del fi de la completa pacificació.

Al·ludint al seu discurs del divendres, al Senat, ha dit:

— He passat el matí d'avui reunint documents i classificant notes per a la meua defensa.

Llegré molt, en prova de les meves afirmacions, però, com que no sóc orador i em manca l'eloqüència que dona colorit a les coses i als fets, el meu discurs resultarà quelcom desconex, però, en canvi, serà lleial i sincer en el sentit.

Han tingut temps suficient de parlar per a posar de manifest les injustícies que contra mi s'han fet, sense que una sola vegada m'hagi defensat.

Respecte dels presoners d'Abdel-Krim, diu que aquest es nega a remetre'ls, perquè així jutja a cobert el càstig, mantenint-los en rebens.

Al·ludint al general Navarro, ha dit:

— El general Navarro és un bon soldat i un cavaller. Jo li professo una estimació verament fraternal.

Ignora qui el substituirà al Marroc i respecte d'altres extrems del problema, es nega a parlar, dient que des del moment que abandona el Marroc declina en absolut la responsabilitat de tot el que pugui esdevenir-hi.

EN PRIETO I EL PERSONAL D'HISENDA

El diputat socialista don Indalecio Prieto, va pronunciar ahir, al Congrés, algunes frases molestoses per als funcionaris d'Hisenda, en discutir-se la plantilla del personal.

Amb tal motiu, aquell ses manifestaven excitadíssims.

La protesta s'ha formalitzat, reunint-se els funcionaris de totes les seccions, acordant visitar llurs respectius caps, per tal que aquests ho fessin present al ministre.

El personal de la Sots-secretaria s'ha entrevistat amb el sots-secretari, senyor Ruano, davant del qual han formulat la mateixa protesta.

El senyor Ruano ha coincidit amb ells en apreciar l'extemporaneïtat i violència de les al·lusions del senyor Prieto, i els ha manifestat que creia que l'esmentat diputat havia fet durant la mateixa sessió la rectificació oportuna, però que examinaria el «Diario de Sesiones», i si no fos així, requiriria al senyor Prieto perquè expliqués les seves paraules de manera satisfactòria per als funcionaris.

SENTENCIA

Com havíem anunciat, han quedat signades les sentències dels ex-alumnes de l'Escola Superior de Guerra.

Diu així, textualment, el full del Suprem:

«Falleu que desestimant, com desestimem, la instancia d'incompetència reproduïda per ministeri fiscal a la contesta a la demanda, hem de declarar i declararem, nul el tribunal d'honor constituït amb subjecció a la Reial ordre de 3 de desembre de 1919 per a jutjar (aquí els noms) i anul·lar per consegüent el veredict de separació que va pronunciar, i la Reial ordre de 5 de juny mateix mes i any, expedida pel ministeri de la Guerra per a complir-lo i que procedeix reintegrar al recurrent en el seu càrrec militar reintroduint els efectes d'aquesta declaració, a la data de 2 de desembre de 1919.

Així per aquesta nostra sentència que es publica a la «Gaceta» de Madrid, i inserida en la col·lecció legislativa no pronunciem, manem i signem. — Antoni Marín de la Barceña, Alfred de Zabala, Carles Grolzar, Ramon de la Cajiga, Angel Diaz Benito, Manuel E. Gollín.

El veredict del Tribunal Suprem, en relació amb els alumnes expulsats de l'Escola Superior de Guerra, posa fi al aspecte legal de la qüestió a un plet no arranjat en son origen.

L'arma d'infanteria, d'ençà que es constituí l'actual Junta informativa, va reconèixer que per a viure congruïda amb el país, que era precis desentrotillar-se en un sentit de legalitat, i quan el plet dels alumnes passà a resolució del Tribunal Suprem, recordà la Junta aquell propòsit a l'arma i l'arma tota, amb lleus excepcions, es pronuncià a favor dels alumnes expulsats.

Amb aquest resultat començaren les gestions per a cercar una fórmula per el seu desig de tornar a l'exèrcit per que sense humiliació per als alumnes sinó únicament inspirats en un alt esperit de patriotisme, consignessin llur desig de tornar a l'exèrcit per les disposicions del Tribunal Suprem, i també recobrant l'afecte de llurs companys d'armes.

Aquest és el problema.

L'actius dels alumnes encara no s'ha manifestat.

LA JUNTA D'ARANZELS

La Junta d'aranzels i valoracions, ha celebrat la seva última reunió, fins a la pròxima tardor, sota la presidència del director general de Duanes.

Es va resoldre l'expedient relacionat amb la partida de fil de siral per a garbellar.

Es fixà el límit en més de 25 grams de pes.

A proposta del senyor Flores Posadas, es posà a discussió la consulta feta per la Societat «Fuerza y Riesgos del Ebro», sobre importació de comportes de gran pes, en el sentit que la part mecànica de la maquinària sigui en la partida 313, a 39 pesetes.

La part d'armadura de la comporta devengará per la partida 530, a 50 pesetes per cent quilos.

Prengueren part en aquesta discussió el director general de Duanes, el vescomte de Cussó, que assistia com a delegat del Foment del Treball Nacional de Barcelona, en representació de Catalunya, i el senyor Prieto.

El president ha manifestat que l'al·ludit repertori estava a informe de la Inspecció general, i que passaria després a informe del cap de la Direcció.

ELS RECARREGOS DUANERS

El recarreg que ha de cobrar-se a les Duanes per les liquidacions de drets corresponents a les mercaderies importades i exportades durant el mes de juliol, el pagament dels quals ha d'ésser efectuat en monedes de plata o bitllets del Banc d'Espanya, en lloc d'ésser-ho en monedes d'or, serà de 22 enters 56 centèsimes.

Les cotitzacions que han de servir de base durant el mes de juliol per a liquidar el tant per cent dels recarregos que han d'ésser fixats a les mercaderies produïdes i procedència de nacions a les quals s'aplica la primera columna de l'arancel, o d'aquelles la divisa de les quals tingui una depreciació, en la seva part monetària, amb la pesseta, igual o superior al 70 per cent, serà la següent:

Frància, 56 enters 680 mil·lèsimes.

Alemanya, 2 enters 222 mil·lèsimes.

Portugal, 8 enters 446 mil·lèsimes.

Austria, 0 enters 13 centèsimes.

Txecoslovàquia, 12 enters 209 mil·lèsimes.

Finlàndia, 13 enters 488 mil·lèsimes.

LA SESSIÓ SECRETA DEL SENAT

A la sessió secreta d'avui al Senat, s'ha discutit el referent a l'augment del sou del personal subaltern de la Cambra, donant-se a la Comissió de govern interior un vot de confiança perquè ella resolgui.

Altres tant es féu per a l'adquisició d'una carta d'En Prím per a l'extiu.

En discutir-se l'augment de despeses de representació del president de la Cambra, el senyor Sánchez de Toça rebutjà la proposta, que fou feta pel senyor Duran i Ventosa i el senyor Maestre (don Tomás), aduint com a argument que el càrrec de senador exigia una renda i que, per tant, el que l'exerceixi té una posició reial definida, no estant per això justificat l'augment de consignació.

Donya Maria Teresa Martí, vídua de B. de Beruete, ha cedit al Museu d'Art Modern, complint la voluntat del seu espòs, qui disposà que quan morís el seu fill, el finat Director del Museu del Prado, diversos quadros que haviu de passar a ésser propietat del Museu esmentat.

Són catorze obres de Beruete amb paisatges de Cuenca, Tolèdo, i Ciudad Real, i dos retrats pintats per Sorolla, un del seu amo i un altre de la seva esposa.

El director del Museu d'Art Modern, senyor Benlliure, està disposant la col·locació dels esmentats quadros.

COMISSIO

Davant la Comissió nomenada per a estudiar els mitjans de posar en pràctica, per a resoldre la crisi obrera, va compareixer ahir una representació de la Federació Patronal, la qual indicà que no podien determinar res en concret fins a tant que es reunís el ple de la dita Federació, i deliberar sobre la qüestió plantejada.

Per a demà ha estat citada la Comissió d'arquitectes, per tal que exposin els seus punts d'albir sobre la qüestió.

EL GOVERNADOR DE BARCELONA

Madrid, 13, 2 matinalada.

Els periodistes han preguntat aquesta matinalada al ministre de la Governació si era exacta el rumor que demà arribaria a Madrid el governador de Barcelona.

Ha dit el ministre de la Governació que el senyor Martínez Anido havia sortit de Barcelona cap a la província de Tarragona, amb la seva família, i que no tenia notícia que vingues demà a Madrid.

LES VÍCTIMES

DE LA CATASTROFE FERROVIÀRIA

Palma. — Durant tot el dia d'avui han arribat a Paredes de Navas nombrosos parents i famílies dels morts i ferits en la catàstrofe ferroviària.

Do nMaonuel Fernández ha arribat de Gijón, ha identificat al cementiri els cadàvers de Maria Costa Fernández i Maria Fernández, que han estat traslladats a Gijón.

No figuraven en la llista dels morts tramesa ahir.

Don Francesc López Escobar, funcionari del ministeri d'Estat, s'ha fet càrrec, per a la seva conducció a Oviedo, dels cadàvers d'Engracia Alonso, Engracia Martinez de López, esposa del senyor López, i Engracia Dolores i Lúcia López filles del mateix.

També ha estat traslladat a Oviedo el cadàver de Felip Arman.

Han estat identificats i traslladats a Oviedo els cadàvers de Maria Pérez Gómez i Blai Gakkardo.

Aquesta tarda ha arribat de Gijón Vicens Villar, el qual ha identificat els cadàvers del seu pare i el germà, Francesc Villar i Josep Villar.

El cadàver de l'oficial de cavalleria, don Lluís Alvarez Estrada, ha estat reclamat i traslladat vint a León per dos companys del finat.

El cadàver del president de sala de l'Audiència d'Oviedo, senyor Recuenco, ha estat reclamat pel seu fill Leonardo i traslladat a Oviedo.

Aquest matí han estat conduïts a Valladolid en un auto-camió els cadàvers dels germans Ricard i Leonisa Ojeda.

Els cinc cadàvers de la família Gorizabal foren reclamats pel comte de Mieres i la seva esposa, essent traslladats a Oviedo.

El fogariner del ràpid, Estanislau Díez, continua millorant, dins de la gravetat.

Don Angel Fernández, oficial de Correus, continua igual que ahir passada i esperen els metges que de no sobrevenir complicacions podrà salvar-se.

LA VAGA DE VILBAO

Bilbao. — El Comitè de vaga dels metal·lúrgics convoca per al divendres una assemblea, amb l'objecte de sotmetre als obrers la fórmula dels delegats del Govern, i l'acceptació dels patrons.

En la fórmula es proposa la rebalta del deu per cent, en lloc del vint que proposaven els patrons.

Els socialistes són partidaris d'acceptar la fórmula.

Els comunistes opinen que no s'ha de fer cap rebalta.

LES TERRES CATALANES

MALLORCA

(PER CORREU AERI)

Ciutat de Mallorca, 12 de juliol.

El Tribunal de l'Audiència a Manacor

Dissabte es constituí al saló d'actes de l'Ajuntament de Manacor la secció de magistrats de lo Criminal d'aquesta Audiència, formada pels senyors don Francesc Alcón, don Miquel Sanjuan i don Josep Fernández Orbeta, per a veure i fallar, amb intervenció del Jurat, les causes instruides per aquell jutjat, assenyalades per a la vista en el present trimestre.

El fet, de tan inusitat, causà la natural sorpresa entre aquell veïnat, car no es recorda altra ocasió en que s'hagués reunit el dit Tribunal en aquella ciutat.

En les vistes del dissabte i el diumenge es van fallar dues causes diverses per delictes de temptativa de violació, i els processats foren absolts lliurement.

La vista d'ahir va tenir major resonància entre aquell veïnat, per tractar-se d'un fet ocorregut amb motiu de la carestia de les subsistències, sols que els promotors l'empregonen contra els establiments de roba.

El fet de comprendre la causa 65 processats fou més que suficient per a congregar a la Casa Consistorial i els seus voltants bona part d'aquell veïnat.

De la ciutat de Mallorca hi anà especialment un redactor de «La Almudaina» a fer la informació.

A les onze del matí es constituí el Tribunal al Saló indicat, que malgrat la seva capacitat resulta insuficient per a donar cabuda al nombre públic.

Representà el ministeri públic l'advocat-fiscal substitut don Pere Alomar, que degut a una indisposició repentina del tinent-fiscal senyor Ràdio s'havia vist obligat a traslladar-se a Manacor.

La defensa dels processats estigué a càrrec de l'advocat i diputat a Corts don Lluís Alemany.

Constituí el Tribunal previ sorteig dels senyors Jurats que havien d'intervenir en la causa, el secretari donà lectura a les conclusions provisionals formulades per les parts.

El senyor fiscal refereix els fets dient:

«Dies abans del 20 de maig de 1920 venia circulant entre els obrers de la fabrica de «Perles imitació», situada a Manacor, la idea de saquejar les botigues de teles d'aquesta ciutat, com a protesta i represàlia d'encariment de tal article, havent aconseguit una nombrosa manifestació la tarda del dia 18 a l'Ajuntament, on recabaren de l'alcalde i de la citada Corporació ofertes de que es pendrien mesures a fi d'aconseguir dels comerciants les possibles rebuixes, quals gestions realitzà l'alcalde el següent dia 19.

En aquest estat les coses, en la tarda de l'expressat dia 20, la idea que es venia coixint fou llançada d'una manera clara, principalment per les obreres Angela Gomila (a) «Pechet», Catarina Tous (a) «Fosera», Antonia Riera, Maria Llodrà Duran i Catarina Flot (a) «Perpel», convenint a reunir-se a la «Font del Barrac» a tals fins, i aquella nit, cap a les nou, les expressades obreres en unió d'altres moltes persones d'ambdós sexes, publicament i tumultuosament, donant crits de «mori» i «fora», es dirigiren a diversos establiments de tel·luts, aconseguint rompre la porta del magatzem dels Fills de Forteza, al qual van entrar, apoderant-se de bastant quantitat de gènere, i tirant altres quantitats pels balcons, important tot el gènere malmès en l'establiment 1.172.70 pessetes, havent estat recuperades teles per value de 3.140 pessetes.

Altra part dels manifestants recorregueren diversos establiments del carrer del Conquistador, intentant igualment rompre les portes, aconseguint el seu objecte a l'establiment de la senyora vidua de Fuster, d'on van treure gran quantitat de peces de tela i altres articles per value de 6.615 pessetes, havent estat recuperats gènere evaluats en 3.437.75 pessetes.

Qualifica els fets d'un delictes de sedició, i en considera responsables els 65 processats, aprenant a favor d'alguns la circumstància

GIRONA

(Conferència de les 9 de la nit)

El dia 20 se celebrà la festa major de Palafrugell. Entre els actes anunciats figura la inauguració d'un Camp d'Esports dels de la Unió Esportiva Palafrugellense, celebrant-se un partit entre els primers teams del Barcelona F. C. (Campió de Catalunya i d'Espanya), contra la Unió Esportiva de Sans. Es disputarà una copa oferta per l'Ajuntament.

— Avui, els metges municipals, han visitat les escoles de nois per a fer la tria dels que per llurs especials condicions, poden formar part de les Colònies, creades per aquest municipi. Demà es farà l'elecció de les noies.

— La Federació de Mestres de Catalunya, ha fallat el concurs de Bagues de l'Escola d'Estiu, essent adjudicada la d'aquesta comarca a N'Angelina Figuerola, de Vulpellac, i don Joan Mir, d'Avinyonet.

— Al saló de sessions de l'Ajuntament, s'han reunit les entitats patronals i obreres, representants de la Diputació, Cambres de Comerç i de la Propietat, Societats Econòmiques d'Amics del País i Consell de Foment, per a tractar de la creació de la Borsa del Treball. S'ha donat compte d'una comunicació de la Unió Patronal, la qual diu que defensarà directament la creació de la Borsa, i que recomanarà als associats que la utilitzin. Per a redactar el Reglament, s'ha constituït una ponència, quedant designat l'alcalde, senyor Coll, com a president, i el president de la Diputació, doctor Riera, o un diputat, com a representant de les entitats esmentades.

— La Comissió Provincial ha estat convocada per a demà, dijous.

La Selva

SANTA COLOMA DE FARNES. — Versant sobre l'aplicació del règim de retirs obrers, l'últim diumenge, En Salvador Anglada va donar, a l'Ateneu Popular, una assenyalada conferència, la qual fou atentament escoltada i aplaudida, al seu acabament, pels concurrents.

— El dia de Sant Cristòfol foren benefits gran nombre d'automòbils. Comemorant la diada, a la nit hi hagué ballada de sardanes, a la plaça.

— Es treballa activament perquè en la propera festa major se celebri a la nostra ciutat uns lluits Jocs Florals.

També es parla, per a tal diada, d'una gran festa d'esports.

— Els concurrents als grans actes d'afirmació Catalana, organitzats per la Lliga Regionalista, tornaren molt satisfets de l'execució, també.

La Costa

BLANES. — Es fan ja els preparatius per a la propera festa major.

Una de les coses més grans que tindrem serà, sens dubte, la vinguda de l'Orfeó Gracienc, que, segons sembla, cantarà a l'església, i a l'estatge de l'Esbarjo Parroquial.

El periòdic «Recull», d'aquesta vila, ens anuncia que per la nostra festa està preparant un selecte número extraordinari, comptant amb la col·laboració de bons literats, entre ells En Joaquim Ruyra, Alemany i Borràs, Pasqual Boada i molts altres.

Ha establert també una tarifa de preus reduïdíssims.

— La secció dramàtica del Centre Catòlic està assajant unes obres per a representar el vinent diumenge.

atenent d'ésser menors de 15 anys.

La defensa per la seva part conve que es realitzaren els fets, però nega rotundament que els processats en siguin els autors.

Mort del marquès de Zayas

Ahir vespre deixà d'existir, després d'una dolència que l'ha retingut al llit mes i mig, don Bartomeu Zayas i Borràs, marquès de Zayas, coronel d'Estat Major retirat.

El marquès de Zayas, tant a la «efatura» de l'Estat Major d'aquesta Capitanía, com a la societat distingida, s'havia conquerit estimació i respecte pel seu caràcter afable.

A les dotze d'avui es resarà el Rosari a l'església parroquial de Sant Jaume i acte seguit tindrà lloc la conducció del cadàver a sa darrera estada.

Les festes majors

A SURIA

L'Ateneu Obrer de Suria celebrarà les següents festes durant els dies 15, 16, 17 i 18 del corrent, dies de la festa major, per als quals s'han contractat un envelat i les orquestres Solvay i Escalas i el «dueto» Riera-Pellicer.

Heu's aquí el programa:

Dia 15: Al migdia, gran repic de campanes i salves de morterets anunciant el començament de les festes. A les vuit de la nit, solemnes Comples a l'església parroquial, per l'Orquestra Solvay. Un cop acabades, la mateixa orquestra obsequiarà amb una artística serenata al senyor batlle.

A les nou, projecció d'un programa de cinema i debut dels artistes Riera-Pellicer, acompanyats a piano i per la part de nord de l'Orquestra Solvay.

Dia 16: A dos quarts de deu, les autoritats, acompanyades de l'orquestra, aniran a l'església, on se celebraran divins oficis, a l'hor de Sant Cristòfol, i en els quals, la renomada Orquestra Solvay executarà una missa del mestre Rivera. En sortir d'ofici solemne processó, que farà el recorregut acostumat, amb acompanyament d'orquestra.

Com de costum, acabada la processó, es ballaran uns quants balls a la Plaça Major, acompanyant després les autoritats a la Casa de la Vila.

A les cinc, cinema i atraccions, a càrrec aquestes del «dueto» Riera-Pellicer, i amb acompanyament de piano.

A les sis, ball de tarda, a l'envelat, per l'orquestra Escalas, amb bonics rams i toies.

A les deu, gran serenata, a la Casa Consistorial.

A dos quarts d'onze, cinema i atraccions.

A les onze, lluit ball de nit, per al qual estarà l'envelat esplèndidament il·luminat.

Dia 17: De les onze a la una, concert vermunt al cafè de la societat.

A les tres, concert a l'envelat.

A les cinc, cinema i varietats, amb programa nou.

A les sis, ball de tarda.

A les nou, serenata davant de l'Ateneu, i acabada aquesta es començarà l'últim i elegant ball de nit, amb artístics rams. A la mateixa hora, sessió de cinema i varietats.

Dia 18: En tornar de les fonts, sessió de cinema popular.

Penedès

VILAFRANCA. — Ha tingut lloc l'acte de resum de curs de l'Escola Montessori. El presidiren les autoritats. Se celebrà al pavelló i jardins del Ti-voli.

— Es arribat, per a passar les vacances d'estiu, el nostre compatriota el doctor En Josep Balà de Cella, director de l'Escola Industrial de Terraassa.

— Al Col·legi de l'Hospital s'ha celebrat la festa de l'acabament del mes del Sagrat Cor. A la Missa de Comunió plàstica el degà del Penedès, doctor Joan Badia. A l'acte de la tarda sermonà el canonge penitenciari de Tarragona, doctor Salvador Rial.

— El diumenge, l'Associació Catòlica inaugurarà la seva bonica sala-teatre, reformada. Consistirà l'acte en un selecte concert, confiat al notable pianista En Fàlix Rafols i a la aplaudida soprà Na Julieta Tarragó.

— L'Ajuntament ha acollit amb entusiasme la celebració de la cursa II Gran Premi Penya Riu, al circuit Vilafrencia-Monjos-Almúnia. Del subcomitè en formaran part l'alcalde accidental senyor Fuster i els regidors senyors Campañá i Vives.

— S'ha fixat per al diumenge el concurs de tir de colom, organitzat per la Penya Riu de Barcelona i l'Associació de Caçadors del Penedès. Són molts els inscrits per a prendre-hi part. Es disputaran valuoses premis.

CAMISERIA
Rodríguez i Ferrer
Boqueria, 33
Nous models de corbates

TARRAGONA

(Conferència de les 9'30 de la nit)

Durant el mes de maig, la natalitat de la nostra província, dona el nombre de 536, i la mortalitat, el de 465. La capital va donar 41 i 30, respectivament. El tant per mil fou de l'67 de natalitat, i l'30 de mortalitat a la província, i de l'46 i l'07, respectivament a la capital.

— Aquest matí ha arribat de Madrid l'enginyer cap de tracció de la Companyia del Nord, per a ultimar els detalls de la inauguració oficial del nou dipòsit, la construcció del qual està acabant-se.

— Demà anirà a Altafulla l'equip del C. A. D. C. I., a jugar un partit amb el local.

— L'Ajuntament de Tortosa ha acordat pagar a la Companyia del Nord les 10.000 pessetes, import dels terrenys del Baixador de Camprodon, el qual no era posat al servei perquè mancava aquest requisit.

— Aquesta nit marxaran a Llarx, un caporal i sis soldats del regiment de Luchana, per a cobrir baixes del batalló expedicionari.

— Han estat nomenats vicaris, de Constantí, mossèn Josep Gazo, conseller i fundador dels Pomells de Jovenut, de la vila, i mossèn Francesc Vives i mossèn Joan Monrabà, de Sant Joan i la Santíssima Trinitat, de Tarragona.

Conca de Barbarà

SARREAL. — Ens ha plagut saludar al nostre compatriota don Pau Llorc Inglès, que acompanyat de la seva distingida senyora donya Maria Escalante de Llorc i demés família acaba d'arribar de Quezaltepeque (República del Salvador), on fa 22 anys que hi resideix, als quals donem la benvinguda i els desitgem que els sigui grata la breu estada que es proposen passar en la nostra companyia.

— Ha deixat d'existir, passant a millor vida, a Chalchuapa (República del Salvador), Na Maria Farré Miquel, jove esposa del nostre amic i compatriota don Joan Vidri Llorc, havent causat forta impressió aquesta pèrdua per les vives simpaties de què gaudia a la vila.

Rebi l'amic Vidri el nostre més sentit condol, com així mateix els pares de la finada i restant família aquí residents.

— Després de llarg viatge recreatiu per diferents i principals ciutats espanyoles, el dissabte retornaren els senyors Claudi Sanahuja, la seva senyora esposa i filla i don Andreu Roca, molt satisfets de l'excursió per les diferents regions espanyoles.

— El passat dijous, dirigint-se vers la seva propietat de la partida Diu-menge l'hisendat i fabricant don Florenci Mateu, a causa del mal estat del camí bolcà la tartana que ocupava, sense que afortunadament rebés cap contusió, la qual cosa celebrem.

— Per obstacles sorgits a darrera hora, no pogué seguir-se l'excursió anunciada a la Serra de Miramar, havent-se ajornat per a un altre dia.

— El diumenge, a la tarda, quan el cotxe de l'Hispano-Sarrealense, procedent de Tarragona, es dirigia vers el poble de Rocafort de Queralt, el nen Ramon Tardiu Mateu es penjà al seu darrera, i en deixar-se caure la velocitat el llança contra terra, rebent fortes contusions al cap, essent traslladat en greu estat al seu domicili.

Fora hora que els pares fessin servir la seva autoritat amb llurs fills, a fi que no es repetissin accidents d'aquests.

Altes valls

pirenenques

NURIA. — Diumen del Santuari de Naria que el dia 9 va caure una forta maniga d'aigua, emportant-se el pont i ocasionant altres destroces.

Es dels atguts més forts que es recorda, de molts anys, havent produït una forta baixa en la temperatura. Els desperfectes seran adobats de seguida perquè no quedi interromput el servei del Santuari.

El camí torna a estar del tot expedit.

Aquesta manega d'aigua és la que a darrera hora de la nit del dissabte va arribar atenuada a Barcelona.

SABADELL

La cobla Barcelona al Foment de la Sardana, de la Joventut Nacionalista

El darrer divendres va ésser a Sabadell aquesta cobla, la qual, per primera vegada, ens ha visitat, portant per la Joventut Nacionalista, havent aconseguit el sol anunci portar als jardins el Teatre Carps una gentada immensa, oferint un aspecte brillantíssima la concurrència que hi era aplegada.

Del programa van sobresortir per llur excel·lent execució les sardanes «A Pep Ventura», del mestre Morera, aquesta sardana que fou l'empenya del seu autor, d'una manera inequívoca, i que l'Albert Martí interpreta amb els seus companys amb la més gran sinceritat. «Juny», d'En Garreta, una de les sardanes millors, així reconegut per tothom, i «Per tu ploro», d'En Pep Ventura, que mai nosaltres havíem sentit tan bé, i que difícilment pot donar-s'hi una millor interpretació.

Les altres sardanes de Toldrà, Grau i Mercader, foren dites igualment d'una manera mestra, sense aconseguir entusiasmar com les més amunt esmentades.

Amib aquesta audició, la cobla Barcelona s'ha fet seu el públic de Sabadell i, juntament amb la cobla la Principal de La Bisbal, sense establir diferències remarcables, dura indubtablement on vulgui l'element nostre sardanístic.

Concert Sainz de la Maza-Gacitanga

Organitzat per l'Acadèmia de Belles Arts, el guitarrista Sainz de la Maza i el pianista Carlos J. Gacitanga van donar un concert al teatre Principal, essent apoiat per la prestigiosa Associació de Música.

Tant a l'un com a l'altre ja havíem tingut ocasió a Sabadell de conèixer als dos artistes, especialment a Sainz del qual complia amb força admiradors d'entre nosaltres.

Així, aquest concert, no fou cap revelació, sinó una viva demostració de continuïtat i de constància, ben ascendent en quant a l'esplèndid procés de perfeccionament.

En Gacitanga digué d'una manera molt justa, sense enfaragaments ni neses, «Preludi, fuga i variació», de Casar Franck; així com amb tota la netedat el «Scherzo en si bemoll», de Chopin, i, sobretot, en què el trobarem més competent, més serà i segur fou en «Muntanyenc», de Talla-Gacitanga, amb tot i la seva deat compta ja amb una ferma i sòlida base, que deixa reposar-hi totes les esperances, i encara oi més d'això demostra continuament un desig, unes ganes de triomfar que diuen clarament com serà la seva personalitat.

Per altra banda, el guitarrista Sainz de la Maza l'havem trobat suau més segur, més conscient que les últimes vegades el sentírem.

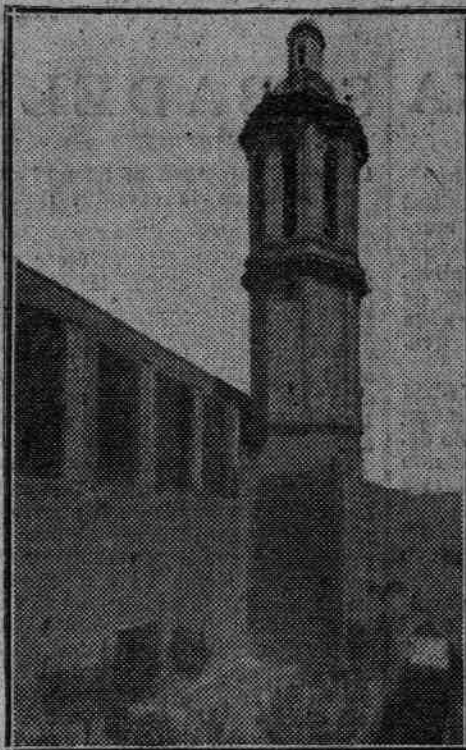
En la «Sardana», de Bach; l'«Allegretto», de Sor, i especialment «L'Estudi», de Coste, En Sainz estigué en el seu centre, en el lloc a què hem al·ludit abans.

En la tercera part, el veíem més nerviós, com preocupat, reeixint d'entre les obres interpretades «Reve», de Tarrega, i el seu «Eshoq andalusí».

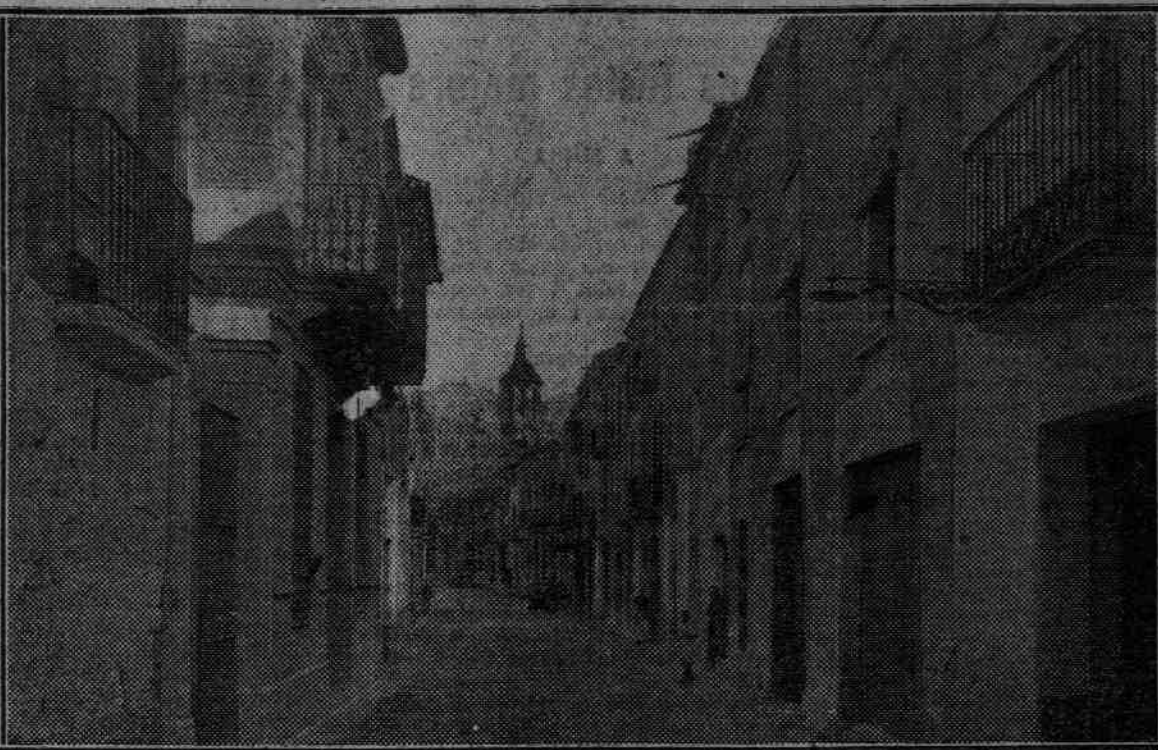
Volem notar com la nerviositat d'En Sainz de la Maza la compartírem també nosaltres davant d'un auditori — si, certament molt triat, — també molt reduït.

Ja és sabut que a Sabadell, amb l'existència de l'Associació de Música, són perillosos els altres concerts, quant a seguretat l'exit de gent, però tractant-se d'En Sainz de la Maza, molt conegut a Sabadell, essent el concert recomanat per l'Associació de Música (que, val a dir, aconsegui fer-hi anar bona part dels seus socis, puix ho eren la majoria dels que assistiren al concert), i essent organitzat per una entitat tan plena de prestigi com és l'Acadèmia de Belles Arts (també val a dir, de la qual notarem a manca molts significats elements, absència que fou molt començada a estranyada, tractant-se d'un acte d'aquell caràcter), no acabem de comprendre la raó d'haver estat tan escàs el nombre de concurrents.

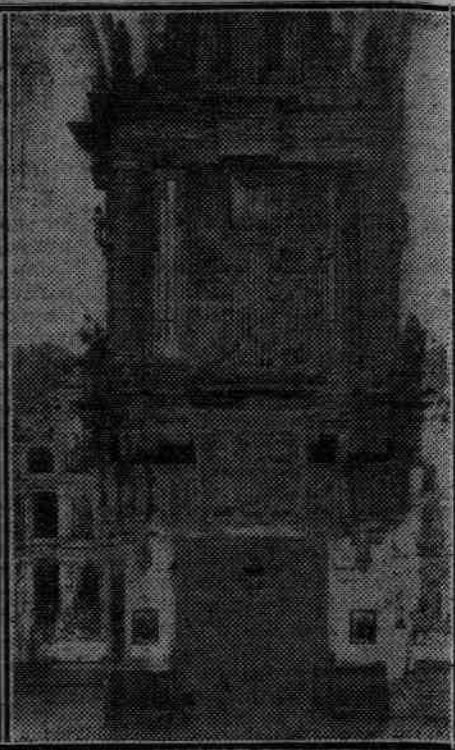
Viles de Catalunya: ESPARRAGUERA

El campanar parròquial de 67 metres d'alçada. S'hi puja per una rampa sense esglaons

El carrer principal

L'orgue de la parròquia, esculpit en roure

La vila d'Esparraguera es troba a la vora dreta del riu Llobregat, als 41° 31' 50" de latitud N., i als 5° 33' 35" de longitud oriental del meridià de Madrid, a 188 metres d'altura sobre el nivell del mar, i a la carretera de primer ordre de Madrid a França per la Junquera, entre els quilòmetres 585 i 587.

Forma part de la província de Barcelona, de la qual capítol la separen 40 quilòmetres, i del partit judicial de Sant Feliu de Llobregat, al N. O., i a 25 quilòmetres del cap de partit.

Correspon al bisbat de Barcelona. El terme municipal d'Esparraguera té una extensió superficial, en mides del país, de 5.322 mojadres i una muntanya, que són, en mides mètriques, poc més de 26 quilòmetres quadrats.

El riu Llobregat parteix el terme en dues parts molt desiguals; la quasi totalitat és a la vora dreta, i queda una petita llenca de terra on hi ha el caseriu de can Tobella i el balneari de la Puda de Montserrat, a la vora esquerra del riu. Aquesta petita parcel·la, eclesiàsticament, forma part de la parròquia d'Olesa de Montserrat.

La població absoluta d'Esparraguera, segons el cens de l'any 1920, és de 4.523 habitants, distribuïts en aquesta forma:

Nuclí urbà, 3.522 habitants. Nuclí rural: Masrençall, 150 habitants; Colònia Sedó, 601, i cases de pagès, 250 habitants. Total: 4.523 habitants.

La població relativa resulta ésser de 173 habitants per quilòmetre quadrat.

Esparraguera gaudeix d'un clima temperat i relativament sec. La temperatura mitja anual és de 13°. La mitja d'estiu passa poc dels 20°. La mitja d'hivern és d'uns 7°.

Els dies d'hivern en què no se sent la tramuntana, o vent del Nord, són molt temperats. Aquí floreixen i donen fruit els llimoners i els tarongers, si estan arcerats i protegits del vent nordic.

La situació enserralada de la vila, a un centenar de metres sobre el riu Llobregat, amb un subsol permeable, format per terrenys de carreteig, que facilita l'escoriment de les aigües superficials, resulta altament favorable per la salut de la població. Les malalties endèmiques no són patrimoni de la vila d'Esparraguera. La mortalitat en una dècada ha estat només de 185 per mil. Unes 84 defuncions per any. Comparant la mortalitat d'Esparraguera amb la dels agrupaments de què forma part, es veu que resulta molt favorable per la nostra vila. Vegi's

Per mil habitants

Mortalitat de la província de Barcelona.	23'84
Mortalitat de Catalunya.	23'95
Mortalitat d'Espanya.	26'10
Mortalitat d'Esparraguera.	18'66

En el terme municipal d'Esparraguera s'hi cullen grans i llegums, sense arribar la seva producció a omplir les necessitats del poble. L'abundor d'aigua en tot el terme fa que les hortalses siguin objecte d'un con-

reu intensiu. A la banda de Llevant voreja dreta del riu, convertida en granada per l'esforç de l'home, existeixen les tan anomenades Hortes d'Esparraguera, que, junt amb les de can Maset, can Estruch i can Cortadellas, a la vora esquerra de la riera de Magarola, i altres més escampades pel terme, produeixen hortalses en quantitat no sols per a omplir les necessitats de la vila, sinó que són objecte d'exportació a altres mercats.

Entre els arbres fruiters conreats figuren en primera línia el cep i l'olivera, que són la principal riquesa agrícola d'Esparraguera, essent els seus productes, tant l'oli com el vi, objecte d'exportació.

A la vora dreta del Llobregat i a tres quilòmetres del nucli de població, s'aixeca l'esplèndida edificació fabril de la Colònia Sedó.

Les altres indústries que existeixen a Esparraguera i que segueixen en importància, són fabricació de tovalloles, borres, adop de pells, terrissas, destil·lació d'alcohol vinic, algues carboniques, cordes, gorts, etc. Travessa el terme de N. a S. la carretera de Madrid a França per la Junquera (quilòmetres 583 al 588), passant per dintre de la població, des del quilòmetre 585 al 587. D'aquesta carretera, arran mateix del pont de Magarola, comença la carretera d'Esparraguera a Olesa de Montserrat que deixa el terme en travessar el riu Llobregat, que guanya per un modern i formós pont de ferro.

Es construïda la primera part de la carretera que ha d'unir Esparraguera amb Piera.

Amb Montistol, ultra la carretera vella que voreja la dreta del Llobregat, està unida per la carretera nova que prop de Collbató comença.

Amb la Colònia Sedó s'hi uneix per una carretera de tres quilòmetres, guanyant el desnivell de 100 metres amb accentuades corbes.

Esparraguera té sis telèfons, que depenen de la subcentral d'Olesa, i telègraf públic, situat al carrer Madoz, número 19, primer.

Hi ha servei públic d'autos d'Esparraguera a Martorell, per enllaçar en aquesta darrera població amb les vies de ferro de M. S. i A. i els Ferrocarrils Catalans, de les quals estacions està separada per uns nou quilòmetres.

La vila d'Esparraguera és obra de la reconquesta catalana de primeries del segle IX.

Presia la muntanya de Montserrat pels cabdills catalans, amb l'ajuda de les hosts de Carles Many, foragitats els mauritans, van bastir-se a l'entorn de la muntanya castells que servien per a la defensa i eren miradors avançats de les possibles incursions dels moros.

En terra nostra es van aixecar els que s'anomenaven castells d'Esparraguera i de les Espases. Els dos dominaven la conca del Llobregat i vigilaven les incursions dels sarraïns que podien venir del Penès.

Aquests castells hem de mirar-los com la primera pedra de la futura població, perquè a llur redós s'aixecaren les cases dels conreadors de la terra novellament conquerida.

En temps del comte Ramon Berenguer III, aprofitant l'allunyament de les tropes catalanes ocupades en la conquesta de les Illes Balears, els mauritans envaeixen el Penès i són derrotats pels catalans al Congost de Martorell i al devallant del turó de les Espases.

La tradició conta que mentre durava la brega van aparèixer unes com espases de foc, que produïren gran desconcert a les hosts sarraïnes. El comte, en memòria d'aquesta acció de guerra, va fer edificar una capella consagrada a Sant Salvador, que avui encara existeix, al cim de la Rocca de les Espases.

A l'Edat Mitjana, la vila era inclosa a la terra del senyor o baró dels Castells d'Esparraguera i de les Espases. Es conserva encara avui a la toponímia local, com a record dels temps feudals, el nom de la Font de la Barona, la deu de la qual emergeix ben aprop de l'enderroc de castell d'Esparraguera.

A primeries del segle XIV, En Pere Costa, senyor dels castells d'Esparraguera, edifica una capella dedicada a Santa Eulàlia, prop del camí de Martorell a Montserrat, fet que indica el creixement de la població al lloc que ocupa avui el nucli principal de la vila.

L'any 1352, el Monestir de Montserrat compra, per 8.500 lliures, els castells i vila d'Esparraguera.

Amós el Magnànim, rei d'Aragó, concedeix al Monestir de Montserrat, l'any 1423, el dret de posseir barca al Llobregat.

L'any 1612 s'inaugura l'actual església parroquial.

En la guerra de Successió, Esparraguera, com la quasi totalitat de les poblacions catalanes, es decanta per l'arxiduc Carles. Com a record d'aquests temps queda en la toponímia local la Costa dels Alemanys, i de l'adhesió dels esparraguerins a la causa d'Austria n'és prova que l'arxiduc se'n portés al seu país, en cenyir-se la corona imperial, a caps militars naturals d'aquesta vila.

Ben coneguda és la participació d'Esparraguera a la desfeta de l'exèrcit francès el dia 6 de juny de 1808. Les tropes napoleòniques, derrotades pels guerrillers catalans als Bruchs, quan passen pels carrers d'Esparraguera, són rebudes a trets i amb una pluja de pedres i aigua i oli bullents des dels finestres de les cases.

Després, els francesos van fer pagar cara l'aderrota a tots els pobles que havien gosat plantar cara a l'liga imperial, i els peraires, teixidors de mà, que aquí abundaven, van fugir a l'altra banda del riu, a Terrassa i a Sabadell, en cerca del repòs que necessitaven per a llur treball, i que aquí no podien gaudir.

A les acaballes del segle XIX, En Puig i Llagostera aconsegueix deturar les aigües del Llobregat, amb l'atrevida resclosa del Cairat, i des d'aquesta data s'ha de comptar el creixement de la població en les dues darreres dècades del segle i el relatiu benestar que gaudeixen els seus habitants.

Per acabar, Esparraguera compta amb fills notables que l'han enaltida

amb llurs propis mèrits, virtuts o saber.

S'esmentarà entre ells: En Pau Duran, qui fou auditor de la Rota, bisbe d'Urgell i darrerament elegit arquebisbe de Tarragona, morint a Sagrassa l'any 1650, als 74 anys d'edat; els beat Domènec Castellet, jove sacerdot dominic, qui va morir martiritzat al Japó l'any 1626, víctima de les seves predicacions religioses; el doctor Jaume Pasqual, nat l'any 1736, canonge de Bellpuig de les Avel·lans, autor erudit d'obres sobre religió i d'història de Catalunya; En Pau Duran, nat l'any 1773, partidari de l'arxiduc Carles i al qual va seguir quan fou aplegat nomenat emperador d'Austria, morint amb el càrrec de general, l'any de la seva pàtria natal; el Dr. Manuel Codorniu, metge militar, el qual feu les campanyes de la guerra napoleònica i de Mèxic, director general de sanitat militar, senador per Tarragona, publicista i esperit organitzador, morint l'any 1857 a Madrid; el doctor Josep Ribes, fill d'una família humil de peraires, cirurgià i catedràtic de l'Hospital de Sant Carles de Madrid, on mor l'any 1842; En Pere Garriga, autor del sistema tequigràfic que porta el seu nom i de diferents obres sobre religió i filosofia, i que gràcies a un llegat que va delar quan va morir (1890), han pogut cursar estudis superiors alguns fills humils de la vila.

Orenci VALLS

El culte popular a Sant Antoni de Pàdua

La devoció popular a Sant Antoni de Pàdua és vella i estesa per tot arreu.

Es un dels sants que més íntimament i directament reben l'homenatge del poble.

A l'església de Santa Eulàlia d'Esparraguera no existia encara una d'aquelles institucions simpàtiques i bones, les que tant de ferm s'han arrelat sempre en la nostra terra, i d'una manera particular a la nostra vila, majorment quan porten per finalitat l'auxili al pobre. Sabem molt bé, ells allò del Llibre Sagrat: «Aquell qui dona al pobre no sofrirà necessitat». Per això han respost amb tant d'entusiasme, tots els habitants de la dita vila, a la festa de la institució del Pa de Sant Antoni.

No existia encara a Esparraguera, fins que fa tres anys que el conegut comerciant barceloní don Antoni Altisent l'ha instituída, pagada i s'és convertit en apòstol d'aquesta devoció, gràcies al qual, ja no sols a Esparraguera, sinó a altres pobles veïns i altres de més allunyats, ell fa la seva munificència i amb el seu exemple que la gent pugui apreciar tot el bé que se segueix de fer caritat als pobres, de l'esplendídam que sol pagar Sant Antoni una almoïna dipositada a la caixa a utilitat dels pobres.

Amb la seva generositat ha fet el senyor Altisent ressortir la veu de l'àngel que diu:

Feu caritat sense mida a tots els que pobres són que així una veu vos ho crida per boca de l'àngel pobresa del vostre món.

I és de veure com apueixen almoïnes per als pobres d'Esparraguera i per a l'embelliment de l'altar, cada dia objecte de majors sollicituds. A 3.233 pessetes puja el recaptat en el darrer any i tot ha estat dedicat al culte de Sant Antoni i, sobretot, als pobres.

Les festes amb les quals s'ha honorat al Sant, d'ençà que el «Pa de Sant Antoni» hi està instituit, formen època en l'història religiosa d'Esparraguera; les gràcies obtingudes per mediació del Sant són incomputables. L'esplendidesa que el senyor Altisent ha desplegat en tot el que amb Sant Antoni es refereix és digna de tota lloanca.

Esparraguera agrícola

A la santa memòria de mossèn Josep Monturiol

Al mig jorn del Montserrat i al bell cim d'un carener que en abruptes escalades davalla fins al marge dret del Llobregat; sotscavada a ponent pel ressec i rocós torrent Mal, s'ellargassa la vila, de Nord a Sud, als dos indrets de la carretera reial de Madrid a França, imposant-li estretors de difícilíssim trànsit.

Les terres que envolten la vila tenen una migrada extensió vers l'Orient, car el riu les té fitades sadolles, per ço que el cultiu d'horta s'hi mostri luxuriant i variable, més no remunerador, a causa de l'apartament dels grans centres consumidors que podrien premiar-lo.

Tota la regular explotació agrícola va estenent-se vers el sud i ponent, en un ample terme de dibuix capriciosíssim i en el si d'una topografia turmentada per valls i avencs, per torrenteres i terres fustes, per clapiços de pinedes i esbarzerars o per comes catifades de vinya, per clotades i obagues d'oliverars vellissims, que ja escassegen, o per soleils raquílits, ermots feréstecs i olivarders d'un verd metàl·lic que encisa.

El terrer, saulenc, argilós, rojal, alterna amb el destriat pedreguer del terciari, en qualques indrets compacte com augurador dels alterosos conglomerats montserratins. Terres de poca consistència i riquesa, depauperades en llur subsol; terres filtrants que resisteixen les aigües i que reclamen bon braó i eines llosades per a menar-les a rendiments. I, amb tot, terres bones pels dos principals cultius: vinya i olivar, ben gurmandes dels cultius, que solen premar amb vins grassos de pes i color, i olis finíssims d'un or transparent i aromàtic. No són terres pròdigues en

ESPARRAGUERÀ

ESPARRAGUERA

Es presenta i s'aprova una esmena dient que preferentment s'utilitzi el personal de la casa que es consideri apte a judici del senyor Cabestany i que treballin a hores que no siguin les normals d'oficina.

Els altres dos camens, a instància del senyor Romeu, resten encara damunt la taula.

PROPOSICIONS

Una dels senyors Matons, Brèmon i Tornà, perquè es concedeixi un premi per al Certamen musical sardanístic que se celebrarà a la ciutat de Banyoles, destinant-se per a això la quantitat de 500 pessetes. (Passa a informe de la comissió d'Hisenda.)

Una altra dels senyors Cararach, Barbey i Santamaria, interessant: Primer: Que no es permeti la instal·lació de quioscos de cap classe a les aceres que tinguin una amplària inferior a cinc metres, i segon: que en presentar-se una instància per a establir un quiosc, s'hi acompanyi un croquis del mateix. (Passa a informe de les Comissions d'Hisenda i Foment.)

Una altra dels senyors Cararach, Través, Escola i Tusell, interessant: Primer: Que una representació de l'Ajuntament assisteixi a la remesa per part de l'Associació de Propietaris de la barriada de Santa Eulàlia de Vilaplacina, del carrer de Prats, de nou obriment; segon: que a l'esmentat acte hi assisteixi la Banda municipal. (Aprobat el primer extrem, i el segon passa a informe de l'Alcalde.)

Una altra dels senyors Barbey, Duran, Anglada (E.), Bordas, Massot, Santamaria, Marial, Domènec, Matons, Tomás, Degollada, Escola, Nonell i Tusell: Perquè, per tal d'assajar un nou tipus d'Escola internat a l'aire lliure per a nois predisposats, de règim de vida semblant a la que practiquen els escolars de l'Escola de Mar, es faculti a la Comissió de Cultura perquè, provisionalment, durant el present estiu, pugui utilitzar el immoble conegut per Can Puig, situat al Parc municipal recentment adquirit prop de la Rabassada. (Aprovada.)

Una altra dels senyors Massot, Esteve, Maynés, Quirós, Matons, Junyent i Santamaria: Perquè l'Ajuntament contribueixi al festival benèfic que l'Associació Catalana de la Premsa celebrarà demà, dijous, als jardins del utrò Park, amb destinació a la seva Germandat, destinant-se per a això la quantitat de 500 pessetes. (Va passar a informe de la Comissió d'Hisenda.)

Una altra dels senyors Massot, Santamaria, Escola i Nonell, perquè es faculti a la comissió de festes del carrer de Sardanya, entre els de València i Mallorca, taulons i entenes per a les festes que se celebraran durant els dies del 22 al 25 de l'actual, anant a càrrec de la dita comissió totes les despeses que s'ocasionin.

Altra dels senyors Massot, Navés i Junyent: Perquè es facilitin plantes per a exornar els locals on se celebrarà la vuitena Exposició general escolar, organitzada per la Mancomunitat de Catalunya, anat a càrrec dels organitzadors les despeses que s'ocasionin. (Aprovada.)

LA COOFICIALITAT DE LA LLENGUA VALENCIANA

Es llegeix la següent proposició dels senyors Maynés, Degollada, Esteve, Marial, Massot, Matons i Junyent:

«Que l'Ajuntament de Barcelona declari haver vist amb satisfacció l'acord de la Diputació de València donant caracter de cooficialitat a la parla valenciana, una de les variants de la nostra llengua nacional, i que transmeti la seva felicitació a la Diputació de València per l'esmentat acord, adoptat en el moment de reintegrar-se a l'antic local de la Generalitat.»

El senyor Rocha no parla en contra, amb estranyesa general.

El senyor Esteve fa observar que és la primera vegada que el senyor Rocha no s'oposa a una proposició amb esperit nacionalista. En ella es tracta de felicitar a la Diputació de València per haver acordat que en tots els seus actes seran cooficials les llengües catalana-valenciana i la castellana, cosa que no és més que el que s'està fent a les corporacions de Catalunya.

S'aprova la proposició.

LES BARRAQUES

Es llegeix aquesta altra proposició dels senyors Blajot, Marial, Massot, Anglada (E.), Tusell i Bordas:

«Primer. Que per l'Alcalde s'ordeni la immediata suspensió de totes les obres de construcció de casetes i barraques que es construïxin sense permís, sense perjudici de la imposició de la multa.

Segon. Que en tots els casos en que,

segons informe facultatiu, les obres en curs sense permís no siguin legalitzables, ultra la suspensió immediata, s'ordeni al propietari l'enderrocament dins el termini de vuit dies, prevenint-lo que si no compleix l'ordenat, les brigades municipals practicaràn l'enderrocament a costa del propietari.

Tercer. Que tota denúncia presentada sobre construcció de barraques, ultra motivar la paralització immediata de l'obra, hagi d'ésser informada i posada a coneixement d'ela Comissió respectiva dins el termini màxim de 48 hores.

Quart. En els casos que hi hagi barraques construïdes o en construcció sense permís ni la denúncia corresponent, s'instrueixi expedient contra els funcionaris que tinguin el deure de denunciar-les, per a poder-los aplicar la màxima sanció.

Cinquè. Que de les primeres cases barates que es construïxin per l'Ajuntament es destinin almenys la meitat de llurs habitacions, i en les condicions normals que es fixin, als habitants de barraques no legalitzables, a fi que aquestes puguin ésser immediatament enderrocades.

Sisè. Que pels precedents extrems no s'entengui que l'Ajuntament renuncia a cap de les seves facultats, ni que els propietaris quedin lliures de les restants responsabilitats en que hagin pogut incurrir per tots conceptes.»

El senyor Maynés la defensa i diu que hi ha propietaris que fan una explotació indigna de la misèria, construint o deixant construir barraques infectes en llurs terrenys, que fan pagar als pobres a preus usuaris.

Demana als firmants de la proposició que el cinquè extrem el passin com a moció a la Ponència de Cases Barates.

El senyor Santamaria demana que no s'enderroquin les barraques actualment habitades, perquè es provocaria un conflicte. Està conforme en privar-ne la construcció d'altres.

El senyor Tusell diu que s'enderrocaran totes les actualment construïdes que no siguin habitades.

El senyor Marial qualifica les barraques de llocs infectes i els propietaris que permeten aquestes construccions en llurs terrenys, d'usuriers.

Recomana que es construïxin petites casetes, molt senzilles, que es podrien llogar a un preu quatre vegades més barat del que es paga per les actuals barraques.

El senyor Santamaria creu que s'haurien de fer construccions, ocupant una illa sencera, amb petites i higieniques habitacions de preu baix. Repeteix que no es facin desocupar les actuals barraques sense tenir construïdes habitacions a propòsit.

El senyor Rocha diu que el tinent d'alcalde del districte X excita a desocupar les barraques.

El senyor Maynés diu que la proposició només parla d'impedir la construcció de més barraques, i no parla per a res de les habitades, perquè això ja seria com una legalització. Ja veurem quin dictamen emetrà la Ponència, i aleshores discutirem com haur d'ésser les cases o habitacions barates.

El senyor Massot diu al senyor Rocha que ell no ha ordenat més que privar la construcció de més barraques; creu que seria convenient fer un cens dels que actualment viuen a les barraques, per a donar-los preferència en l'ocupació de les cases o habitacions barates, perquè seria fàcil que fessin cases barates i no s'aconsegüís la supressió de les barraques.

S'aproven tots els extrems de la proposició a excepció del darrer, que passa a la Ponència de Cases Barates.

LIQUIDACIONS A FER PER A IGUALAR ELS AUMENTS DE SOUS DELS FUNCIONARIS

Es llegeix una proposició dels senyors Maynés, Rocha, Arquer i Viza: Que, com a compliment total i definitiu de l'acord de 17 de novembre de 1920, en relació amb el de 4 de gener de 1922, s'acordi que la quantitat líquida a percebre pels funcionaris i obrers municipals afectats pels esmentats acords, es determini mitjançant una resta plantejada i desenrotllada en la forma indicada a continuació:

a) Al minuent figurarà la quantitat corresponent a cada funcionari o obrer, segons el text literal de l'acord de 17 de novembre de 1920.

b) Al sustraend, figuraran les gratificacions atorgades a favor de determinats funcionaris durant els mesos de gener a març de 1922, amb exclusió de les hores extraordinàries tramitades reglamentàriament, i de les altres percepcions especials que

tenen consignació taxativa en el pressupost. Figuraran, demés, les quantitats que correspongui percebre als respectius funcionaris per concepte de suplement de vida cara durant l'exercici 1922-23 i l'import del qual excedeixi del que hagi percebut el propi funcionari en mèrits de l'acord de 21 de desembre de 1921, o del percebut aleshores per la categoria superior corresponent a la que hagi ascendit mentre tant el funcionari o l'obrer del que es tracti.

La resta la constituirà la quantitat líquida a percebre pels funcionaris i obrers afectats i serà abonada per l'Alcalde en el moment que ho cregui oportú, a ésser possible, dintre del trimestre octubre-desembre 1922.

El senyor Maynés dona algunes aclaracions sobre les operacions aritmètiques a realitzar amb els sous dels funcionaris, els augmentos i gratificacions perquè hi hagi una justa igualtat entre els funcionaris.

Com que ja hi ha un previ acord amb tots els caps de minoria, s'aprova sense discussió.

EL SUPLEMENT DE VIDA CARA

Els senyors Maynés, Rocha, Viza, Santamaria, Blajot, Massot, Tusquells, Sansalvador, Olivella, Arquer, Quirós i Matons presenten aquesta proposició:

«Primer. Que en virtut del resultat de la liquidació del trimestre abril-juny, en relació amb els extrems segon, tercer, sisè i vuitè de l'acord complementari del pressupost 1921-22, prorrogat per a 1922-23, i dels acords municipals de 20 de març i 26 de juny de l'any corrent, es complimenti l'últim acord, fixat en la forma següent:

a) El suplement de vida cara corresponent als funcionaris i obrers municipals en virtut de l'acord consistorial de 20 de març de 1922, s'abonarà en la seva integritat durant el mes de juliol de 1922, és a dir, que els funcionaris i obrers cobraran exactament la mateixa quantitat que cobren els funcionaris i obrers de la corresponent categoria pel gener de 1922, amb càrrec al pressupost de 1921-22, i en virtut de l'acord de 21 de desembre de 1921.

b) Abans del 30 de novembre de 1922 se sol·licitarà de la Junta municipal de Vocals Associats, pels procediments legals vigents, consignació per a abonar pel gener de 1923 als funcionaris i obrers municipals, altres subvencions de vida cara d'una quantitat igual al cobrat pel juliol per a tots els funcionaris i obrers els sous anuals dels quals no siguin inferiors a 3.000 Ptas, i d'una quantitat igual a la diferència entre 313 pessetes i el cobrat pel juliol, per als funcionaris i obrers municipals els sous dels quals siguin inferiors a 3.000 pessetes.

Segon. Que el que prevé l'extrem anterior s'apliqui igualment als funcionaris i obrers que cobren llurs sous amb càrrec al pressupost d'Eixample.»

El senyor Maynés diu que en la redacció d'aquesta proposició hi ha hagut coincidència entre els representants de totes les minories, amb el desig de donar una justa satisfacció a les pretensions dels empleats municipals.

El senyor Rocha diu que desconfia sempre dels elogis dels enemics, i és per això que ell mai els alaba, però ara la lleialtat l'obliga a declarar que el senyor Maynés mai s'havia oposat a la concessió del suplement de vida cara.

El senyor Maynés explica la situació especial en què ell s'havia trobat en front d'aquest problema. Els regidors de l'oposició i fins els companys de la majoria, quan els empleats els interessaven en aquesta qüestió podien respondre que no hi tenien cap inconvenient en aprovar-ho, i no incurririen en cap responsabilitat, però jo, cap d'Hisenda i de la majoria, governant no podia comprometre la meua situació, perquè això m'hauria obligat, i jo no tenia la seguretat de poder complir la paraula, si no tenia en poder meu els mitjans de fer-ho. Però els companys de Comissió prou bé saben com mai m'he oposat sistemàticament a una possible solució.

S'aprova la proposició.

UNA ALTRA PROPOSICIO

Una altra dels senyors Degollada, Blajot, Massot i Blajot, perquè es cedixin plantes per a l'ornamentació de l'envelat que durant els dies 22, 23 i 24 de l'actual, s'atracarà a l'Ateneu Democràtic del districte VII, per a celebrar una festa, corrent les despeses a càrrec de la Comissió organitzadora. (Aprovada.)

SERVEI MEDIC D'URGÈNCIA

El senyor Quirós es fa ressò del que han dit alguns diaris sobre la manca d'assistència mèdica amb què es troba la víctima de l'assassinat hagut fa pocs dies a Vallvidrera.

El senyor Plaia li diu que està mal informat, perquè la víctima fou assistit en els seus darrers moments de vida, per un metge, i oportunament el cadàver fou traspassat al dipòsit de l'Hospital Clínic.

El senyor Quirós insisteix en que s'ha de disposar d'un automòbil per a fer cap ràpidament al lloc on hi hagi una desgràcia.

El senyor Massot li contesta dient que durant el bienni passat la Comissió Central va convenir amb el contractista dels transports dels serveis higiènics, l'establiment del material mòbil per a transportar ràpidament els serveis mèdics i farmacèutics, i el del cadàver en el desgraciat cas d'una mort; que el contractista va demanar el termini de divuit mesos per a establir-lo i que encara no havia passat.

L'ENQUITRANAT DEL PASSEIG DE GRACIA

El senyor Massot recorda que en una sessió passada, el senyor Degollada instà que s'adobessin, enquitranant-les, la part superior i la inferior del dit Passeig, i que encara no s'ha fet res. Fa observar com el contractista actual, acaba el compromís per l'octubre pròxim, i tem que no es farà la dita millora.

El senyor Blajot diu que s'han de fer les capes de grava de diferents tamanyos i molt menuda, grava, en la superficial, i que el contractista espera rebre aviat la nova màquina trinxadora de grava menuda, i tantost arribi es farà l'esmentat enquitranament.

EL PALAU DE BELLES ARTS

El senyor Marial es dol que malgrat el que va dir en la sessió passada la Junta de Museus segueix fent obres de transformació del Palau de Belles Arts, i pregunta perquè es fan; en quin dictamen tècnic s'apoen, en quines condicions legals, i amb quins diners es pagaran. Demana a l'alcalde que com a president de la dita Junta, faci suspendre les obres.

L'alcalde diu que no és president efectiu, sinó honorari, de la Junta de Museus.

El senyor Duran i Reynals (per estar absent el president de la Comissió de Cultura, senyor Barbey), li contesta dient que si l'hagués avisat que li faria la interpel·lació, s'hauria procurat les dades necessàries per a contestar, i que a la Junta li fou cedit el Palau de Belles Arts per a instal·lar-hi el Museu d'Art Modern, i que les obres s'hi estan fent per a la més bona instal·lació de les obres d'art.

Protesta de l'opinió del senyor Marial, i diu que la gestió de la Junta de Museus és una glòria per a la ciutat de Barcelona, ja que en un sol dels aspectes de la seva actuació amb la mínima quantitat de cent mil pessetes ha aconseguit dotar el Museu amb obres que valen milions. (El senyor Domènec: Bufa! N'hi ha d'altres que entenen en obres d'art tant com el senyor Domènec, que li fan costat amb grans riallades.) Si, senyors, amb cent mil pessetes hem adquirit una col·lecció de pintures romàniques exemplars únics al món. (Segueixen rient. — El senyor Massot s'hi encara dient-los: I què sabeu vosaltres d'aquestes coses d'art!). Aquests exemplars únics tenen una valua imponderable, encara que vostès, això no ho poden capir. (I ja no riuen.)

El senyor Marial diu que insistirà un altre dia sobre les obres que s'estan fent al Palau de Belles Arts.

«LA VICARIA» CAP A REUS

El senyor Rocha diu que la ciutat de Reus sol·licita l'honor de tenir per unes quantes hores el quadro «La Vicaria», obra del seu fill il·lustre el gran Fortuny. Considera que la major glòria que es pot considerar per al quadro és que sigui admirat i venerat pels paisans del gran pintor reusenc.

S'ha dit que s'havien presentat algunes dificultats per part de l'Alcalde, ja que exigia una seguretat absoluta contra tot contratempe que pogués sobrevenir en el transport. Jo crec que s'haurien de donar tota mena de facilitats.

L'alcalde diu que calia pendre tota mena de precaucions i demanar autorització a l'Ajuntament.

El Sr. Maynés no toba cap obstacle a que «La Vicaria» vagi a Reus, perquè la unitat espiritual de Catalunya fa que una obra feta per un

fill il·lustre de Reus, Barcelona la consideri com a pròpia, i que al Reus no ha tingut forces econòmiques per a adquirir aquest resor artístic, Barcelona farà aquest sacrifici per a tenir-lo a Catalunya. No hi troba cap inconvenient que vagi a Reus amb les degudes garanties de seguretat.

LA CARN ARGENTINA

El senyor Olivella parla d'una gran malaltia que diu que pateixen els boucs argentins arribats a Barcelona i demana que els portin al llit i a examinar-los.

El senyor Plaia diu que s'han pres totes les precaucions tècniques.

El senyor Santamaria diu que s'envia al llit i a examinar-los, però que pel restant no convé que es posin aquestes dificultats a la importació de l'Argentina, perquè estableix competència amb el trust de proveïdors i abaixa el preu.

El senyor Olivella en sentint-se desatapat gira de full i no vol que sigui dit que ell s'oposa a la importació de bestiar argentí, fent el joc del trust de proveïdors.

Els senyors Maynés i Matons es declaren a favor de la importació de bestiar argentí i pregunten al senyor Plaia que hi doni totes les facilitats, no planyent-hi, però, les inspeccions higièniques.

L'alcalde declara closa la sessió a les deu.

Per als vaquers que vulguin anar a Suïssa

Recollint les aspiracions de sindicats agrícoles i de vaquers, perquè siguin importades en gran quantitat vaques de Suïssa de la raça Schwitz, els Serveis de Ramaderia de la Mancomunitat de Catalunya, d'acord amb el senyor Cònsol de Suïssa, estan organitzant un viatge col·lectiu que es realitzarà en la forma següent:

a) El viatge a Suïssa durarà de vuit a deu dies, comptant sortida i arribada a Barcelona.

b) Els viatgers seran acompanyats per un tècnic dels Serveis de Ramaderia, al qual els ramaders podran utilitzar per a tota mena de consells.

c) El Govern suís nomenarà una Comissió composta de membres de la Federació de criadors de la raça Schwitz, perquè així que els catalans hagin arribat a Berna, la dita Comissió els acompanyi als llocs de producció de la raça Schwitz, i els proporcionarà tota mena de facilitats en les operacions comercials que realitzin.

d) Els viatgers no vénen obligats a comprar; aquells que vulguin comprar poden fer-ho.

Un vagó de vaques des del Cantó de Schwitz a Ginebra, en petita velocitat, val 287.50 francs suïssos, en gran velocitat, 391.20 francs suïssos.

A França, no s'admeten animals facturats a petita velocitat. Una vaca, a gran velocitat, en el tros de territori francès, que ha de passar des de Suïssa fins a Portbou, val 239 francs francesos.

e) El viatge es farà del 30 al 30 de setembre, o del 1 al 10 d'octubre. Això obeeix a què si dintre una d'aquestes dues desenes en un dels pobles que s'han de visitar s'escaigués una fira, el viatge es faria dintre de la desena que se celebraria la fira, la qual cosa se sabrà d'aquí a pocs dies.

f) El govern suís autoritzarà als viatgers catalans per a visitar tots els establiments d'ensenyament agrícola que es vulguin veure, i en particular Escoles agrícoles, de ramaderia, indústries de la llet, etc.

g) Podran pendre part en aquest viatge tots els ramaders i les altres persones a les quals pugui interessar.

h) Per a formar part de l'expedició serà necessari fer-se inscriure, ja qual inscripció s'adreçarà als Serveis de Ramaderia de la Mancomunitat de Catalunya, Urgell, 187, Barcelona.

i) El temps que es donarà per a inscriure's haurà d'ésser de deu a quinze dies abans de marxar, depen que la sortida sigui el 20 de setembre o el 1 d'octubre.

j) El cost del viatge, comprès carils i altres vehicles, hostatge i càrtils, serà aproximadament de 500 pessetes.

A tots aquells ramaders o qui interessen aquest viatge poden des d'ara escriure-ho als Serveis de Ramaderia, a l'objecte de tenir-los al corrent del viatge.

Nova York, 8. — El vapor holandès Nieme Amsterdam, que anava a sortir cap a Rotterdam, ha tingut foc a la bodega de proa. Els bombers l'extingiran.

Excursionisme

Per als vinents dies 13 al 18, el Grup Excursionista "Minerva", de la Barceloneta, té organitzada una extraordinària excursió al Baix Empordà i La Selva, sota el següent itinerari:

Figueres, Vilabertran, Perelada, Vilajuïga, Llançà, La Vall, Monestir de Sant Pere de Roda, Castell de Sant Salvador, Port de la Selva, Cadaqués, Roses, Castelló d'Empúries, Sant Pere Pescador, Armentera, Sant Martí d'Empúries, excavacions, L'Escal, Torroella de Montgrí, Estarit, Illes Medes, Bagur, Palafrugell, Palamós, Sant Feliu de Guixols, Tossa, Lloret de Mar, Santa Cristina i Blanes.

El Jurat qualificador del concurs fotogràfic celebrat amb motiu de l'Aplic Excursionista al Monestir de Sant Benet de Bages, el proper mes de maig, i organitzat pel Centre Excursionista de la Comarca de Bages, ha donat el següent veredict:

Primer premi, a la col·lecció «Déu i Pàtria».

Segon premi, a la col·lecció «Garbuls».

Tercer premi, a la col·lecció «Caminant».

Quart premi, a la col·lecció «Catalunya».

Els autors d'aquestes col·leccions, són don Francesc Casadas, don Lluís Mas, don Joan Mas i don Francesc Gavagnach, respectivament.

D'espectacles

TEATRE TIVOLI

Telèfon 5060 A. Grandiosa Companyia de vodevil i grans espectacles

BERGES-SANTPERE

Avui, dijous, tarda, a dos quarts de cinc, i nit, a les deu, 123 i 124 representacions de la tragicomèdia popular catalana, evocació de la vida barcelonina de l'any 1840, en tres actes i un epilog (sis quadros), escrita per Amichats i Mantua.

BAIXANT DE LA FONT DEL GAT O LA MARIETA DE L'ULL VIU

Creixent èxit. L'obra del dia. — Demà, tarda, a preus populars, el celebrat vodevil en tres actes, LA PRIMERA VEGADA. Protagonista: el popular actor Pep Alfonso. Nit, BAIXANT DE LA FONT DEL GAT. — Dissabte, tarda, a preus populars, estrena en aquest teatre, d'UNA DONA EN COMANDITA, vodevil en tres actes, de Portusach i Pons Aragall. Nit, i diumenge, tarda i nit, BAIXANT DE LA FONT DEL GAT. Es despata a comptaduria.

Teatre de Novetats

COMPANIA COMICO-DRAMATICA ALBA-BONAFA

Avui, dijous, tarda, a les cinc: PRIMERA MATINEE A PREUS POPULARS. Butaca platea amb entrada, 2 pessetes. La comèdia en tres actes EL FARO, gran èxit. Nit, a les deu: PRIMERA FUNCIO A PREUS ECONOMICIS. Butaca platea amb entrada, 250 pessetes. La comèdia en tres actes LA SENYORITA ANGELES. — Demà, nit, preus econòmics EL FARO. — El dissabte, BENEFICI de MARIA F. LADRON DE GUEVARA. Tarda:

LA LOCA AVENTURA. NIT: EL GENIO ALEGRE.

ELDORADO

Companyia Velasco Sarsuèles i Revistes

Avui, dijous, tarda, a les cinc: Gran Matinee aristocràtica. Nit, a les deu: Moda selecta. Magnífic programa. El divertit entremès LA NINA DE JUANA O EL DESCUBRIMIENTO DE AMERICA, i 28 i 29 representacions de la formosa revista en 12 quadros, bonic espectacle de grans èxits, ARCO IRIS. — Demà, divendres, tarda: Matinee popular, amb un preciós programa: L'obra en dos actes LA TIRANA i LA SENYORITA DEL ANO. Totes les nits, el gran espectacle ARCO IRIS.

TEATRE COMIC

Avui, dijous, tarda, a dos quarts de cinc: «La rosa del Albaicín», «La alegría de la huerta» i la revista de gran xit «Arròs en fesols i naps». Butaca amb entrada, 150. General, 050. Nit, a tres quarts de deu. Primer: «Música clàssica»; segon: «La guardia amarilla»; tercer: la revista de grans èxits, original de Manuel Fernández, i música del mestre Joan A. Martínez.

Que és gran Barcelona!

amb sis quadros, d'assumptes d'actualitat. Present de formoses flautes a tots els concurrents.

PALACE CINE

SALO DE MODA

Avui, dijous, tarda i nit. Magnífics programes. Grans estrenes: ODISEA D'UN DESHAUCI; EL CASTIG DE LA PROMESA; PART ETIENNE, el colossal film de la cèlebre marca «Goldwin»; SICERITAT, per l'eminent artista Will Rogers; DOMADOR DE

FERES. — Dilluns i dimarts, grans programes a benefici dels empleats d'aquest Saló.

Diorama

Selecte programa per avui: «La novel·la d'un príncep» (Programa Paramount); «El seu gran campionat», segona jornada; «Astúcies femenines»; «Una planxa», còmica de gran broma. Demà, insuperables estrenes, entre elles «Un gallina valent», per Douglas Fairbanks.

Saló Catalunya

Gran Cine de Moda

Notable sextet Jordà-Moltó. — «El boxador», pel simpàtic artista William Russell; «Sabatetes», gran represa del Programa Ajuria, per Dorothy Gish; «Lectura interrompuda», còmica; «Lleialtat contra perfidia». — Dilluns i dimarts, grans sessions a benefici dels empleats d'aquest Saló. Programes escollits i variats.

PARC

Avui, dijous, a les deu de la nit, BOXA 1.r: VALLESPER (R.) contra BALME 2.n: SANCHE contra ROGER

Semifinals del torneig pes lleuger 3.r: ALBERT contra DESPRADAS 4.t: VILLAR contra RIPOLL

ENTRADA UNA PESSETA

Venda d'entrades i cadires al centre de localitats de la Plaça Catalunya.

NOTA: Un cop començada la vetllada, el públic no tindrà dret a reclamacions.

LA RABASSADA

Gran PARC D'ATRACCIONS amb

les sensacionals Muntanyes Russes i altres Atraccions. Elegàntissim RESTAURANT, amb coberts a 15 pessetes i a la carta. Diàriament, auto-cars a Can Gomis (final de l'Avinguda de la República Argentina), amb sortides cada hora, des de les dotze del migdia a les dotze de la nit. Pujada, 2 pessetes. Baixada, 150. Establiment oberts fins a la una. — Tel. G. 604.

TURO PARK PARC DE MODA

Avui, nit, extraordinari festival a benefici de la Caixa de Germanor de

L'Associació Catalana de la Premsa

Esplèndida il·luminació. Concert per diverses bandes de música, Sordana per la cobla «Barcino»; «Ball de Batons» de la Casa de Família; balls populars per l'Esbart de Dansaires del Casal Nacionalista de la Barceloneta. Extraordinari castell de focs artificials amb sorprenents combinacions. Gran Cascada luminosa i preciosa al·legoria apoteòsica vivent de la Premsa Catalana. A la una, sorteig de valuosos objectes d'art. Concert per l'Orquestra Vienesa a la terrassa del Restaurant. Coberts a 750 pessetes i a la carta. ENTRADA DE PASSEIG UNA PESSETA. Queden nuls per a aquesta nit els passes de favor i seran vàlids els carnets de totes les associacions periodístiques de Barcelona.

NOTA: Demà, grans festival del 14 de juliol amb esplèndid programa.

Frontó Principal Palace

Avui, dijous, nit, a un quart d'onze, escollit partit a cistella. VICENTE I EMILIO contra GARAGARZA, PALAU I ICHAZO.

EDEN CONCERT

Exit enorme dels quatre nous de but.

Serveis de la Companyia Transatlàntica

LINIES A ANTILLES, MEXIC, NOVA YORK I COSTAFIRME

MONTSERRAT

El vapor sortirà el 25 de juliol de Barcelona, el 26 de València, el 28 de Màlaga i el 30 de Cadix cap a Nova York, Havana i Veracruz.

ALFONSO XIII

El vapor sortirà el 17 de juliol de Bilbao, el 19 de Santander, el 20 de Gijón i el 21 de Coruña cap a Havana i Veracruz. Admet càrrega i passatge per a Costafirme i Pacífic amb trasbord a Havana.

BUENOS AIRES

El vapor sortirà el 14 de juliol de Barcelona, el 11 de València, el 13 de Màlaga i el 15 de Cadix cap a les Palmes, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico, Havana, Colón, Sabanailla, Curaçao, Puerto Cabello i La Guayra. S'admet càrrega i passatge amb trasbord cap a Veracruz.

LINIA DE BUENOS AIRES

REINA VICTORIA EUGENIA

El vapor sortirà el dia 4 de juliol de Barcelona, el 5 de Màlaga i el 7 de Cadix cap a Santa Cruz de Tenerife, Montevideo i Buenos Aires.

LINIA DE FILIPINES

ISLA DE PANAY

El vapor sortirà el 3 de juliol de Cadix i el 7 de Barcelona cap a Port-Said, Colombo, Singapore i Manila.

LINIA DE FERNANDO POO

CATALUNA

El vapor sortirà el dia 7 de juliol de Barcelona amb escales a València i Alacant, i el 12 de Cadix cap a les Palmes, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, demés escales intermèdies i Fernando Poo.

A més dels indicats serveis, la Companyia Transatlàntica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a Nova York i ports del Cantàbric a Nova York i la Lini de Barcelona i Filipines, les sortides dels quals no són fixes i s'annunciaran oportunament a cada viatge.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables, i passatgers als quals la Companyia dona allotjament i tracte esmerat, com ha acreditat en son dilatat servei. Tots els vapors tenen Telegrafia sense fil.

PER A L'ISTIU

Res més útil i pràctic que uns binocles de campanya. Uns binocles són el més fidel company per a tota classe d'excursions, és l'únic que pot portar-se on ni la vista ni les cames poden arribar, i quan reuneix les condicions de perfecció i barata és la quasi indispensable. Altres ofereix

La Optica Medical

un binocle «tourista» es toig el culro correctiu per a posar en bandolera i amb un augment de

5 vegades pel limitat preu de

35 PESSETES

Carles Tutusaus - Fabricant

BOQUERIA, 22 - BARCELONA

Fàbrica de Flors, Corones i Plantes

Tot el que s'ecessita per a fer-les

Antiga Casa T. COSTAS, Palla, 13 i 15, pral.

Catarro dels nois

L'Anti-catarro BORBONET, és el veritable específic acreditat per a curar en pocs dies la Coqueluche, Bronquitis de tota mena de ros de les criatures.

Dipòsits: Farmàcia de l'autor, Carders, 44; Doctor Andreu i J. Viladomat, Rambla de les Flors.

Salut : Força : Vigor : Joventut HISTOGÈNIC PUIG JOPRÉ

L'ideal dels reconstituents. Rehabilita des de les primeres dosis els organismes agotats per la TUBERCULOSI, ANEMIA, NEURASTENIA i demés afeccions CONSUNTIVES.

Vint anys d'èxit. — PREMIAT pel Congrés Internacional de la Tuberculosi de 1910.

Demani's a totes les farmàcies

Hèrnies

(TRENCADEURES)

Està comprovat per l'experiència que l'anèmic més gran del trenat és l'ús d'un mal braç que ho il·lustra degudament l'hèrnia obligant-lo a portar una vida malaltissa que es converteix en constant amenaça contra la seva existència. L'especialista Senyor Vives posa a l'abast de tots els trenats son privilegiat «Braguer Medical» que combat amb gran èxit tan molestosa malaltia. El trenat que usa per primera vegada el dit aparell experimenta una sensació de benestar i comoditat immensa, obtenint la contenció de sa hèrnia tan perfectament, que el lliura instantàniament de tot perill, tancant-li a la vegada les parts herniades fins a llur definitiva curació, mètode que substitueix amb indiscutible avantatge a la perillosa operació.

TRENAT: Abans d'operar-vos ni comprar braguers defectuosos que pessen en perill vostra apreciada salut, veniu a consultar-nos, perquè nostra casa us pot oferir consells de 30 anys d'experimentació en el tractament de tota classe d'hèrnies: és la millor garantia que podeu desitjar. Despatx: de 9 a 12 i de 3 a 6.

Els diumenges i dies festius: de 9 a 12

Rambla Centre, 12 pral, casa «VIVES» (tocant Liceu)

HERNIA

Eventració - Relaxació - Cicatrius

OBESITAT

Ronyó flotant - Dilatació d'estómac

Embaràs - Caiguda de la matriu

VARICES

Mutilats - Jeperuts - Deformats

Paralítics i Impossibilitats

Exit extraordinari obtingut a Espanya

per un gran especialista francès

La meravellosa popularitat aconseguida a Espanya pels Establiments d'A. CLAVIERIE de PARIS, els més importants de tot el món en son gènere, és únicament deguda a la incomparable eficàcia de les seves especialitats, a la minuciosa escrupolositat amb què són preparades estrictament d'acord amb les necessitats de cadascú, a la serietat, honradesa i competència amb què són aconsellades i a la modicitat relativa de llurs preus.

Consulteu amb tota confiança, A. CLAVIERIE de PARIS, en la seguretat d'ésser degudament aconsellats o desenganyats, en legítima defensa dels vostres interessos.

Per correspondència demaneu fascicles i explicacions de franc a l'Agència Cebrian, Llibreria, 26, Barcelona, o millor de paraula, visitant al nostre especialista a:

Sant Celoni, divendres, 14 de juliol, Hotel Gual

Granollers, dissabte, 15 de juliol, Hotel Europa

Torelló, diumenge, 16 de juliol, Hotel Pere Bach

Manlleu, dilluns, 17 de juliol, Hotel Magi

Vich, dimarts, 18 de juliol, Hotel Colón

Barcelona, dimecres, 19 de juliol, Hotel d'Orient, Rambla Centre, 20.